Tutustu asiakasomistajaetuihisi s. 75

HOK-ELANTO

yhteishyvä

ASIAKASOMISTAJAN OMA LEHTI SYYSKUU 2014

yhteishyvä.fi

Ruoka-liitteessä
Voimaruokaa punajuuresta

MITÄ TAPAHTUU KUN HELSINGIN PATSAAT HERÄÄVÄT ELOON?

2 TARINAA ADOPTIOSTA

KOTI KUNTOON
Imuroi pölypallot & sisusta laatoilla

Sopua naapuriin

Asuuko seinäsi takana pihapoliisi vai luotettava kukkienkastelija?

Lakanavaalit 2014

ÄÄNESTÄ NUMEROLLA

ÄÄNESTÄ SUOSIKKIASI JA OSALLISTU ARVONTAAN!

Kaikki ehdokkaat

-20 %

syyskuun ajan Prisma-myymälöissä

Pääpalkinnon lisäksi arvomme joka viikko kolme viikkopalkintoa kaikkien äänestäneiden kesken.

Kampanjaetu koskee yhden hengen pussilakanasettejä (150x210/55x65 cm).

ANNA ÄÄNESI JA VAIKUTA!
WWW.ILOVEFINLAYSON.FI/KILPAILU

Finlayson

16
Naapurista päivää!
Hyvä naapuri tervehtii, kunnioittaa muita ja ryhtyy peliseuraksi

Ruoka-liitteessä

Tietoa tonnikalasta

Tässä numerossa

24 Parivaljakko
Syksyn rennoin asu syntyy neuleesta ja farkuista

32 Perinneherkusta festarievääksi
Juustoportin leipäjuusto maistuu kaikenikäisille

36 Päivä aikuisten maailmassa
Yrityskylässä työpaikkoja johtavat lapset

40 Idän maustekaapilla
Teriyaki, miso ja wasabi maustavat japanilaisen ruoan

44 Missä seisoimme kerran
Mitä Helsingin tunnetut patsaat sanoisivat, jos osaisivat puhua?

50 Uudelleen rakastetut
Adoptio on samaan aikaan hylkäämis- ja rakkaustarina

54 Kodin katseenvangitsijat
Laatat ja saumavärit piristävät sisustusta

56 Hedelmäpuiden herra
Jorma Ulkuniemi sai omenapuut kasvamaan Lapissa

59 Loista lenkkipolulla
Heijastimet ja valot saavat ulkoilijan näkymään pimeässä

66 Kyytiä villakoirille
Energiapihi imuri on tehokas siivouskaveri

68 Kaikkea kannattaa maistaa
Ruokatottumukset ja -tavat syntyvät jo lapsena

72 Minustako eläkesäästäjä?
Näin säästät eläkepäiviä varten

Joka numerossa

4 Yhteishyvä Live **5** Tervetuloa **6** Tehdään hyvää **9** Hyvä tietää **23** Kolumni **31** Hyvännäköinen **35** Kirjat **42** Ole hyvä **61** Älykästä **75** Asiakasomistajasivut **112** Ristikko **113** Sinulla töissä **114** Lukijakilpailu

Katso Livestä myös nämä videot:

- Kissan hankinta lemmikiksi
- Vinkit kantoliinan sitomiseen
- Vaihto-oppilaan vuosi Suomessa

yhteishyvä *live*

Yhteishyvä Livessä kannattaa vierailla säännöllisesti, sillä uusia juttuja ja videoita päivittyy viikoittain osoitteessa www.yhteishyvä.fi/live.

Syksy saapuu puutarhaan

Katso videolta vinkit, kuinka suojaat puut ja perennat syksyllä. Ilmestyy viikolla 39.

Opiskelija-elämää

Uusi koulu ja uusi koti – opiskelija kertoo videolla arjestaan. Ilmestyy viikolla 37.

Avaimet talteen

Tee tyylikäs avainnauha töihin videon neuvoilla. Ilmestyy viikolla 38.

Lähde lepakkoretkelle

Pimeät illat ovat parasta aikaa tarkkailla lepakoita. Ilmestyy viikolla 36.

THINKSTOCK

Där vi en gång stått

I Helsingfors centrum har man rest många minnesmärken för och statyer av personer som haft betydelse för nationen. Det är nästan uteslutande representanter för kulturen, vilket understryker kulturens roll i den unga nationens anda.

Monumentens placering går inte i alla fall direkt att förena med gestalternas livsverk. Men de befinner sig på viktiga platser, där folk rört sig och samlats i flera decennier. Vi tog oss en spatsertur tillsammans med författaren **Kjell Westö**, för att höra vad personerna upplevt under åren de har stått som statyer.

ralf.nyberg@sok.fi

Pronssiin valettua tarinaa

Helsingin keskustassa on keskeisillä paikoilla patsaita ja muistomerkkejä kansakuntamme merkkihenkilöistä. Monet heistä ovat erityisen ansioituneita kulttuurin saralla, mikä kuvaa nuoren, identiteettiään hakevan kansakunnan taiteen arvostusta. Tämän päivän taiteilijoilla ei ole aivan samanlaisia odotuksia päästä pronssiin valettuina paraatipaikoille.

Aina ei ole ihan ilmiselvää, miksi patsas on sijoitettu juuri kyseiseen paikkaan, mutta selviä yhteyksiäkin löytyy. Esimerkiksi **Eino Leinon** kantakapakat sijaitsivat Esplanadin varrella. **J.L. Runeberg** tunnetaan parhaiten Porvoon yhteyksistään, mutta hän ennätti myös työskennellä kymmenisen vuotta toimittajana Helsingissä. Patsaat sijaitsevat tärkeissä paikoissa, joissa ihmiset ovat liikkuneet ja kokoontuneet vuosikymmenten aikana. Mitähän patsashahmot itse ovat tuumineet näkymistä, jotka ovat heidän silmiensä eteen avautuneet?

Teimme Helsingin historian ja helsinkiläisyyden kuvaajana tunnetun kirjailija **Kjell Westön** kanssa kävelyretken ja kuuntelimme, mitä Helsingin keskustaa koristavilla patsailla on kerrottavanaan jälkipolville (s. 44–48).

S-Etu 50 %

75 MAMMA MIA! ihastuttaa Svenska Teaternissa

Syyskuun edut ja uutiset

76 **Musiikki:** KidsRock 2014 -konsertti Kulttuuritalolla
76 **Show:** Stars Show palaa Peacock-teatteriin
79 **Perheille:** Vauhtia Reippailuhalli Huimalasta
81 **Matkalle:** Pikkujoulujen aikaan Pietariin
83 **Kuukauden kysymys:** Mikä on mobiilivarmenne?

Palstalla tutustutaan arjen hyviin tekoihin. Kuuluuko lähipiiriisi aktiivisia ihmisiä, jotka ilahduttavat muiden elämää pyyteettömällä toiminnallaan? Lähetä juttuehdotuksesi osoitteeseen yhteishyva@alma360.fi.

TEKSTI SAMI TURUNEN
KUVA LAURI ROTKO

Irti rahapelien otteesta

”Jos olisin juonut 30 vuotta alkoholia, se näkyisi, mutta 30 vuoden peliongelmaa ei huomaa”, sanoo lahtelainen **Tapio Björkman**.

”Ongelmapelaamiseen liittyy salaaminen. On valtava helpotus, kun salaisuuden verhon voi avata.”

Björkman on peliriippuvaisia auttavan Pelirajat’on-hankkeen vertaisohjaaja. Tukiryhmissä puretaan pahaa oloa, jäsennetään menneisyyttä ja mietitään selviytymiskeinoja.

Moni vertaisohjaaja on entinen ongelmapelaaja, niin myös Björkman. Hän tiesi koko ajan toimivansa väärin: avioliitto rakoili, läheiset kärsivät ja pelaamiseen saattoi mennä 1 500 euroa kuussa.

”Mutta raha ei ole isoin juttu. Pahinta ovat menetetty aika, menetetyt mahdollisuudet sekä häpeä valehtelusta. Lopettaminen oli vaikeaa, mutta vaihtoehtoja ei enää ollut.”

Björkmanin vetämässä vertaisryhmässä käy juttelemassa ja asioitaan selvittämässä 25-vuotias **Jussi**. Hänen ongelmanaan olivat kolikko- ja nettipelit, joiden parissa saattoi mennä kahdeksan tuntia päivässä syömättä, juomatta ja ilman muistikuvia.

”Peleissä koukuttivat jännitys ja oman itsensä pakeneminen”, hän muistelee.

Pelaamismaratonin jälkeen takki oli aina tyhjä. Ei ollut merkitystä, oliko hävinnyt vai voittanut.

”Peluri hautaa tappiot syvimmän montun pohjalle ja miettii vain seuraavaa pelikertaa.”

Tällä hetkellä Jussin tilanne on hallussa. Kesken jääneet opinnot jatkuvat, ja päivät täyttyvät pelaamisen sijaan pyöräilystä, uinnista ja viikkotapaamisista ryhmän kanssa.

”Asiat ovat vielä vähän levällään, mutta peleihin en ole koskenut. Pystyn kävelemään marketin peliautomaatin ohi.”

Tapio Björkman uskoo vahvasti Jussin pärjäämiseen.

”Tärkeintä on, että hänellä on tahto muuttua. Monia sairauksia ei pysty parantamaan, mutta tämän voi.”

15–74-vuotiaista suomalaisista **93 %** on pelannut elämänsä aikana jotain rahapeliä.

Ongelmapelaajia on **130 000**. Heistä **42 000** on peliriippuvaisia.

”Vertaistuki auttaa, mutta työ lopettamisen eteen on tehtävä itse”, muistuttavat Tapio Björkman (vas.) ja nettipeleihin koukuttunut Jussi.

Milka Marabou Premium

SUKLAA
tekee sateesta kivaa

LÄHDE NAUTTIMAAN LONTOON SATEESTA!

Osta 2 kampanjatuotetta ja säästä kuitti. Syötä kuitin tiedot ja yhteystietosi kampanjasivulla facebook.com/marabousuomi ja saat kätevän taskusadetakin postissa kotiisi.

Osallistu samalla myös Lontoon musikaalimatkan arvontaan!

Valikoimat saattavat vaihdella myymälöittäin. Alkuperäinen ostokuitti vaaditaan pääpalkinnon lunastamiseksi.

Täysillä panoksilla

Sorsastuskausi on jo täydessä vauhdissa. Vaikka kausi jatkuu joulukuun loppuun saakka, panostetaan yleensä kauden alkuun eniten. Harrastajien keskuudessa valmistelut on aloitettu jo keväällä, ja parhaat passipaikat varataan päiviä ennen h-hetkeä eli elokuun 20:ttä päivää.

Metsästystä 26 vuotta harrastanut vaasalainen **Tapio Martimo**, 40, aloittaa sorsastuskautensa Kemijärvellä.

”Olen monesti miettinyt, mikä motivoi minua lähtemään vuosi toisensa jälkeen. Kilometrejä kertyy yli seitsemänsataa, ja saaliitkin jäävät usein melko pieniksi. Luulen, että se on yhdistelmä onnistumisen tunteita, luonnossa olemista, ajanviettoa kavereiden kanssa sekä koiran kanssa harrastamista”, sanoo Martimo.

Tärkeitä turvallisuustekijöitä sorsajahdissa ovat aseen huolellinen käsittely, noutava koira sekä vesiturvallisuudesta huolehtiminen. Sorsajahdissa liikutaan useimmiten veneellä, ja uskaliaimmat sorsastajat tähtäävät taivaalle suoraan veneestä. Lisäksi erityisesti kauden alussa on kiinnitettävä huomiota järkevien passipaikkojen valintaan väenpaljouden vuoksi.

Lasten mukaan ottaminen herättää monissa paheksuntaa, mutta Martimon kahdeksanvuotias tytär **Martta** oli ensimmäisen kerran mukana jo nelivuotiaana.

”Tyttäreni halusi itse mukaan. Metsästysreissu ei ollut kovin pitkä, mutta saimme saaliiksi yhden linnun. Tyttäreni muistelee vieläkin reissua lämmöllä, sillä kotona valmistimme yhdessä sepelkyyhkyn ateriaksi.”

Lue lisää Martimon sorsastuskauden aloituksesta Yhteishyvä Livestä osoitteessa www.yhteishyvä.fi/live.

Vaasalainen Tapio Martimo lähtee vuosittain Lappiin sorsastamaan labradorinnoutaja Nalan kanssa.

MIKKO LEHTIMÄKI

Hyvästi hiirille

Sisätiloihin pyrkivistä hiiristä eroon pääseminen voi olla haastavaa, mutta ei mahdotonta.

Syksyllä viilenevät kelit ja ensimmäiset pakkaset houkuttelevat metsämyyriä ja -hiiriä sisätiloihin etenkin esikaupunkialueella, maaseudulla ja mökeillä.

”Sisälle pyrkivät metsähiiret ovat tyypillinen ongelma maan etelä- ja keskiosissa, metsämyyrät taas koko maassa”, sanoo metsäeläintieteen professori **Heikki Henttonen** Metsäntutkimuslaitokselta.

Jyrsijöiden torjunta aloitetaan tarkistamalla, ettei kotipihassa ole avonaisia roska-astioita tai komposteja, jotka houkuttelevat eläimiä.

Helppo tapa pitää jyrsijät poissa on huolehtia rakennuksen tiiviydestä. Pienetkin kolot kannattaa peittää tiheäsilmäisellä rautalankaverkolla.

”Nyrkkisääntö on, että metsämyyrä pääsee sisälle pullonsuunkokoisesta aukosta.”

Metsähiiret ja -myyrät ovat hyviä kiipeämään, joten verkko kannattaa asentaa myös vesikaton alla olevaan ilmarakoon.

Jos jyrsijät varotoimista huolimatta tunkeutuvat taloon, täytyy käyttöön ottaa järeämmät keinot. Myrkky on tehokas torjuntaväline sisätiloissa, mutta silloin kuolleet jyrsijät saattavat jäädä talon rakenteisiin haisemaan. Perinteinen hiirenloukku pitää edelleen pintansa.

”Parempaa torjuntakeinoa ei olekaan”, sanoo Henttonen.

Jos omat keinot eivät riitä, kannattaa kääntyä torjuntayrityksen puoleen. Varsinkin rottien karkotus omin avuin voi olla haastavaa.

IDA NISONEN

Varo myyräkuumetta

Metsämyyrät levittävät ulosteissaan myyräkuumetta aiheuttavaa Puumala-virusta, joka tarttuu ihmisiin hengitysteitse pölyn mukana. Sisätiloissa tartuntariski säilyy ulosteessa jopa kaksi viikkoa.

Kissa avuksi

Kissasta voi löytyä ratkaisu hiirien karkotukseen. Laiskasta kissasta ei kuitenkaan ole apua, vaan eläimen täytyy pitää pyydystämisestä.

Lue ohjeet, kuinka laitat mökin talvikuntoon.
yhteishyvä.fi

SLANGI-nurkka

Staili ratkasee

Mä oon usein ottanu koviiki kierroksii, ku on hokannu kartsall jonku tän hetken tyyli-ikonin. Et onks pakko vetää niiku noin överiks? Ku hemmo dallaa byysill, jois puolet persvaost paistaa öögaa ja vaik kangast on nii paljo ett vyön vois vetää kainaloihin ilman et mitää paikkoi rupeis hiertää.

Mut juttu on se, et sit ei näkyis merkkikalsarit, ja kylhä sen jokaine hiffaas, et siin haihtuis staili samantien. Mut oikeil vermeil ego kasvaa ja hengittää sen vaon kautta. Ja ku ego on buli, nii varmaa tarttee olla tollaset byysät, et se mahtuis. Vaik niil oiski vähä vaikeet dallaa. Ja jätkien fillarill sotkemisest ei varmaa tuu mitää. Mut siks varmaa nää Jopot tuli taas muotii.
– B. WISSER

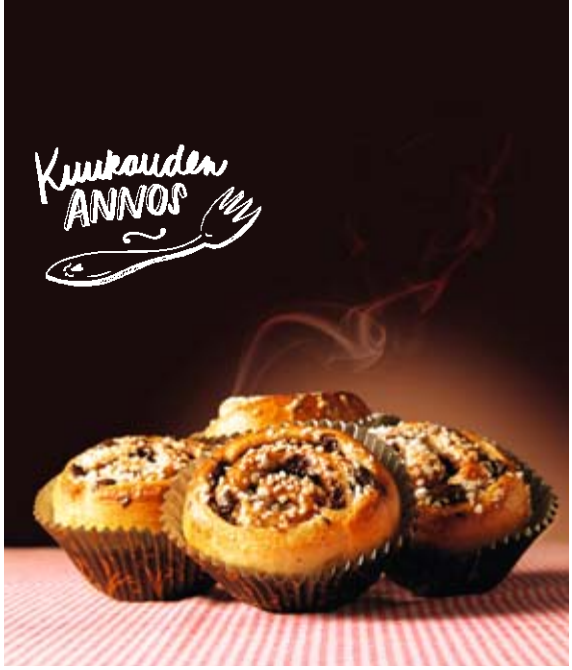

SOK

Presso tuunaa pullansa

Presso-kahvilat on helppo tunnistaa vastapaistetun pullan huumaavasta tuoksusta. Perinteisten korvapuustien ja piirakoiden lisäksi Pressosta saa henkilökunnan tuunaamia voisilmäpullia.

Herkullisia makuvaihtoehtoja ovat muun muassa hasselpähkinä, kookos, mokka ja aprikoosi. Kahvilan henkilökunta kohottaa, tuunaa ja paistaa pullat paikan päällä.

Pressossa panostetaan tänä vuonna erityisesti pullan tuoreuteen. Jokaiseen Presso-kahvilaan pyritään asentamaan vuoden loppuun mennessä lämpölamput, jotka pitävät vastapaistetun pullan lämpimänä entistä pidempään.

”Pulla on parhaimmillaan silloin, kun se on juuri tullut uunista. Haluamme tarjota jokaiselle asiakkaalle mahdollisimman tuoretta pullaa, ja siksi paistammekin sitä pienissä erissä pitkin päivää”, sanoo Presson ketjupäällikkö **Janne Kulovuori**.

Katulapsille tukea Taksvärkillä

Koululaiset pääsevät taas auttamaan ikäisiään, kun Taksvärkki-kampanja käynnistyy 5. syyskuuta.

Taksvärkki-keräyksessä yläkoululaiset, lukiolaiset ja ammattioppilaitoksissa opiskelevat työskentelevät päivän ajan ja lahjoittavat palkkionsa Taksvärkki ry:lle. Lukuvuonna 2014–2015 keräyksen tuotot kohdistetaan Sambian ja Kenian katulasten voimaannuttamiseen ja ammatilliseen koulutukseen.

S-ryhmän toimipaikat työllistävät vuosittain satoja taksvärkkiläisiä. Tänäkin vuonna S-ryhmän alueosuuskaupoissa tarjotaan koululaisille mahdollisuus Taksvärkki-työhön.

Kannusta kotiseudun nuoria urheilijoita

Viime vuonna rovaniemeläiset FC Santa Claus juniorit olivat hyvin onnellisia, sillä he saivat kerättyä eniten asiakasomistajia kannustamaan seuraansa. Sitä kautta he varmistivat itselleen suurimman tukipotin Osuuskauppa Arinalta.

Asiakasomistaja voi tukea alueensa lasten ja nuorten urheilua ilmoittautumalla valitsemansa seuran kannustajaksi Omalla S-kanavalla. Kannustamisella on suora vaikutus seuran saamaan tukeen, sillä seuran tukipotti määräytyy kannustajien Bonusostojen mukaan. Tuki ei ole kuitenkaan pois asiakasomistajille maksettavasta Bonuksesta.

”Kannustaminen on helppo tapa tukea alueen lasten ja nuorten harrastustoimintaa ilman asiakkaalle itselleen tulevia kustannuksia. Siitä saa hyvän mielen”, sanoo markkinointikoordinaattori **Hanna Käsmä** Osuuskauppa Arinasta.

FC Santa Claus juniorit markkinoivat kannustajatoimintaa ahkerasti seuran sisällä, Facebookissa, seuran verkkosivuilla, uutiskirjeessä, sähköpostiviesteillä ja mainoslehtisillä.

”Laitoimme mainoslehtisiin selkeät ohjeet, miten kannustajaksi ilmoittaudutaan. Vakuutimme ihmisille, ettei siihen mene kahta minuuttia kauempaa”, kertoo seuran varapuheenjohtaja **Pasi Hiukka**.

Osuuskaupan tuella on suuri merkitys junioritoiminnalle, joka pyörii suurelta osin vapaaehtoisvoimin. FC Santa Claus juniorien saama tukisumma käytettiin nappulaliigaohjaajien ja valmentajien koulutukseen.

Kannustajat-konsepti on käytössä seuraavissa osuuskaupoissa: Arina, Hämeenmaa, Keula, Satakunta, Suur-Savo, Pirkanmaa, KPO ja SSO. Liity Kannustajaksi Omalla S-kanavalla osoitteessa www.s-kanava.fi.

IIRO RAUTIAINEN

Santa Claus -liigan avajaisottelut pelattiin viime toukokuussa.

Vietä vaihtoehtoinen Nälkäpäivä

- Lähde rohkeasti lipaskerääjäksi joko yksin tai kaveriporukalla.
- Perusta nettilipas ja jaa se sosiaalisessa mediassa.
- Leivo herkkuja työpaikan kahvipöytään ja pyydä ihmisiä maksamaan niistä kahvilahintojen mukaan. Lahjoita rahat Nälkäpäivään.
- Jätä viikonlopun herkkuostokset kauppaan ja lahjoita rahat Nälkäpäivään. Haasta muut sosiaalisessa mediassa tekemään samoin.
- Järjestä pihakirppis naapureiden tai ystävien kanssa ja lahjoita tuotot Nälkäpäivä-keräykseen.

Suomen Punaisen Ristin Nälkäpäivä-keräys on käynnissä 18.–20. syyskuuta.

Eipäs JUUPAS

Väite: Kylmä ilma kuivattaa ihoa

Totuus: Kyllä, välillisesti. Pakkasilma on kuivaa, ja iho luovuttaa kosteutta, koska kosteuserot pyrkivät aina tasaantumaan. Asuntojen lämmittäminen voi kuivattaa ilmaa lisää ja siten myös ihoa. Iho erittää talia, joka suojaa kuivumiselta. Kylmässä talin eritys vähenee, koska iho toimii ”säästöliekillä”. Se pyrkii varmistamaan erityisesti, ettei elimistö menetä liikaa lämpöä ihon kautta.

Lähde: ihotautiopin professori Erna Snellman Tampereen yliopistosta

Energian-SÄÄSTÖVINKIT kotiin 2/5

Alan asiantuntijat kertovat, miten voit helposti säästää energiaa kodin eri tiloissa.

SAULI PALMU

Valmiustila on olohuoneen virtavaras

Pöytäkone kiinni käytön jälkeen

- Sulje pöytäkone heti käytön jälkeen. Kannettavan tietokoneen voi jättää päälle tai lepotilaan, jos sitä käyttää pitkin päivää. Kannettava kuluttaa noin 80 prosenttia vähemmän energiaa kuin pöytäkone.

Television ikä ratkaisee

- Kulutus riippuu valtavasti television iästä. Uusi led-tv kuluttaa yli viisi kertaa vähemmän virtaa kuin kuvaputkitelevisio. Sulje tv aina iltaisin.

Kytke digiboksi ja konsolit jatkojohtoon

- Muista, että valmiustila on virtavaras. Jos laitteissa ei ole virtanäppäintä, kytke ne katkaisijalla varustettuun jatkojohtoon ja saat napin painalluksella virran pois kaikista laitteista kerralla.

Vaihda valaistus

- Vaihda hehkulamput energiansäästö- tai led-lamppuihin.

Harkitse ostoja ja vedä johdot irti lomalla

- Energiapihien laitteiden hyödyn voi syödä se, jos laitteita raksuttaa nurkissa enemmän kuin ennen. Harkitse, tarvitsetko todella lisää elektroniikkaa.
- Vedä johdot seinästä lomamatkan ajaksi.

Lähde: asiantuntija Päivi Suur-Uski Motivasta

JENNI UUSILEHTO

TÄSSÄ KOHTAA elämästä

Juttusarjassa tutustutaan eri elämäntilanteissa oleviin Yhteishyvän lukijoihin. Vinkkaa kiinnostavasta henkilöstä osoitteeseen yhteishyva@alma360.fi.

Frida Sirén, 7, Helsinki

”Minusta tuntuu kivalta mennä kouluun. Kun olin tutustumassa kouluun, teimme tehtäviä, ja ne olivat ihan helppoja. Yllätyin siitä, että siellä oli samat kirjaimet, joita olemme opetelleet eskarissa. Osaan jo lukea ja kirjoittaa.

Minua vähän jännittää, kun koulu on erilainen ja isompi paikka kuin eskari. Onneksi kolme kaveriani tulee samalle luokalle kanssani.”

Täyttä hymyä 60 vuotta

JULIUS KONTTINEN

Patsaan hymy ei hyydy 60 vuoden jälkeenkään. Hymypatsaat syntyivät taidegraafikko ja kuvanveistäjä **Heikki Niemisen** sekä opintorahastoyhdistysten yliasiamies **Pentti K. Vilppulan** ideasta. He halusivat kehittää tavan, jolla kerätä rahaa lahjakkaille mutta varattomille opiskelijoille.

Ensimmäiset Hymypatsaat jaettiin vuonna 1954. Patsas luovutettiin koulun päättäjäisissä sille, joka oli luokan äänestyksen perusteella vastannut vuoden aikana parhaiten Hymypojan antamaa esimerkkiä. Hymypatsaan saaja valitaan vielä tänäkin päivänä samalla kaavalla.

”Monilla on käsitys, ettei Hymypatsaita ole jaettu enää aikoihin. Perinne kuitenkin elää vahvana. Veistoksia jaetaan vuosittain yli 7 000 koululaiselle”, sanoo Kehittämiskeskus Opinkirjon viestintäkoordinaattori **Annika Jokinen**.

Hymypatsaan arvot, toisten ihmisten arvostaminen, hyvä käytös ja ystävyys, ovat säilyneet suurelta osin samoina jo vuosikymmenet.

”Haluamme korostaa, että Hymyn tarkoituksena ei ole palkita kerran vuodessa luokan kilteintä tai parhaiten koulussa menestynyttä vaan kannustaa oppilaita harjoittelemaan sosiaalisia taitoja läpi kouluvuoden”, Jokinen sanoo.

Kaupassa kuultua

NUORIPARI TUSKAILEE KAUPAN EINESOSASTOLLA

”Mitä ihmeen ruokaa voi viedä mummolle maalle, kun siellä ei ole jääkaappia eikä mikroaaltouunia?”

Lähettänyt Ritva Tampereelta

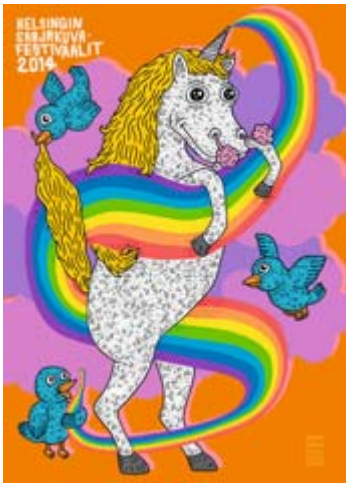

HELSINGIN SARJAKUVAFESTIVAALIT

Sateenkaarisarjakuva esillä festivaaleilla

Sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöt ovat esillä 5.–7. syyskuuta järjestettävillä Helsingin sarjakuvafestivaaleilla. Kantaaottava sateenkaarisarjakuva on Suomessa marginaali-ilmiö, vaikka sitä on tehty pitkään.

Tunnetuimpia suomalaisia sateenkaarisarjakuvataiteilijoita ovat **Tove Jansson** ja **Touko Laaksonen** eli Tom of Finland. Molempien näyttelyt ovat esillä Helsingin sarjakuvafestivaaleilla, joka on osa Setan 40-vuotisjuhlavuotta.

VILLE MALJA

Lähimuotoilu menee teurastamolle

Helsinki Design Week valtaa Kalasataman Teurastamon alueen syyskuussa. Alue on tunnettu lähiruoastaan, joten tyylille uskollisesti myös tapahtumassa esiteltävä muotoilu on lähellä tuotettua ja suunniteltua. Lähimuoto-näyttely nostaa esille kotimaisen muotoilun uutuuksia ja kasvuun tähtääviä muotoilualan yrityksiä.

Tänä syksynä kymmenen vuotta täyttävä Helsinki Design Week järjestetään ympäri Helsinkiä 4.–14. syyskuuta. Päätapahtumat ovat Teurastamon lisäksi Vanhalla Ylioppilastalolla, Bio Rexissä ja Kaapelitehtaalla.

Aiotko aloittaa uuden harrastuksen syksyllä?

Työväen Sivistysliiton kurssilaiset kertovat syksyn harrastusaikeistaan.

Pirjo von Hertzen, 65
”Olen juuri toipunut selkäleikkauksesta ja haluaisin aloittaa jonkun rauhallisen liikuntaharrastuksen. Olen miettinyt joogaa tai pilatesta.”

Anneli Suitiala, 65
”Haluaisin mennä ruoanlaittokurssille. Minulla on myös paljon vanhoja harrastuksia, joita jatkan. Harrastan muun muassa melontaa ja tanssia.”

Eveliina Ahola, 30
”Minulla on puolitoistavuotias poika, joten aikaa harrastuksille on vähän. Olin viime keväänä piirustuskurssilla, jota haluaisin jatkaa tänä syksynä.”

Anneliina Sipiläinen, 35
”Olen yleensä kerran vuodessa käynyt jollakin kuvaamataidonkurssilla. Tänä syksynä haluaisin mennä kuvanveistokurssille.”

ELINNO FINLAND

Mukillinen tarinoita Kappelista

Kuvittele **Eino Leino** liehuvassa viitassaan ja leveälierisessä hatussaan omassa kantapöydässään yhdessä muusansa, runoilija **L. Onervan**, kanssa. Ehkäpä tämä oli näyttämö, jossa syntyi myös kuuluisa *Nocturne*? Ravintola Kappelin tarinoissa riitti ammennettavaa, kun taiteilija **Sannaliina Kuussaari** ryhtyi suunnittelemaan Kappelin uuden nimikkomukin kuvitusta. Laadukas luuposliinimuki syntyi yhteistyössä suomalaisen designyhtiö Elinnon kanssa, jonka taiteilijoihin Kuussaari kuuluu.

Kuussaari tiesi jo pikkutyttönä haluavansa taiteilijaksi. Hän valmistui Aalto-yliopiston lasi- ja keramiikkaosastolta vuonna 2003. Kuussaari on kehittänyt vahvan intohimon väriin ja inspiroituu puhtaasta Suomen luonnosta ja sen muodoista.

Kappelin mukin kuvitusta varten Kuussaari tutki huolellisesti Kappelin historiaa ja tutustui sen tunnelmaan istumalla kahvilassa, kuvaamalla ravintolaa ja aistimalla talon henkeä. Nuori taiteilija on sisällyttänyt Kappelin mukin koristeluun myös sokeainkirjoitusta. Näin taataan, että taide ja Kappelin tarinat eivät jää vain näkevien kokemaksi elämykseksi.

Kappeli-mukia myydään Kappelin Kahvilassa kahden kappaleen lahjapakkauksessa.

Luento maahanmuutosta ja kotoutumisesta 24.9.

HOK-Elanto ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton Uudenmaan piiri järjestävät yhdessä luennon MLL:n suositusta Ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminnasta. Luennon aiheena ovat maahanmuutto ja sosiaalinen kotoutuminen. Luento järjestetään 24.9.2014 kello 17–18.30. Paikkana on Ässäkeskuksen auditorio B, ja vastaanotto on toisessa kerroksessa. Tilaisuuteen ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Luennolla on tarjolla kahvia.

Malmin asukkaiden siivoustalkoot 6.9.

Lähde mukaan Malmin siivoustalkoisiin lauantaina 6.9. Silloin siivotaan Ylä-Malmin torin ja Malmin ylikulkusillan alue. Talkoisiin toivotaan osallistujia alueen asukkaista ja toimijoista. Malmin nuorisotalon kummit järjestävät talkoot yhdessä Malmin toimijoiden kanssa. Opastus, työvälineet ja tietoa talkoista on saatavilla Malmin nuorisotalon edestä. Ryhmäilmoittautumiset ja lisätiedot: Nuorisoasiankeskus: tiina.papunen@hel.fi.

MENOVINKIT

HOKTOBERFEST rantautuu jälleen yli 30:een HOK-Elannon ravintolaan. Rentoa meininkiä ja saksalaisia oluita kolpakoittain tarjolla 11.9.–5.10. Lue lisää hoktoberfest.fi.

ØLHUS KØBENHAVN avataan syyskuun 4. päivänä Kalevankatu 3:ssa. Pistäydy nauttimaan tanskalaisesta tunnelmasta. Syksyn pimeneviä iltoja on mukava juhlistaa pohjoismaisilla, laadukkailla pienpanimo-oluilla ja pikkupurtavilla jopa 60-paikkaisella terassilla. Elokuun puolivälissä avattiin Töölöntullin vieressä myös samaan pohjoismaiseen oluthuoneperheeseen kuuluva **ØLHUS HELSINKI**.

CHICO'S -ketjun ravintoloissa keittiöhenkilökunta otti mittaa toisistaan ja loihti mahtavat burgerreseptit, joista kahdeksan uudenlaista burgeria päätyi Burger Chefs 2014 -kampanjalistalle. Asiakkaiden tehtävänä on valita näistä paras. Käy äänestämässä suosikkiasi Chico'sin nettisivuilla!

BELGE käynnistää perinteiset Simpukkaviikkonsa 9.9., ja ne jatkuvat aina marraskuulle asti. Simpukkaviikkojen ajan valikoimasta löytyy simpukoita peräti 11:llä eri liemivaihtoehdolla.

VIRGIN OILISSA nousevat lauantaina 6.9. lavalle Jontti & Shaka sekä Solonen & Kosola. Perjantaina 12.9. vuorossa on Moonsorrow ja viikkoa myöhemmin 19.9 Stig. Perjantaina 26.9. esiintyy My First Band.

LINNANMÄKI

Treffit Lintsillä

Onko romanttisempaa treffipaikkaa kuin Linnanmäki Valokarnevaalien aikaan? Kun kesän hektinen tunnelma hiipuu ja aurinko laskee, huvipuisto näyttäytyy suorastaan taianomaisessa valossa.

Tartu kultaasi kädestä vuoristoradan vauhdin huumassa, ja hassutelkaa yhdessä Vekkulassa tai herkutelkaa hattaralla ja popcornilla. Illan kruunaa ajelu Helsingin kattojen yllä maailmanpyörässä. Valokarnevaali järjestetään Linnanmäellä 11.–19. lokakuuta. Huvipuistoon on ilmainen sisäänpääsy.

Yhdessä tehty

Jutussa olevat prosenttiluvut on kerätty Yhteishyvä.fi:n Naapurikyselystä huhti–toukokuussa 2014. Kyselyyn vastasi 2 787 lukijaa.

Suvaitsevainen, kunnioittava, sympaattinen ja helpostilähestyttävä. Adjektiivit eivät ole seuranhakuilmoituksesta vaan isännöitsijä **Ilkka Saarisen** määritelmä hyvälle naapurille.

”Näiden lisäksi naapurin tulisi olla joustava ja hyväksyä myös ne ihmiset, jotka eivät ole tällaisia”, Saarinen summaa.

Liki kolmekymmentä vuotta isännöitsijänä työskennellyt tamperelainen on ehtinyt nähdä niin idyllistä auvoa kuin ilmiriitaakin. Kun asutaan tiiviisti, elämä tulee pakostikin toisen reviirille.

Tutkija **Antti-Jussi Kouvo** Turun yliopistosta sanoo, että naapuruuteen liittyy jatkuvaa rajanvetoa, sillä suhteen laatua on monesti vaikea määrittää. Vaikka naapureiden tunteminen tuo turvaa, yleinen käsitys on, ettei heidän kanssaan haluta olla liian läheisiä.

”Monesti sanotaan, että hyvä naapuri sijoittuu ystävän ja muukalaisen välimaastoon. Naapuriin halutaan pitää kohtelias etäisyys ja välttää henkilökohtaisiin asioihin puuttumista”, Kouvo kertoo.

Hän pohtii, että naapurisuhde on oikeastaan perin kummallinen. Toisista ei tiedetä välttämättä kuin sukunimi, mutta silti jaetaan monenlaisia intiimejäkin yksityiskohtia, kuten jätekatoksen roskat, asunnosta kantautuvat äänet ja tieto siitä, millaisille vierailijoille ovi avataan.

> ”Hyvä naapuri sijoittuu jonnekin ystävän ja muukalaisen välimaastoon.”

”Erityisesti keskiluokkaisia asuinalueita tutkittaessa on havaittu, että asukkaat haluavat puuttua mahdollisimman vähän toistensa asioihin.”

Melu hiertää välejä. Turun yliopiston sosiologian oppiaineessa toteutettiin vastikään Naapurisuhteet ja -kiistat nyky-yhteiskunnassa -tutkimus. Tutkimusta luotsannut professori **Hannu Ruonavaara** kertoo, että naapurustoissa viihdytään kuviteltua paremmin.

”Media nostaa helposti otsikoihin räväköitä naapuririitoja, mistä voi saada käsityksen, että sellaisia olisi paljon. Valtaosa ihmisistä asuu kuitenkin sovussa.”

Loviisalaisten Ingalena Arvon (vas.) ja Siv-Britt Lindroosin kotipihoja yhdistää portti. Siitä saa kulkea, kun naapurista kaipaa juttuseuraa tai apua pihatalkoisiin.

NAAPURISTA PÄIVÄÄ!

Olet varmaan kuullut hankalasta naapurista, ehkä tavannutkin sellaisen. Onneksi jokainen voi itse päättää, millainen naapuri on. Jos aikomus on olla hyvä, kannattaa aloittaa tervehtimällä.

TEKSTI LENA NELSKYLÄ
KUVAT ANNI KOPONEN

Valtaosa naapureista asuu sovussa. Helsingin Arabianrannassa yhdessä pihalla viihtyvät Linnea Sorsa (oik.), Urho Tapper ja Eikka Kaatra.

Yli kahdensadan taloyhtiön isännöintiä hoitanut Ilkka Saarinen allekirjoittaa tutkimustuloksen.

”Mutta silloin, kun otetaan yhteen, on piru irti eikä riitoja arkailla puida jopa oikeudessa”, Saarinen kertoo.

Yleisimmin naapureiden välejä hiertää melu, mutta kiistoja saadaan aikaiseksi niin tupakansavusta, roskaamisesta kuin väärin lajitelluista jätteistä.

”Myös etnisten mausteiden hajusta valitetaan ajoittain, mutta tällöin taustalla on usein muutakin sietämättömyyttä. Jos osapuolet eivät edes yritä ymmärtää toisiaan, voi jo trampoliinista tulla symbolinen kysymys”, Saarinen miettii.

Hän on huomannut, että talouden taantumat ja nousukaudet näkyvät naapurien väleissä. Parin viime vuoden aikana isännöitsijään on otettu herkästi yhteyttä.

”Kun menee hyvin, pikkuasioihin ei jakseta puuttua. Mutta heti, kun omassa elämässä menee huonommin, alkaa naapurinkin touhu helposti ärsyttää.”

Asun...

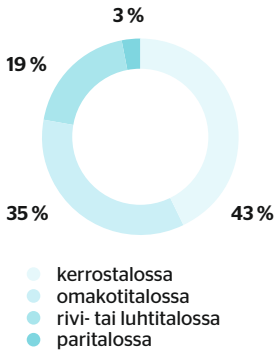

Minulla on...

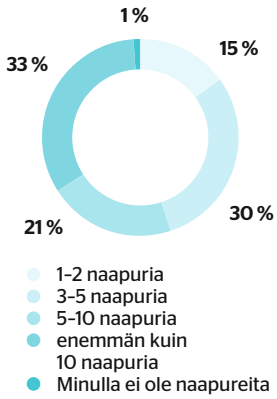

Pihapoliiseja ja puistovahteja. Naapureiden välisten kahnausten lukumäärää selittää enemmän talotyyppi kuin asuinpaikka. Kerrostalossa ja rivitalossa ollaan lähekkäin sisällä ja ulkona, joten erimielisyyksiä syntyy omakotitaloalueita herkemmin.

Mutta kenelle naapurin osa on vaikein? Tutkija Antti-Jussi Kouvo kertoo yllättyneensä, etteivät aikansa kuluksi toisten tekemisiä kyttäävät ikäihmiset olleetkaan tilaston kärjessä.

”Eläkeläiset ovat leppoisampia kuin tiedetään. Ehkä he ovat ehtineet tottua monenlaiseen elämänmenoon”, Kouvo sanoo ja naurahtaa.

Turun yliopiston tutkimuksessa luotiin neljä naapurityyppiä muista eristäytyvästä aidanrakentajasta tarkkaan pihapoliisiin, joka ei juurikaan siedä häiriöitä ympäristössä ja jolla on hankaluuksia sopeutua yhteiseloon. Pihapoliiseja löytyi eniten korkeasti koulutetuista ja hyvätuloisista keskiluokkaisista.

”Onhan se toisaalta ymmärrettävää, että jos asumiseen satsataan ja ollaan vuosikausien velkavankeudessa, halutaan elää ilman häiriötekijöitä.”

Asukkaita voi luokitella tutkijoiden mukaan myös niin sanottuihin puistovahteihin ja miljöönrakentajiin. Puistovahdit sopeutuvat, mutta eivät puutu. Miljöönrakentajat sekä sopeutuvat että puuttuvat, jos puuttumisen aihetta on.

Suomesta löytyi enemmän pihapoliiseja kuin miljöönrakentajia, eli toisten tekoihin on helpompi puuttua kuin sopeutua itse. Eikä se oikeastaan ole mikään ihme. Naapurin tekemisiin puuttuminen on professori Ruonavaaran mukaan moraalinen kysymys: missä menee normaalin elämän raja?

”Normaalia elämää pitäisi pystyä sietämään. Välillä pitää olla kärsivällinen, jos naapurilla on vaikea elämäntilanne. Yleensä asiallisella keskustelulla saadaan tilanteeseen muutosta tai ainakin tolkkua. Poikkeavaa käytöstä on helpompi sietää, kun tietää sen taustat”, Ruonavaara selittää.

Naapurisuhteet yhä tärkeitä. Vaikka sosiaalinen media ja parantuneet kulkuyhteydet ovat laajentaneet ihmisten elinpiirejä, naapurisuhteet ovat edelleen yllättävän tärkeitä.

Mittaustavasta riippuen naapurit muodostavat tutkimusten mukaan 10–20 prosenttia ihmisten verkostoista. Varsinkin vanhukset ja pienten lasten vanhemmat, jotka viettävät paljon aikaa pihapiirissä, kokevat naapurisuhteet tärkeiksi.

”Myös niinkin pienellä asialla kuin tervehtimisellä voi olla suuri merkitys”, tutkija Antti-Jussi

Naapuri on huomauttanut minulle...
lemmikkieläimestä, liian kovaäänisestä musiikinkuuntelusta, lasten aiheuttamista äänistä, tontin rajojen ylityksestä, remontoinnista sekä tupakanhajusta tai ruoantuoksusta.

12 %
on suuttunut naapurin valituksesta.

Olen huomauttanut naapurille...
yöaikaan meluamisesta, musiikinkuuntelusta, naapurin luona käyvistä vieraista, riitelystä, lemmikkieläimestä, kyttäämisestä, yleisten sääntöjen rikkomisesta ja hoitamattomasta pihasta.

66 %
ei ole koskaan valittanut naapurilleen.

56 %
on keskustellut kasvotusten naapuria vaivanneesta asiasta.

Kouvo muistuttaa ja jatkaa:

”Mutta silloin, kun mennään hein huikkaamista pidemmälle, koetaan, että naapurisuhteista tulee saada jotain konkreettista hyötyä.”

Hyöty voi olla esimerkiksi akkuporakoneen lainaamista, lasten perään katsomista tai kukkien kastelua lomamatkan aikana. Jos naapurien välinen toiminta on vastavuoroista, se saattaa syventää kanssakäymistä. Pihatalkoilla voi olla kauaskantoisia seurauksia, joten sellaiset olisi hyvä järjestää muistakin kuin maisemanhoidollisista syistä. Moni tuttavuus alkaa myös hiekkalaatikolta tai pyykkituvasta.

”Naapurisuhteisiin kannattaa panostaa, koska ne tuovat mukanaan turvantunnetta ja hyvinvointia. Sillä on jo kansantaloudellistakin merkitystä, jos ihmiset pitävät huolta toisistaan”, Kouvo sanoo.

Kenenkään ei kuitenkaan ole pakko tutustua ihmisiin, joiden nimi lukee viereisissä postilaatikoissa. Naapuruus on rooli, jonka luonteen jokainen määrittää itse.

”Mutta tervehtiä voi joka tapauksessa. Siitä ei ole haittaa kenellekään”, isännöitsijä Ilkka Saarinen kannustaa.

Tunnen nimeltä...

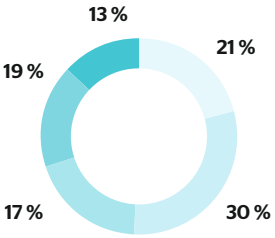

- 1–2 naapuria
- 3–5 naapuria
- 5–10 naapuria
- useamman kuin 10 naapuria
- En tunne nimeltä yhtään naapuria

Hyvän naapurin ominaisuudet top 3

1. Ystävällinen
2. Kunnioittaa yksityisyyttä
3. Osaa käytöstavat

Riitojen syyt top 5

1. Naapureita ei oteta huomioon
2. Yhteisiä sääntöjä ei noudateta
3. Elintavat eroavat toisistaan
4. Naapurit eivät tunne toisiaan
5. Asutaan liian lähekkäin

Parhaat naapurit asuvat...

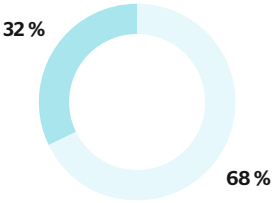

- maalla
- kaupungissa

> ”Välillä pitää olla kärsivällinen, jos toisella on vaikea elämäntilanne.”

Yhdessä jopa etelänmatkalle

Helsingin Arabianrannassa sijaitsee taloyhtiö, jonka kuusi perhettä viihtyy yhdessä arjen lisäksi lomalla.

Ensimmäiselle yhteiselle naapurien kesälomamatkalle lähti kaksi perhettä vuonna 2006. Tämän jälkeen osallistujamäärä on kasvanut jatkuvasti sen verran, että joka vuosi on pitänyt vuokrata entistä isompi talo. Viime kesänä täytyi tilata kokonainen bussi, jotta päästiin lentoasemalle.

”Ei tietenkään ole itsestään selvää, että naapurit viihtyvät näin hyvin yhdessä. Tätä saa selitellä työkavereillekin. Meillä on tainnut käydä hyvä tuuri”, sanoo **Nina Riikonen**.

Ja tuuri nimenomaan, sillä perheet päätyivät asumaan kaupungin rakennuttamaan hitas-taloyhtiöön arpaonnen kautta.

Kun oli asetuttu taloksi, nuoret vanhemmat tutustuivat toisiinsa hiekkalaatikon reunalla. He huomasivat pian jakavansa saman elämäntilanteen lisäksi kiinnostuksen muun muassa hyvään ruokaan.

Sittemmin pitkästä pöydästä on tullut itsestäänselvyys. Kaikenlaisia syöminkejä ja illanistujaisia,

kuten hirvipeijaisia ja rapujuhlia, järjestetään monta kertaa vuodessa.

”Aina on joku kantamassa tuoleja toisen luokse”, **Laura Thölx** nauraa.

Naapuriporukka tietää, että yhdistämällä voimat saa aikaan enemmän ja yleensä myös kivempia asioita kuin itsekseen. Joukolla talon seinustan koristekasvit vaihdettiin marjapensaisiin, pihalle hankittiin viljelylaarit ja muutama vuosi sitten ostettiin yhteinen soutuvene.

Nina Riikonen sanoo, että spontaanius, vastuullisuus ja aktiivisuus yhdistävät.

”Meillä on tapana innostua uusista asioista ja tarttua toimeen.”

Arabianrannan väen mukaan tärkeää on myös konkreettinen apu ja turva. Niitä saa, kun tuntee ihmiset, joiden kanssa jakaa osoitteensa. Varaavaimet ja olkapää löytyvät aina muutaman metrin säteeltä, sen ovat oppineet lapsetkin.

”Tämä on hyvä roolimalli lapsille. Kun he muuttavat joskus omilleen, he tietävät, että on monta hyvää syytä olla tekemisissä naapureiden kanssa”, **Tarja Tapper** sanoo.

●●●

Ulkomaanmatkojen lisäksi Arabianrannan väelle yhteistä on soutuvene. Kuvassa vasemmalla Eikka Kaatra, Riitta Levinen, Hertta Tapper, Sari Siekkinen, Laura Thölx, Aino Kaatra, Linnea Sorsa, Nina Riikonen, Urho Tapper, Tarja Tapper, Jaakko Virkkula, Lilli Riikonen ja Iida Riikonen.

RYHDY ROHKEASTI SIJOITTAJAKSI

Moni kokee sijoittamisen olevan vain eliitille, eikä ollenkaan tavallisille ihmisille. Myös mielikuva siitä, että sijoittaminen vaatii suuren omaisuuden, pitää vahvasti pintansa.

Kuitenkin kuka tahansa voi ryhtyä sijoittajaksi, oman tulotasonsa, varallisuutensa ja riskinottohalunsa mukaan.

Rahojen piilottaminen patjan alle tai niiden makuuttaminen käyttötilillä ei ole kovin tuotteliasta: näiden rahojen tuotto on tällä hetkellä inflaatiovauhtia alhaisempi. Tämä tarkoittaa sitä, että säästetyllä rahalla saa huomenna vähemmän kuin tänään.

Sijoita itsenäisesti tai FIMin ammattilaisten avulla

Jos haluat mahdollisuuden saada rahasi tuottamaan, valitse omiin tavoitteisiisi ja riskinottohaluusi sopiva tapa sijoittaa. Kannattaa myös miettiä kuinka pitkälle oma osaamisesi riittää ja kuinka paljon sinulla on aikaa perehtyä sijoittamiseen.

S-Pankin välittämiä rahastoja hallinnoi ja varainhoidon palvelut tuottaa sen tytäryhtiö FIM. FIMin osaamisesta kertovat lukuisat palkinnot, muun muassa valinta Suomen parhaaksi varainhoitoyritykseksi vuotuisessa sijoitusalan kansainvälisessä Thomson Reuters Extel -kyselyssä.

FIM tarjoaa yksilöllisiä ja monipuolisia sijoitus- ja varainhoitopalveluja. Voit itse valita sinulle sopivimman tavan sijoittaa: asioi itsenäisesti S-Pankin verkkopankissa tai FIMin verkkopalvelussa, tai anna FIMin asiantuntijoiden huolehtia varoistasi.

S-Pankin verkkopankissa tai osoitteessa fim.com voit ostaa, myydä ja vaihtaa noin kolmeakymmentä FIM Rahastoa. Jos sinulla on enemmän varallisuutta, voit jättää sijoitustesi hoidon FIMin ammattilaisille.

FIMin palvelutarjontaan voit tutustua osoitteessa fim.com.

Tuotteliasta syksyä toivottaen

Raija

S-Pankki

S-PANKKI.FI

Tiiviistä naapurustosta löytyy aina peliseuraa. Sonja Korjus (vas.), Sanne Salminen, Ingalena Arvo, Petri Arvo, Jari Korjus ja Peter Salminen kisaavat mölkkymestaruudesta Arvojen kotipihalla.

Apu löytyy pensasaidan takaa

Ella, 6, ja **Melvin**, 3, sujahtavat pihalta toiselle syreeniaidassa olevasta aukosta. Lasten äiti **Sanne Salminen** hymyilee vieressä.

”Olen mennyt tuon saman pensaan läpi lapsena, ja nyt omat lapset kulkevat siitä. Se on aika ihanaa. Jotkut asiat eivät muutu.”

Salminen on palaamassa perheensä kanssa lapsuutensa maisemiin Pohjoiselle Tullitielle Loviisaan. Remontti liki 200-vuotiaassa puutalossa on vielä kesken. Salmiset remontoivat Sannen lapsuudenkodin perustuksia myöten, kun tämän vanhemmat muuttivat pienempään asuntoon.

”Yksi iso syy siihen, miksi haluan muuttaa tänne takaisin, on tämä ihana naapurusto”, Salminen selittää.

Puutaloalueen pihoilla alkoi tapahtua 1980-luvulla, kun keskimmäiseen taloon muutti **Arvojen** perhe. Perheen lapset löysivät nopeasti naapurista samanikäistä leikkiseuraa.

Myös vanhemmat tutustuivat lasten kautta. Pikkuhiljaa pensasaitojen aukot kasvoivat, sillä aikuisetkin alkoivat vierailla toistensa tonteilla, milloin istumassa iltaa, auttamassa pihatöissä tai lainaamassa työkaluja.

> ”Olemme kuin Hullunkuriset perheet -korttipelin väki.”

Ingalena Arvo kertoo, että apu on usein löytynyt naapurista, oli pulma mikä hyvänsä.

”Täällä ollaan kuin Hullunkuriset perheet -korttipelissä, kun meillä on niin perinteisiä ammatteja: on insinööriä, ompelijaa ja sairaanhoitajaa. On autettu rakennustöissä, paikattu haavoja ja korjattu toisten vaatteita.”

”Älä kerro lisää. Kohta verottaja puuttuu tähän”, **Sonja Korjus** nauraa.

Vanhemmat pitävät vieläkin yhtä, vaikka lapset ovat jo aikaa sitten lähteneet puutaloidyllistä.

Kesäisin grillin ääreen kerääntyy nopeasti porukkaa, ja talvisin lumitöihin saa kaverin. Eikä tarvitse oikeastaan edes soittaa: joku reippaista naapureista on aina pihalla puuhaamassa.

Pohjoisen Tullitien naapuriporukka harmittelee sitä, että kynnys tutustua uusiin ihmisiin tuntuu olevan nykyään varsin korkea. Sen sijaan, että morjestettaisiin naapuria, roikutaan sosiaalisessa mediassa.

”Eikä siellä voi edes grillata”, **Jari Korjus** heittää. •

Suomalaiset rakastavat ammoniumkloridia

Timo Parvela

Timo Parvela on Kirkkonummella asuva kirjailija, joka tarkkailee kotipellon reunalta muuttolintuja, peuroja ja muuta maailmanmenoa.

Suomi on lokakuussa järjestettävien Frankfurtin kirjamessujen teemamaa. Se on kunnia, joka on paljon messutapahtumaa laajempi.

Koko kuluvan vuoden maamme on ollut kunniavieraana ja teemamaana erilaisissa pienissä ja suurissa kulttuuritapahtumissa Keski-Euroopassa. Kirjailijat ovat sukkuloineet pitkin poikin vanhaa mannerta, toimittajat ovat tehneet runsaasti juttuja, ja kirjallisuuttamme on tänä vuonna käännetty ennätysmäärä saksaksi. Tarjolla on siis ainutlaatuinen tilaisuus kertoa jotain itsestämme sen sijaan, että totuttuun tapaan vain kyselisimme, mitä muut meistä ajattelevat.

Itsekin olen osallistunut jo joihinkin tapahtumiin ja tehnyt niiden aikana havaintoja.

Wienin pääkirjastoon oli sisustettu oikein Suomi-huone, jonka seinät oli päällystetty Matkailun edistämiskeskuksen toimittamilla julisteilla: koivumetsää, havumetsää, tuntureita, mustikoita, avantouintia ja järvimaisemaa. Oli joukkoon eksynyt yksi kaupunkinäkymäkin, kuva Helsingissä sijaitsevasta museokadusta.

Berliinissä minulle esiteltiin suomalaisen valokuvaajan hienoja kaurismäkihenkisiä valokuvia, joissa Suomi näytti omiinkin silmiini varsin eksoottiselta.

Olen vastannut lukuisiin maatamme koskeviin kysymyksiin: Käyvätkö kaikki suomalaiset avantouinnilla? Onko jokaisella oma sauna? Tehän rakastatte perunasta tehtyä vodkaa? Onko kaikilla tosiaan kesämökki ja ulkohuussi?

Kulttuuripuolelta suomalaisiksi tiedetään yleensä **Kaurismäen** elokuvat ja kaiken humpaksi vääntävä Eläkeläiset-yhtye.

Urheilijoista tuttuja ovat **Matti Nykänen** ja **Kimi Räikkönen**.

Erityisen lähtemättömästi silmieni verkkokalvoille on piirtynyt Suomea mainostavan julisteen iskulause: Finnish people love Ammonium Chloride (suomalaiset rakastavat ammoniumkloridia eli salmiakkia). Hieno homma. We also love Dihydrogen Monoxide, sillä kyllä meille vesikin maistuu.

Toki kaikki edellä mainitut elementit ovat minulle tuttuja. Pidän metsästä. Rakastan saunomista. Ja kyllä se salmiakkikin ihan hyvää on, mutta silti tunnen tämän keskellä itseni jotenkin hämmentyneeksi. Haluaisin mielelläni aloittaa keskustelun kotimaastani jostain muusta aiheesta kuin ulkovessasta. Eikö meillä tosiaan ole edelleenkään muuta markkinoitavaa kuin luonto, sauna, salmiakki ja suomalainen outous? No, se iänikuinen koulu tietysti, mutta aika harva varmaan suunnittelee lomamatkojaan kouluvierailujen varaan.

Olen ylpeä kotimaastani ja sen erityislaatuisuudesta, mutta samalla toivon, että Keski-Euroopan rannoille saapuva kirjallisuutemme hyökyaalto onnistuisi nyt edes hieman rikastamaan Suomi-kuvaa. Kertomaan jotain uutta vivahteikkaasta historiastamme, valottamaan nykypäivää ja tuomaan metsäläisen rinnalle modernin, sivistyneen ja sosiaalisen suomalaisen.

KREETTA JÄRVENPÄÄ

Neuletakki, 39,95 €. Koot S–XXL. Trikoopusero, 24,95 €. Koot S–XXL. Farkut, 29,95 €. Koot 36–46. Myös mustana ja sinisenä. Aventura. Sokokset ja Prismat. Vyö, Nini's. Sokokset.

Klassiset 5–taskufarkut, normaali vyötärö.

Pari–valjakko

Pehmoinen neule ja kapealahkeiset housut toimivat tilanteessa kuin tilanteessa. Päivällä farkkujen pariksi sopii rento neuletakki, illalla skarppi neulejakku.

KUVAT IDA NISONEN
MEIKKI JA HIUKSET KAISA RINNE
TYYLIVINKIT KAIION SUUNNITTELIJA ANNA YLINEN JA AVENTURAN SUUNNITTELIJA RIITTA-LIISA SOLMIO

Kimonohihainen neuletakki taskuilla

”Klassisen pukeutumisen resepti? Yhdistä väljä ja pitkä neule kapeisiin lahkeisiin.

Neuletakki, 89,99 €. Koot S–L.
Pusero, 59,99 €. Koot 36–44.
Sir Oliver. Sokos Helsinki.
Farkut kuvausrekvisiittaa
Sir Oliverin mallistosta.

VALIKOIMAT VAIHTELEVAT MYYMÄLÖITTÄIN. KENGÄT JA KORUT KUVAUSREKVISIITTAA SOKOKSESTA.

❝ Neuletakista ja -puserosta koostuva twinset sopii arkeen ja juhlaan.

Normaaliyötäröiset, joustavat farkut

Trendikkäät saumat

Pusero, 39,95 €. Koot 34–44. Kaiio. Sokokset. Housut, 69,95 €. Koot 34–44. Kaiio. Suurimmat Sokokset. Vyö, Nini's. Sokokset.

Neuletakki, 49,95 €. Koot XS–XXL. Myös ruskeana. Neuletoppi, 29,95 €. Koot XS–XL. Myös ruskeana. Farkut, 39,95 €. Koot 34–46. Myös mustana. Kaiio. Sokokset.

❝ Syksyn trendikkäin lämmike on neuleen ja takin välimuoto.

Koristeelliset tikkaukset

Neulosbolero, 29,95 €. Koot XS–XL. Farkut, 29,95 €. Koot 36–44. Myös mustana. Premoda Trendy. Prismat. Vyö, Nini's. Sokokset. Toppi kuvausrekvisiittaa.

VALIKOIMAT VAIHTELEVAT MYYMÄLÖITTÄIN. KENGÄT JA KORUT KUVAUSREKVISIITTAA SOKOKSESTA.

Neuletakki, 39,95 €. Koot 42/44–54/56. Trikoopusero, 24,95 €. Koot 42/44–54/56. Myös mustana. Gossip. Sokokset ja Prismat. Twill-housut, 39,95 €. Koot 44–54. Gossip. Suurimmat Sokokset ja suurimmat Prismat. Myös harmaana. Sokokset ja Prismat.

Saatavana isoja kokoja

❝ Tummaa luumua ja viinin sävyjä – syksy on herkullisten värien aikaa.

Pukeudu vartalotyyppisi mukaan. Lue vinkit neuleiden ja housujen valintaoppaista.

yhteishyvä.fi

Napakka ja joustava jersey-kangas

Joustavat farkut, tekonahka-somisteita

Neuletakki, 39,95 €. Koot 42/44–54/56. Myös mustana. Gossip. Sokokset ja Prismat. Trikoopusero, 29,95 €. Koot 42/44–54/56. Myös harmaana. Gossip. Suurimmat Sokokset ja Prismat. Housut, 39,95 €. Koot 44–54. Gossip. Suurimmat Sokokset ja Prismat.

T-paita, 54,95 €. Koot S–XL. Myös luumuna. Neuletakki, 84,95 €. Koot S–XL. Farkut, 89,95 €. Koot 42–54. Zizzi. Sokos Helsinki ja Sokos Kaari.

VALIKOIMAT VAIHTELEVAT MYYMÄLÖITTÄIN. KENGÄT JA KORUT KUVAUSREKVISIITTAA SOKOKSESTA.

Fazer

Karl Fazer
Since 1891

+

=

VALITSE KAKSI KARL FAZER 190-200G -LEVYÄ, SAAT KAUPAN PÄÄLLE 2015 UUTUUDEN

1. OSTA KAKSI KARL FAZER 190-200G -SUKLAALEVYÄ S-RYHMÄN MYYMÄLÄSTÄ
2. SYÖTÄ OSTOKUITTIEN TIEDOT OSOITTEESSA FAZER.FI/YHTEISHYVA
3. KARL FAZER ROUHITTU HASSELPÄHKINÄ 100G -TUOTENÄYTE POSTITETAAN ILMOITTAMAASI OSOITTEESEEN SUOMEN SISÄLLÄ.

TUOTENÄYTTEITÄ ON VARATTU 3000 ENSIMMÄISELLE.
KAMPANJA ON VOIMASSA 30.9.2014 SAAKKA.

KOONNUT NIINA KORHONEN
KUVAT THINKSTOCK JA TAVARANTOIMITTAJAT

Silmäpeliä

Tänä syksynä katse kiinnittyy silmiin, joihin suditaan runsaasti ripsiväriä. Muu meikki saa olla kuulas ja luonnollinen.

❶ MAYBELLINE THE COLOSSAL GO EXTREME VOLUM' MASCARA -RIPSIVÄRI tekee ripsistä näyttävät ilman paakkuja, ja harja levittää runsaasti väriä kerralla. Sokokset, Emotionit, Prismat, suurimmat S-marketit ja Sokos.fi.

❷ L'ORÉAL PARIS FALSE LASH WINGS MASCARA -RIPSIVÄRI sisältää kuituja, jotka levittävät ripsiä kohti silmien ulkonurkkaa. Sokokset, Emotionit, Prismat, suurimmat S-marketit ja Sokos.fi.

❸ RIMMEL WONDER'FULL MASCARA WITH ARGAN OIL -RIPSIVÄRI tuo ripsiin runsautta ja pitoa parilla harjanvedolla. Sisältää arganöljyä, joka hoitaa ripsiä. Sokokset, Emotionit, Prismat, suurimmat S-marketit ja Sokos.fi.

❹ LANCÔME GRANDIÔSE MASCARA -RIPSIVÄRI pidentää ja taivuttaa ripset hetkessä näyttäviksi ja dramaattisiksi. Sokokset, Emotionit ja Sokos.fi.

❺ LUMENE RASPBERRY MIRACLE -HUULIPUNA levittyy tasaisesti ja kestää huulilla pitkään. Useita eri sävyjä. Sokokset, Emotionit, Prismat, S-marketit, pienmyymälät ja Sokos.fi.

❻ DIOR ROUGE DIOR BAUME -HUULIPUNA on väriltään runsas ja levittyy tasaisesti. Punan voidemainen koostumus kosteuttaa huulia. Puna hoitaa ja suojaa huulia sekä lisää niiden täyteläisyyttä. Sokokset ja Emotionit.

❼ LUMENE NATURAL CODE SKIN PERFECTOR -MEIKKIVOIDE, 30 ml, häivyttää epätasaisuudet ja tekee ihosta mattapintaisen. Sokokset, Emotionit, Prismat, suurimmat S-marketit ja Sokos.fi.

❽ LUMENE NATURAL CODE SKIN PERFECTOR -MATTAPUUTERI hillitsee kiiltoa ja peittää epätasaisuudet. Sokokset, Emotionit, Prismat, suurimmat S-marketit ja Sokos.fi.

❾ SENSAI CELLULAR PERFORMANCE TOTAL FINISH FOUNDATION -MEIKKIPUUTERI levittyy kauniisti ja antaa iholle silkkistä kuulautta. Ylellisen keveässä anti-age-meikkipuuterissa on suojakerroin 15. Sokokset, Emotionit ja Sokos.fi.

❿ CLARINS EYEBROW KIT PRO PALETTE -KULMAPALETTI sopii sekä kulmien muotoiluun että silmämeikin tekoon. Paletti sisältää luonnollisia ja monipuolisia värisävyjä. Sokokset, Emotionit ja Sokos.fi.

Tuuheuttavaa vai pidentävää? Ripsivärien ostajan opas auttaa valinnassa.
yhteishyvä.fi

VALIKOIMAT VAIHTELEVAT MYYMÄLÖITTÄIN.

TEKSTI ANNE KYTÖLÄ
KUVAT KATJA LÖSÖNEN

Perinneherkusta festarievääksi

Juustoportin perheyrityksen leipäjuusto syntyy maidosta, joka lypsetään oman paikkakunnan lehmistä.

Juustonkeittäjä **Piia Kuusinen** kurkistaa isoon terästankkiin. Maito vaahtoaa, kun se syöksyy sinne putkesta. Tästä erästä syntyy Juustoportin meijerissä Jalasjärvellä perinteistä herkkua: leipäjuustoa.

Ennen säiliöön laskemista raakamaito on kuumennettu hetkellisesti noin 72 asteeseen muun muassa bakteerien tuhoamiseksi.

Kun astia on täynnä, sekaan lisätään suola ja juustonjuoksutin. Maito saa tekeytyä rakeiseksi juustomassaksi noin 40 asteen lämpötilassa. Kuusinen pitää massaa silmällä ja sekoittaa sitä välillä.

”Juustomassa valmistuu noin 40 minuutissa, mutta jokainen erä on omanlaisensa”, hän kertoo.

”Työtä ei voi tehdä kello kourassa. Tekijän on kuunneltava keittoa ja ymmärrettävä, koska se on valmista. Siinä punnitaan ammattitaito”, lisää Juustoportin pakkaamon esimies **Niklas Keski-Kasari**.

Keski-Kasarille juustonvalmistus on tuttua, sillä Jalasjärven ensimmäiset leipäjuustot syntyivät hänen isovanhempiensa käsistä.

Litroittain ternimaitoa

Isabellan tunnisti suurista silmistä ja auringonpaisteessa kiiltelevästä mustasta karvasta. Vuonna 1965 tämä friisiläishieho oli ensimmäinen rotunsa edustaja Etelä-Pohjanmaalla.

Jalasjärveläisen perheen maatilalle ostettu lehmä poiki seuraavana vuonna. Ternimaidosta syntyi niin paljon pohjalaista perinneruokaa, että **Aila** ja **Martti Keski-Kasari** jäähdyttivät juustot jääkaapissa, pakkasivat ne auton peräkonttiin ja veivät myyntiin kyläkauppaan.

Näin syntyivät kaupalliset leipäjuustot.

Juustoportin toimitusjohtaja **Timo Keski-Kasari** oli tuohon aikaan vuoden ikäinen nassikka.

”Olen pudonnut juustopataan niin kuin Obelix taikajuomapataan *Asterix*-sarjakuvassa”, Keski-Kasari sanoo ja nauraa.

Kolmostiellä sijaitseva kahvilamyymälä Juustoportti syntyi vuonna 1989, kun Keski-Kasari opiskeli Ilmajoen maatalousoppilaitoksessa agrologiksi. Hän teki tulevan rouvansa kanssa yhteisen opinnäytetyön kuvitteellisesta yrityksestä nimeltä Juustoportti. Pian ideasta tuli totta.

Nykyään Juustoportin juustoja ja muita meijerituotteita valmistetaan noin kymmenen kilometriä kahvilasta Vaasan suuntaan.

Tuttu resepti

Juustoportin leipäjuusto tehdään suurin piirtein samanlaisella reseptillä kuin sen synnyttyä 1960-luvulla. Puolentoista prosentin suolapitoisuus on tosin pudonnut noin 0,7 prosenttiin.

”Olen pudonnut juustopataan niin kuin Obelix taikajuomaan.”

1. Juustonkeittäjä Piia Kuusinen lisää juustomassatankkiin laktaasia. Tästä erästä tulee laktoositonta leipäjuustoa. **2.** Leipäjuustoa valmistetaan Jalasjärvellä Meijeritien ja Trikootien risteyksessä. Saman katon alla tehdään myös muita meijerituotteita. **3.** Essi Latvala pakkaa juustoja neljän asteen lämpötilassa.

4. Tradenomiksi valmistunut Niklas Keski-Kasari työskentelee perheyrityksessä pakkaamon esimiehenä.
5. Pakatut leipäjuustot ovat valmiita lähtemään asiakkaille tilausten mukaan.

Keski-Kasarit ovat kokeilleet monien muiden leipäjuuston valmistajien tavoin maustaa leipäjuustoa, mutta kokeilut eivät ole menneet kovin hyvin kaupaksi.

Sekä Timo että Niklas Keski-Kasari ovat yhtä mieltä siitä, että hyvä juusto syntyy puhtaasta, tuoreesta ja hyvänmakuisesta maidosta.

Leipäjuuston maito tulee läheltä. Juustolan ympäristössä 15 kilometrin säteellä lypsetään joka vuosi 30 miljoonaa litraa maitoa Juustoportin tuotteisiin.

Sesonkien suosikki

Meijerissä juustonkeittäjä Piia Kuusinen jatkaa työtään. Juustomassa valutetaan tankkiin ja sieltä pyöreisiin, metallisiin vuokiin. Astiat liikkuvat kahta linjaa pitkin kohti uunia. Matkalla massa taputellaan tasaiseksi ja kolot täytetään, jos niitä näkyy.

Kun juusto tulee uunista, robottikäsi laskee sen päälle tyhjän metallivuoan ja kippaa juuston ylösalaisin. Sitten juusto palaa uuniin paistumaan ruskeapilkkuiseksi myös toiselta puolelta. Paiston jälkeen juustot jäähdytetään, ja kone leikkaa ne puoliksi tai neljään osaan.

Pakkaamon puolella on viileää. Lämpötila pidetään noin neljäasteisena läpi vuoden.

”Pitkät kalsarit ja fleece-aluspaita ovat päällä kesät talvet”, **Essi Latvala** kertoo pakkauskoneen ääressä.

Hän nostelee juustonpaloja syvennyksiin, jotka kone on muovannut valmiiksi. Sitten juustot jatkavat matkaansa pakkauskoneen läpi. Lopulta ne pakataan erikokoisiin pahvilaatikoihin tilausten mukaan.

”Leipäjuustoa valmistuu jokaisena päivänä vähintään 6 000 kiloa”, tuotannon suunnittelija **Tuija Saarela** kertoo.

Sesonkiaikaan, kuten jouluna tai pääsiäisenä, leipäjuustoja syydetään maailmalle vielä enemmän. Juustoportin vanhinta tuotetta valmistetaan vuodessa yli miljoona kiloa.

Jälkiruoka vai eväs?

Timo Keski-Kasari on iloinen siitä, että perinteinen leipäjuusto maistuu nuorillekin. Nuoret myös syövät juustoa eri tavalla kuin vanhempansa, jotka herkuttelevat leipäjuuston jälkiruokana tai kahvileipänä lakkahillon kanssa.

”Nuoret ottavat leipäjuustoa evääksi, kun lähtevät Seinäjoelle Provinssirockiin”, hän myhäilee.

Tulevaisuudessa leipäjuustoa aiotaan viedä Jalasjärveltä yhä kauemmas maailmalle.

”Myymme leipäjuustoa jo nyt jonkin verran esimerkiksi Ruotsiin ja Baltian maihin, mutta tuorejuuston säilyvyys rajoittaa vientiä vielä tällä hetkellä. Kehitämme koko ajan lisäaineettomia säilöntätapoja”, Keski-Kasari kertoo. •

SAULI PALMU

Reissumiehen taival

Ensi vuonna tulee kuluneeksi sata vuotta suuren laulajan, urheilijan ja elokuvanäyttelijän syntymästä. Juhlavuoden aattona on kunnia perehtyä monitaituri **Tapio Rautavaaran** elämään.

Köyhien olojen kasvatti kärsi lapsuudessa aliravitsemuksesta. Pelastukseksi koitui urheilu, joka voimisti nuortamiestä. Keihäänheitosta Tapsa nappasi muun muassa Suomen mestaruuksia, EM-pronssia ja olympiakultaa. Jousiammunnasta hän sai kultaa sekä SM- että MM-kilpailuissa.

Rautavaaran ääni tuli suomalaisille tutuksi sota-aikana. Tuolloin hän juonsi, soitti levyjä ja lauloi radiossa. Sodan jälkeisinä vuosikymmeninä mies kitaroineen reissasi ahkerasti ympäri Suomea. Laulajanura kesti yli 30 vuotta, jonka aikana Rautavaara lauloi levylle yli 300 laulua. Elokuvaroolejakin kertyi parisenkymmentä.

Kirja perustuu laajaan lähdeaineistoon, tutkimuskirjallisuuteen ja aikalaisten muistelmiin. Kirjoittajalla oli käytössään myös kymmeniä tunteja Rautavaaran haastatteluja, jotka **Juha Numminen** nauhoitti aikoinaan muistelmateosta varten. Mukana ovat disko- ja filmografia sekä urheilusaavutukset. Mustavalkoiset valokuvat kertovat oman tarinansa.

Ässäpokkari on yksinmyynnissä S-ryhmässä 8. joulukuuta asti.

LASSE EROLA: TAPSA – TAPIO RAUTAVAARAN ELÄMÄ
650 s. WSOY

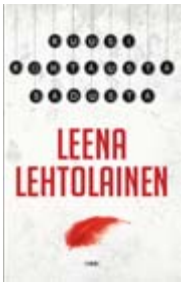

PALAPELIÄ

LEENA LEHTOLAINEN: KUUSI KOHTAUSTA SADUSTA
280 s. Tammi
Installaatio- ja performanssitaiteilija Satu Savinainen katoaa ensi-illan kynnyksellä. Lehtolainen on luonut arvoituksellisen palapelin ihmisen identiteetistä, taiteesta ja totuudesta.

METSÄNVÄKEÄ

JARKKO VEHNIÄINEN: KAMALA LUONTO SULASSA SOVUSSA
64 s. Arktinen Banaani
Neljännessä Kamala luonto -sarjakuva-albumissa eläinsatujen perinne elää metsän raadollisissa filosofeissa: ilveksessä ja kärpässä. Luonnossa vaeltamiseen liittyy railakasta huumoria.

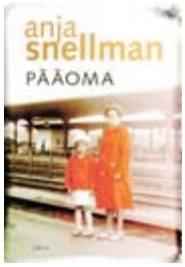

SIELUNMESSU

ANJA SNELLMAN: PÄÄOMA
299 s. Otava
Erilaisen Marun tarina kuuluu kirjailijan tunnustuksellisiin, omakohtaisiin romaaneihin. Häpeä, syyllisyys ja välittäminen luovat ristiriitoja. Kynä kulkee sykkien. Pokkari.

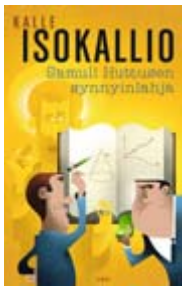

JUMALAISTA

KALLE ISOKALLIO: SAMULI HUTTUSEN SYNNYINLAHJA
300 s. Tammi
Jumala saattaa olla maailman paras bisnesenkeli. Veijariromaanissa korkeimman ohjaus auttaa suomalaisen keksijän maailmanmarkkinoille. Ja Taivaassakin tapahtuu organisaatiomuutos.

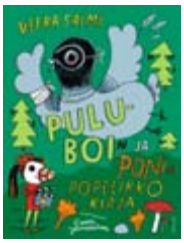

LASTEN HITTI

VEERA SALMI: PULUBOIN JA PONIN PÖPELIKKÖKIRJA
Kuv. Emmi Jormalainen
180 s. Otava
Kallion tyttöä ja Hakaniemen pulua harmittaa. Ponin ystävä joutuu sairaalaan, ja Puluboi kokeilee yhteiskunnan ulkopuolella elämistä. Hassujen kaverusten seikkailut ovat pop.

USKO JA TOIVO

KHALED HOSSEINI: JA VUORET KAIKUIVAT
Suom. Katariina Kaila
411 s. Seven
Yrittääkö unohtaa vai etsiäkö juurensa, jotta tuntisi itsensä? Kerronta on maagista. Eri aikatasojen ja maiden risteymät kulminoituvat Afganistaniin ja ihmiskohtaloihin. Pokkari.

PRISMA

Yrityskylän Prismassa valmistaudutaan päivän ensimmäiseen ostoryntäykseen. Myyjänä työskentelevä Neea Puttonen hyllyttää pyyhkeitä.

TEKSTI ULLA YLÖNEN
KUVAT MIKKO NIKKINEN

Päivä aikuisten maailmassa

Peruskoulun kuudesluokkalaiset oppivat Yrityskylässä malttia, asiakaspalvelua ja yhteistyötaitoja. Ruokatunti on tuttu asia, mutta verot ihmetyttävät.

Projektikoordinaattori **Essi Lehtovaara** seisoo 66 silmäparin ristitulessa ja käy läpi päivän ohjelmaa. Kuudesluokkalaiset eivät enää millään malttaisi kuunnella. He tahtovat töihin!

”Ja tarkemmat ohjeet löydätte...”

Varhaisteinit ampaisevat pahvikaupungin kaduille kesken Lehtovaaran viimeisen lauseen.

Taloudellinen tiedotustoimisto TAT on pystyttänyt yhteistyökumppaniensa kanssa Yrityskylän Lappeenrantaan. Täällä 12–13-vuotiaat oppilaat työskentelevät yhden koulupäivän erilaisissa ammateissa, käyvät ostoksilla ja osallistuvat yhteisön päätöksentekoon äänestämällä.

Armilan koulun liikuntasaliin rakennettua pienoiskaupunkia halkoo kaksi pääkatua, joiden varrella toimivat muun muassa pankki, energialaitos, kiinteistöpalveluyritys, ravintola ja posti. Kaupungintalo, muotiliike ja sanomalehden toimituskin siellä on, marketteja jopa kaksin kappalein.

Karkuun kokouksesta

Nuoret sujahtavat yrityksiin ja alkavat tutustua tehtäviinsä. Jokaisen ammattikohtainen päiväohjelma on kirjattu tehtäväkorttiin tarkasti taukoja myöten.

”Henkilökuntakokous! Ei saa lähteä minnekään”, jarruttelee toimitusjohtaja **Sabina Saarinen**.

The Switchin tehtaalla valmistetaan moottoreita. Iso osa tuotannosta on tuulivoimageneraattoreita. Siksi mekaanikko **Tuomas Soukka** lähtisi kokoustamista mieluummin noutamaan materiaalia. Hänen on rakennettava päivän aikana generaattori. Toimitusjohtajan on puolestaan löydettävä generaattorille ostaja.

Seinän takana Lappeenrannan Energia myy muun muassa tuulivoimalla tuotettua sähköä. Toimistossa on ruuhkaa, kun kaikki tunkevat yhtä aikaa tekemään sähkösopimusta.

Palkkaa ja ostoryntäyksiä

Hyvinvointikeskus pullistelee asiakkaista, kun yritysten uudet työntekijät varaavat aikoja työhöntulotarkastuksiin. Ylilääkäri **Rasmus Parkkarin** henkilökunta, kaksi terveyskeskuslääkäriä, fysioterapeutti ja toimistosihteeri, venyy päivän mittaan huimiin suorituksiin, kun yritys-

Projektikoordinaattori Essi Lehtovaara opastaa toimitusjohtajana työskentelevää Sabina Saarista täyttämään kaavakkeita.

Erikoiset tittelit ihmetyttävät. Development Engineer kääntyy kehitysinsinööriksi. Mutta mikä on Key Account Manager?

kyläläiset käyvät näöntarkistuksissa ja mittauttamassa verenpaineitaan.

Pankin konttorista koululaiset saavat pankkikortit. Kun virtuaalinen palkka on kilahtanut tilille, he voivat tehdä mehu- ja karkkiostoksia Yrityskylän kaupoissa.

Samaan aikaan kahdessa kaupassa valmistaudutaan ensimmäiseen ostoryntäykseen täyttämällä hyllyjä.

Prismajohtaja **Julia Yanchukovitch** on lähdössä rakennusliikkeeseen allekirjoittamaan vuokrasopimusta.

”Sen jälkeen menen hakemaan pankista lainaa. Sähkösopimuksen kävin jo tekemässä. Iltapäivällä on palaveri henkilökunnan kanssa”, hän luettelee.

10 tunnin opinnot

Lemin, Tainion, Myllymäen ja Itä-Suomen koulujen kuudesluokkalaiset ovat valmistautuneet Yrityskylä-päivään etukäteen kymmenen oppitunnin verran.

Lappeenrantalaisessa Itä-Suomen koulussa talouden ja yhteiskunnan pelisääntöjä on opiskeltu muun muassa fysiikan, historian ja matematiikan tunneilla.

”Verotusta harjoittelimme luontevasti prosenttilaskujen yhteydessä”, kertoo opettaja **Anne Palola**.

Hän on tuonut Yrityskylään 25 oppilaan ryhmän. Opettaja myös haastatteli ja valitsi tekijät avoinna olleisiin työpaikkoihin.

”Kaikki saivat mieleisensä työn, yksikään ei purnannut”, sanoo Palola.

Yrityskylä-oppitunneilla selvitettiin myös julkiset ja yksityiset palvelut. Esimerkkejä ei tarvinnut hakea kaukaa, sillä Itä-Suomen koulun naapurissa toimivat muun muassa Prisma, autoliike, metallialan yritys, pitseria sekä esikoulu, ala- ja yläkoulu.

”Aika monet tiesivät, että koulutus on ilmaista. Mutta se, että koulut kustannetaan verovaroin, oli useimmille uutta”, Palola kertoo.

Unelma-ammatteja

Yrityskylässä arki rullaa siististi sisätiloissa kauppaa käyden, tarjouksia laskien ja pankkiasioita hoitaen. Vuorotellen oppilaat vaihtavat työvuoroista vapaalle, käyvät ruokatunneilla ja palaavat töihinsä.

Kaupassa työskentelevän **Aake Karppasen** hymy hyytyy, kun hän huomaa nipun laskuja.

”Ilmankos meidän tilillä on niin paljon rahaa”, hän tuhahtaa.

Kassamyyjä **Siiri Pekkanen** on unelma-ammatissaan.

”Olen oppinut asiakaspalvelua ja hyllytystä. Aion hakea kahdeksannella luokalla kauppaan harjoittelijaksi”, sanoo lemiläinen Pekkanen.

Samaan aikaan toimitusjohtaja Sabina Saarinen on myynyt monta turbiinia. Mekaanikko Tuomas Soukan kokoaman generaattorin luovutustilaisuutta seuraavat kaupungintalolla myös Yrityskylän paikallislehden toimittaja ja valokuvaaja.

”Olemme tehneet voittoa”, kertoo Saarinen.

Tehtävät ovat sujuneet suunnitelmien mukaan, vaikka työntekijät olisivat Saarisen mielestä saaneet olla ahkerampia. Yrityskylä-päiviä voisi hänen puolestaan olla useamminkin. Samaa mieltä on koko henkilökunta.

Rahankäyttö mietityttää

Työpäivän päätyttyä kaikki kokoontuvat keskusaukiolle, ja toimitusjohtajat astuvat estradille.

”Kertokaahan, mitä olette täällä oppineet”, kehottaa projektikoordinaattori Essi Lehtovaara ja antaa mikrofonin kiertää.

”Opimme, että yrittäminen on kovaa työtä, raha ei kasva puussa ja laskuja sekä veroja pitää maksaa. Pankkiin voi myös viedä rahaa, ja energiaa kannattaa säästää”, toimitusjohtajat luettelevat.

”Kaikki onnistuu, kun on malttia ja yhteishenkeä”, tiivistää Prismajohtaja Julia Yanchukovitch. •

Opinnot huipentuvat Yrityskylään

Yrityskylä on peruskoulun kuudensille luokille tarkoitettu yhteiskunnan, työelämän ja yrittäjyyden opintokokonaisuus, joka huipentuu vierailuun Yrityskylä-oppimisympäristössä. Lukuvuoden 2014–2015 aikana Suomessa toimii kahdeksan Yrityskylää, joista yksi on jatkuvasti kiertueella. Se pysähtyi kevään 2014 ajaksi Lappeenrantaan ja siirtyy seuraavaksi Poriin.

”Yrityskylässä koululaiset saavat tuntumaa työelämään aitoa vastaavassa työpaikassa”, kertoo Taloudellisen tiedotustoimisto TATin projektikoordinaattori **Essi Lehtovaara**.

Lehtovaara on kouluttanut sekä opettajat että ohjaajat, jotka toimivat koululaisten apuna Yrityskylässä.

TAT on vastannut Yrityskylä-toiminnan koordinoinnista vuodesta 2010 lähtien. Lukuvuoden aikana Yrityskylissä vierailee noin 30 000 kuudesluokkalaista. Tämä on noin puolet ikäluokasta.

”Lappeenrannassa tavoitteemme oli 2 500 oppilasta. He tulivat Etelä-Karjalasta ja Kymenlaaksosta eli Parikkalasta Kotkaan ulottuvalta alueelta”, kertoo Lehtovaara.

Lappeenrannan Yrityskylässä vieraili päivittäin noin 70 oppilasta. Paikalla oli samanaikaisesti oppilaita kolmesta–neljästä eri koulusta, mutta kussakin yrityksessä työskenteli vain saman koulun oppilaita.

Yrityskylän toimintaa rahoittavat opetus- ja kulttuuriministeriö, kunnat, säätiöt ja yritykset. Myös S-ryhmä on mukana. Yhteistyökumppanit toteuttavat yhteiskuntavastuuta, tekevät itseään tunnetuiksi ja luovat myönteistä työnantajakuvaa.

Mekaanikko Tuomas Soukan tehtävänä on rakentaa päivän aikana tuulivoimageneraattori.

Rauhallisuus, siisteys ja toisia kunnioittava käyttäytyminen tekevät työpaikasta viihtyisän, tietää Neea Husu.

”Yrittäjyyskasvatus kuuluu opetussuunnitelmaamme. Tällaista toimintaa saisi olla enemmän”, toivoo opettaja Anne Palola.

MITÄ EROA?

TEKSTI HELENA SAINE-LAITINEN
KUVAT KREETTA JÄRVENPÄÄ

Idän mauste-kaapilla

Japanilaiset arvostavat ruokahetkessä makujen tasapainoa ja esteettistä esillepanoa. Niillä hivellään jokaista viittä aistia.

Perinteinen japanilainen ruoka on miedonmakuista, terveellistä, vähärasvaista ja lempeästi valmistettua. Riisi, kala ja kasvikset ovat tärkeimmät raaka-aineet. Kulttuurille tyypillinen raikas ja raaka-aineen luonnetta korostava maku syntyy mausteilla ja kastikkeilla. Niillä maustetaan riisiä, nuudelisalaatteja, sushia, tofua ja jopa drinkkejä.

Kastikkeita on monenlaisia, mutta jo muutaman erilaisen avulla pääsee kokeilemaan aitoja japanilaisia makuja. Suomalaiset ovat ottaneet omakseen monikäyttöisen soijakastikkeen, mutta muut itämaiset makuaineet ovat vasta löytämässä tietään pöytiimme. Tutustumisintoa on lisännyt sushi-buumi, jonka myötä norileväarkit, wasabi ja etikkasäilötty inkivääri ovat kotiutuneet kauppojen hyllyille.

Tyypillisten sushipalojen, makien ja nigirien, ulkonäkö hivelee esteetikon silmää. Ruokailija pääsee osaksi maan ruokarituaalia, kun hän sekoittaa syömäpuikoilla wasabin soijakastikkeeseen pikkuriikkisessä kipossa ja pyöräyttää sushipalan siinä ennen suuhun viemistä.

Japanilaisella aterialla kaikki ruokalajit tuodaan pöytään samalla kertaa, ja niitä nautitaan omaan tahtiin. Intohimoisimmat harrastajat hallitsevat puikoilla syömisen, ryystävät misokeittoa tottuneesti korvattomasta kupista ja järjestävät shabu-shabu-illallisia, joissa lihaa ja kasviksia kypsennetään maukkaassa dashiliemessä fonduen tapaan. •

DIPPAILUUN
BLUE DRAGONIN WASABITAHNA
Heleänvihreä, voimakas piparjuuritahna on alun perin valmistettu japanilaisesta maustekrassista. Sitä sekoitetaan soijakastikkeeseen ja käytetään sushin dippikastikkeena. Kokeile myös grillatun kalan ja paahtopaistin mausteena sekä perunasoseen ja majoneesisen porkkana-kaalisalaatin maustamiseen.

KEITTOIHIN
YUTAKAN MISOKEITTOTAHNA
Misotahnan valmistuksessa käytetään soijan lisäksi bonito-kalahiutaleita ja merilevää. Tahnasta tehdään keittoa sekoittamalla sitä kiehuvaan veteen. Keitosta saa ruokaisamman lisäämällä joukkoon nuudeleita, purjoa, merilevää tai tofua. Tahnaa käytetään mausteena myös muissa kastikkeissa ja marinadeissa.

WOKKEIHIN
BLUE DRAGONIN TERIYAKIKASTIKE
Teriyaki on kirpeän makea soijakastike. Sitä käytetään yleismausteena liha-, kana- ja kalaruokiin sekä marinadeihin ja wokattaviin ruokiin. Erityisen hyvin teriyaki sopii grillattavan lohen maustajaksi seesaminsiementen kera tai kastikkeeksi inkiväärillä maustetuille broileripyöryköille.

SUSHIRIISIIN

YUTAKAN JAPANILAINEN RIISIVIINIETIKKA

Riisiviinistä valmistettava japanilainen riisiviinietikka on miedompaa kuin kiinalainen versio. Vaalea riisiviinietikka on oleellinen sushiriisin maustaja. Lisäksi sitä käytetään raakana syötävien kasvisten mausteena, marinadeissa, salaatinkastikkeissa sekä etikkasäilykkeiden ja hapanimelien ruokien teossa.

MARINOINTIIN

YUTAKAN TAMARI-SOIJAKASTIKE

Täyteläinen luomusoijakastike valmistetaan perinteisellä käymismenetelmällä soijapavuista ilman vehnää, eli se on täysin gluteenitonta. Kastike maistuu mainiolta sushiaterialla tai sobanuudelisalaatin kanssa. Se sopii myös marinadeihin ja keittoihin.

SALAATTEIHIN

YUTAKAN YUZU-KASTIKE

Yuzu on mandariinin kokoinen sitrushedelmä. Sen mehua ja raastettua kuorta käytetään perinteisessä japanilaisessa keittiössä. Hedelmän aromi on voimakas ja hieman terävä. Valmis Yuzu-kastike sopii maustamaan salaatti- ja dippikastikkeita. Kokeile myös graavatulle tai grillatulle kalalle ja drinkkeihin.

KASTIKKEISIIN

YUTAKAN MIRIN MAKEA RIISIVIINI

Mirin on riisistä ja alkoholista valmistettua, puhtaasti ruoanvalmistukseen käytettävää siirappimaista riisiviiniä. Mirin antaa ruoalle täyteläisyyttä, miedon makean säväyksen ja korostaa ruoan makua. Miriniä käytetään esimerkiksi ruskeisiin kastikkeisiin ja lihaliemiin. Se on teriyakikastikkeen tärkeä raaka-aine.

ASTIAT KUVAUSREKVISIITTAA SOKOKSESTA.

KOONNUT SANNA AUTIO
sanna.autio@sok.fi
SOK, PL 1, 00088 S-RYHMÄ

Monta sorttia makeaa

LU:N SUKLAINEN DOMINO on perinteinen vaniljatäytteinen kaakaokeksi, joka on päällystetty maitosuklaalla. Pakkaus painaa 354 g.

FAZERIN FAZERINA-TÄYTEKEKSI sisältää runsaasti suklaista täytettä. Pakkaus painaa 345 g.

HARIBON MATADOR MIX DARK -PUSSISTA löytyy salmiakki- ja lakritsikarkkeja sekä viinikumimakeisia. Pussi painaa 270 g.

CLOETTAN CRISPY TOFFELNUT -VOHVELISUKLAAPATUKAN täytteessä maistuvat toffee ja hasselpähkinä. **CRISPY CHOCOWOFFEL** on maitosuklaalla päällystetty suklaakerrosvohveli.

KARL FAZERIN MUSTIKKA-JOGURTTICRISP-MAITOSUKLAALEVYSSÄ rouskuvat mustikkaiset ja rapeat sattumat. Levy painaa 190 g.

PANDAN TROPICO-TÄYTELAKUPALAT ovat rapsahtavia, täytettyjä lakuja, joissa maistuvat ananas, appelsiini, punaiset marjat ja suklaa. Pussi painaa 250 g.

Rainbow-uutuuksia

OMENA-PÄÄRYNÄMEHUN raikas ja miellyttävän hapokas maku on peräisin vain hedelmistä. Täysmehupitoisuus on 75 %. Mehu on lisäaineeton ja sisältää vain hedelmien omaa sokeria. Omenan ja päärynän alkuperämaa ilmoitetaan päiväyksen yhteydessä. Valmistusmaa Suomi.

MEHU & KIVENNÄISVESI OMENA on kuplivan raikasta kivennäisvettä ja omenatäysmehua, jota makeuttaa hedelmäsokeri. Juomassa on vain 20 kcal/dl, ja se pakataan 0,5 l:n pulloon. Valmistusmaa ja veden alkuperämaa Suomi.

VAHVA C-VITAMIINI 500 MG sisältää 90 tablettia. Tabletit ovat gluteenittomia ja laktoosittomia. Suositeltava vuorokausiannos on 1 tabletti, ja se niellään kokonaisena nesteen kanssa. Valmistusmaa Suomi.

Nopea tarjottava

MYLLYN PARAS TOMAATTI-MOZZARELLA-PASTEIJA on paistovalmis pakastettu lehtitaikinaleivonnainen, jonka voi paistaa sulattamatta. Pussissa on 8–9 kpl.

Monikäyttöinen rasva

KEIJU RYPSI on lisäaineeton kasviöljyjä ja -rasvoja sisältävä kotimainen levite. Se sisältää 75 % rasvaa ja soveltuu siten leivän päälle, ruoanlaittoon ja leivontaan. Levitteessä on runsaasti pehmeitä rasvoja ja omega-3-rasvahappoja.

Aromikkaat meetvurstit

HK:N OHUEN OHUT KRAKOVAN SALAMI on maustettu mustapippurilla ja valkosipulilla ja viipaloitu ohueksi. **MILANON SALAMI** on karkearakeinen meetvursti, jonka aromi on samantyyppinen kuin ilmakuivatun kinkun. Salamit on savustettu aidolla hakesavulla ja pakattu 150 g:n rasioihin.

Kotimaista-sarja

KIRJOLOHIKIUSAUS on valmisruoka, joka valmistetaan muun muassa perunasta, kirjolohesta, kermasta ja kananmunasta. Aterian voi lämmittää mikrossa tai pannulla. Pakkaus painaa 300 g.

KERMAVIILI 12 % on raikkaan ja täyteläisen makuinen, vähälaktoosinen hapankerma. Se sopii kylmiin kastikkeisiin ja leivontaan. Sisältää rasvaa 12 %.

COLESLAW on majoneesilla höystetty kaalisalaatti, joka sopii liha-, makkara- ja kanaruokien lisäkkeeksi. Kokeile myös vaikkapa hampurilaisten tai hot dogien kanssa. Pakkauksessa on 350 g.

Kahvia kupillinen kerrallaan

MOCCAMASTERIN CUP-ONE-KAHVINKEITIN keittää kahvia kupillisen kerrallaan. Se kuumentaa veden sopivaan lämpötilaan ja suodattaa sen tarkasti oikeassa ajassa kahvijauheen läpi. Iso kupillinen kahvia valmistuu reilussa neljässä minuutissa. Kun kahvinkeitto päättyy, laite katkaisee virran automaattisesti. Pakkauksen mukana tulee kaksi posliinimukia. Keitin sopii keittiöön tai lisävarusteeksi vaikka työhuoneelle, kesäasunnolle tai veneelle. Sokokset ja Prismat.

LISÄÄ UUTUUSTUOTTEITA: WWW.YHTEISHYVÄ.FI/LIVE

WWW.BROADWAY-FASHION.COM

FALL/WINTER 2014

BROADWAY

NYC FASHION

PRISMA

Pienen Koulupuistikon vehreässä ympäristössä istuu Zacharias Topelius. Hän pitää leppoisaa lukuhetkeä lapsille.

TEKSTI RALF NYBERG **KUVAT** PASI SALMINEN

Missä seisoimme KERRAN

Helsingin keskustaa koristavat useat patsaat, jotka esittävät maamme merkkihenkilöitä. Kun oikein pysähtyy kuuntelemaan, patsaat saattavat innostua kertomaan tarinoita vuosikymmenten varrelta.

Helsingin keskustassa, keskeisillä paikoilla, patsaiden silmien alla on vuosikymmenten aikana tapahtunut yhtä sun toista. Teimme kirjailija **Kjell Westön** kanssa kävelyretken, jonka aikana pohdimme, mitä patsailla on kerrottavanaan jälkipolville näkemästään ja kuulemastaan.

Ratakadulla on osoitteena hieman salamyhkäinen leima. Muun muassa suojelupoliisi (Supo) pitää siellä päämajaansa. Kadun alkupäässä, pienen Koulupuistikon vehreässä ympäristössä istuu **Zacharias Topelius** (1818–1898). Lasten ympäröimänä hän pitää leppoisaa lukuhetkeä.

Kun Topelius nostaa katseensa kirjasta, hän näkee Korkeavuorenkadulla suoraan edessään Supon edeltäjän, ohranan, talon. Venäjän vallan aikaan sinne kuljetettiin öisin suurruhtinaskunnan vihollisiksi epäiltyjä henkilöitä, jotka jatkoivat Pietariin perusteellisempaan käsittelyyn. Topeliuksen muistomerkki paljastettiin vasta 1932, jolloin talo oli Suomen puolustusministeriön ja yleisesikunnan käytössä.

*ZT: ”Marsalkka **Mannerheim** laukkasi täällä vähän väliä siihen aikaan, varmaan matkalla puolustusneuvoston kokoukseen. Olemme sen verran eri ikäpolvea, että emme tavanneet henkilökohtaisesti, mutta entisenä toimittajana yritin tietysti pysyä ajan tasalla.*

Enimmäkseen näillä nurkilla on liikkunut lapsia ja nuorisoa, kuten nykyään on tapana sanoa. Kouluja tässä on runsaasti ympärillä: suomalainen Norssi ja vieressäni oleva ruotsinkielinen Brobergska samskolan, joka tosin suljettiin 1970-luvun puolivälissä. Rakennuksesta tehtiin Taideteollinen museo. Kun 1930-luvulla tulin tälle paikalle päivystämään, koulut olivat vielä voimissaan ja molempia kotimaisia kieliä kuuli ympärillä. Silloin käytiin myös kiivasta kamppailua kieliryhmien välillä, vaikka pakkoruotsia ei vielä sanana tunnettukaan. Erityisesti marraskuun 6. päivänä pantiin nyrkit heilumaan ja väärää kieltä puhuvia vastaantulijoita hakattiin puolin ja toisin.

Meno oli rauhallisempaa Johanneksen kentällä, joka oli erityisesti talvisin eräänlainen seuraelämän keskipiste. Kentän rusettiluistelussa oli tyttöjä ja poikia tungokseen asti. Moni on tavannut siellä elämänkumppaninsa jään pintaa kaarrellen musiikin tahtiin.”

Topeliuksen muistomerkin veisti vuonna 1909 **Ville Vallgren**. Alun perin siitä kaavailtiin hautamuistomerkkiä. Kansalaiskeräyksen avulla se valettiin pronssiin ja pystytettiin juhlavin menoin Kouluaukiolle 13.5.1932. Taustalla oli tyytymättömyys aiemmin julkistettuun, Topeliusta symbolisemmin kuvaavaan **Gunnar Finnen** *Taru ja totuus* -veistokseen, joka paljastettiin saman vuoden syksynä.

Laulu ylitse muiden. *Taru ja totuus* -veistoksen vieressä seisoo jyhkeä hahmo komeassa viitassaan. Suomalaisen lyriikan suuri nimi **Eino Leino** (1878–1926) sai oman patsaansa vuonna 1953. ●●●

●●● Muistomerkki on kuvanveistäjä **Lauri Leppäsen** tekemä. Kun Leppänen valoi pronssia, nuoret kollegat tekivät hänelle pienen kepposen. He painoivat viiden markan kolikon runoilijan ojennettuun vasempaan kämmeneen, kun arvelivat taiteilijan olevan jatkuvassa rahanpuutteessa.

EL: ”Eivät he kovin väärässä olleet. Kappeli, Kämp ja Bronda olivat kantapaikkojani niin kauan kuin niissä vielä riitti juomaa. Täällä olen seissyt tutussa ympäristössä, mutta kuivin suin. Työs olkoon se suurta tai pientä vaan, kun vaan se työtä on oikeaa ja kun sitä palkan et tähden tee! Se raatajan riemulla palkitsee ja tekijän terveydellä, työ himoja huonoja hillitsee niin puhtaalla sydämellä, olen lohdukseni lausunut.

Kuvanveistäjä on laittanut tähän jalustaan rivin Väinämöisen laulustani: ’Yksi on laulu ylitse muiden, ihmisen aattehen hengen ankara laulu.’

Täällä oli pitkään hiljaista, mutta 1965 sain ympärilleni äänekästä seuraa, kun nuoriso alkoi kokoontua tänne. Eikan pumpuksi kai itseään nimittivät. Lauloivat, keskustelivat ja viettivät muuten vain joutilasta elämää illasta toiseen. Sitä riemua ei riittänyt kuin pariksi vuodeksi, kun virkavalta hääti nämä ankaran laulun lähettilät tiehensä.”

Jalustalle nostettu. Vajaan sadan metrin päässä Eino Leinosta seisoo kansallisrunoilijamme **Johan Ludvig Runeberg** (1804–1877). Hän on yksi kulttuurin merkkihenkilöistä, joka ehti nauttia arvostusta vielä elinaikanaan. Maan tavan mukaan muistomerkit pystytetään vasta henkilöiden kuoleman jälkeen. Runebergin patsashanke käynnistyi vain vuosi runoilijan kuoleman jälkeen. Veistos tilattiin runoilijan pojalta **Walter Runebergiltä**. 55-vuotiasta Runebergiä esittävä veistos valmistui Pariisissa 1882, jossa se valettiin pronssiin. Jalustan ja sen yhteydessä sijaitsevan Suomi-neidon tekemiseen meni vielä pari vuotta, ja muistomerkki paljastettiin juhlavin menoin vuonna 1885.

JLR: ”Täällä olen saanut seurata kansakuntamme kehitystä aitiopaikalta. Kun minut nostettiin tähän ansaitsemalleni jalustalle, olivat monet rakennukset vielä melko vaatimattomia. Tilanne muuttui kuitenkin nopeasti, ja tänne saatiin useita valtakunnan näyttävimpiä rakennuksia. Elämääkin on riittänyt ympärillä. Esplanadin puisto on koonnut perheet sunnuntaikävelylle ja aikaa viettämään. Monet marssit ja kulkueet ovat liikkuneet tästä ohitseni.

Hieman yksinäistä tämä tietysti on, kun tältä korkeudelta ei pääse keskustelemaan ympärillä olevan kansan kanssa. Toisaalta minun suomenkielen taidoillani ei keskustelu sujuisi muutenkaan kovin hyvin. Lähempään tuttavuuteen pyrkivät ainoastaan nämä kirotut lokit. Ornitologina minä olin aikoinaan enemmän joutsenmiehiä.”

Suomalaisen lyriikan suuri nimi Eino Leino sai patsaansa vuonna 1953.

Helsingin vähäpukeinen neito. Huutoetäisyydellä Runebergistä, ravintola Kappelin toisella puolella, seisoo suihkulähteen ja merileijonien ympäröimä *Havis Amanda*. Kuvanveistäjä Ville Vallgren asui teosta suunnitellessaan Pariisissa, ja veistoksen hahmon malleina toimi tiettävästi kaksi 19-vuotiasta ranskalaista neitoa: **Marcelle Delquini** ja **Leonie Tavier**. Teos paljastettiin vuonna 1908. Alastoman naisvartalon esittäminen Helsingin katukuvassa nostatti heti kiivaan väittelyn. Erityisesti naisasialiike vaati patsaan poistamista **Lucina Hagmanin** johdolla.

HA: ”Minun tehtäväni oli tuoda tänne iloista eurooppalaista elämänmyönteisyyttä, joten en ollut moksiskaan näistä tosikoista. Kyllä minun varta- ●●●

J.L. Runeberg oli arvostettu henkilö jo elinaikanaan. Tämän vuoksi patsashanke käynnistyi vain vuosi runoilijan kuoleman jälkeen.

Havis Amanda on ollut monessa mukana. Patsas on päässyt juhlistamaan suomalaista vappua aina 1920-luvulta lähtien.

Aleksis Kivi sai patsaan vasta 70 vuotta kuolemansa jälkeen. Tämä melankolinen hahmo seuraa nykymenoa Rautatientorilla.

*loani kelpaa katsoa, ja se on kestänyt hyvin aikaa. Kysyttäessä arkkitehti **Lars Sonck** taisi julkisesti sanoa, ettei hänellä ole mitään sitä vastaan, että seison tässä. Suoraan takanani olevassa rakennuksessa sijaitsi aiemmin pankki, joka ei myöntänyt Ville Vallgrenille lainaa, ja siksi hän päätti sijoittaa minut näin päin. Tosin en kuullut pankinjohtajalta mitään protestia näkymästään.*

Kauppatori on oikeastaan kaupunkimme vanhin kokoontumispaikka. Täällä tapahtuu jatkuvasti. Satama oli aiemmin paljon tärkeämpi Helsingille. Silakkamarkkinat tietysti ovat olleet täällä joka syksy, mutta paljon on myös tilaisuuksia, jotka ilmentävät kansakunnan riemua. Tänne tulivat suuret sankarit Amsterdamin, Pariisin ja Antwerpenin olympiakisoista vuosina 1920–1928. Oli luontevaa, että tänne kokoonnuttiin myös 1995 juhlimaan jääkiekkojoukkuetta. Ne juhlat olivat kyllä minullekin hieman liikaa, vaikka olen harjoitellut kosteaa ilonpitoa vappuisin jo 1920-luvulta lähtien."

Kivistä kärsimystä. Suuntaamme vielä toiselle torille, jossa Kansallisteatterin jykevän graniittilinnan edustalla istuu kansalliskirjailijamme **Aleksis Kivi** (1834–1872). Hän oli lyhyen ja melko onnettoman elämänsä aikana varsin kiistelty hahmo ja sai kuolemansa jälkeen odottaa patsaan pystyttämistä lähes 70 vuotta. Patsas tilattiin vuonna 1932 kuvanveistäjä **Väinö Aaltoselta**, vaikka kaksivaiheisen kilpailun oli neljä vuotta aiemmin voittanut kaksi muuta kuvanveistäjää. Muistomerkki paljastettiin vuonna 1939. Hahmo on luonteeltaan aivan erilainen kuin muut näkemämme patsaat: melankolinen ja sisäänpäin kääntynyt.

*AK: "Eikä tässä nyt mitään suurta riemua ole senkään jälkeen riittänyt, kun tänne tulin. Ensin olivat sotavuodet. Niiden päättyminen sai tosin aikaan piristävän poikkeuksen. Täällä torilla järjestettiin Rauhantanssit torstaina 10.5.1945. Voittajavaltioiden liput liehuivat tangoissa, ja **Ossi Aallon** sekä **Jaakko Vuormaan** orkesterit soittivat jazzia.*

Sanovat tätä Rautatientoriksi, mutta oikeastaanhan tämä on ollut bussiasema. Metroliikenteen käynnistyminen 1982 rauhoitti hieman tilannetta, ja tähän tuli tilaa muullekin toiminnalle. Viime vuosina luistelurata on tuonut musiikkia ja iloisempia ilmeitä ympärille. Minun ilmeeni pysyy vakavana. Vilkaisu Makkaratalon suuntaan riittää palauttamaan sen, jos mielessä käy jotain valoisampaa." •

ASIANTUNTIJAT: KJELL WESTÖ JA HELSINGIN KAUPUNGIN TAIDEMUSEO

Synttäritarjous!

5 kk lehdet
VAIN
20 €
~~norm. 35,75 €~~

+ KAUPAN PÄÄLLE

Arvo 59,00 €

IVANA HELSINKI-LAUKKU

TOIMI JA TILAA HETI!

TILAUS- JA ARVONTAKORTTI

☐ **Kyllä kiitos!** Tilaan Koti ja keittiö -lehden upean synttäritarjouksen ja saan **5 kk:n lehdet** (5 nroa) **nyt VAIN 20 €!** ~~(norm. 35,75 €)~~

☐ Saan **KAUPAN PÄÄLLE** ihanan Ivana Helsinki -laukun, arvo 59,00 €.

☑ Osallistun:

- **juhla-arvontaan** ja voin voittaa Finlaysonin Aalto-pussilakanasetin, arvo 39,00 € (palkintoja yhteensä 25 kpl)!
- arvontaan, jossa voin voittaa **35.000,00 €**, puhtaana käteen!
- **5.000,00 €** sisustusrahan arvontaan!

VOITA FINLAYSONIN AALTO-PUSSILAKANASETTI!

Arvo 39,00 €

Tilaukseni jatkuu aina edullisena kestotilauksena kulloinkin voimassa olevaan hintaan.
Kestotilaus on jatkuva ellei sitä erikseen irtisanota.

Etunimi	Sukunimi	410/101927
Osoite		Syntymävuosi
Postinumero ja -toimipaikka	Puhelin	
Sähköpostiosoite	Allekirjoitus (huoltajan, jos alle 18-v.)	

Kyllä kiitos! Haluan saada uutisia, tarjouksia ja tietoa tapahtumista Allerilta ja sen valitsemilta yhteistyökumppaneilta
☐ tekstiviestillä ☐ sähköpostitse

TILAA NETISSÄ:
kotijakeittio.fi/synttarit
TAI PUHELIMITSE:
0203 44664 24 h/vrk
Tilaustunnus: 101927

Koti ja keittiö maksaa **tilauksen** postimaksun

KOTI JA KEITTIÖ

Aller Media Oy
Tunnus: 5006760
Info: K2
00003 VASTAUSLÄHETYS

Arvonnan säännöt: Vastaajat osallistuvat Aller Media Oy:n (AM) järjestämään arvontaan, jonka voittona on 35.000,00 €. Arvonta suoritetaan 12.12.2014 ja siihen osallistuvat kaikki 8.12.2014 mennessä vastanneet. 5.000,00 €:n arvonta suoritetaan 28.11.2014 ja siihen osallistuvat kaikki 24.11.2014 mennessä vastanneet. Finlaysonin pussilakanasetit (25 kpl) arvotaan 14.11.2014 kaikkien 31.10.2014 mennessä vastanneiden kesken. Osallistuminen ei edellytä tilaamista. Kaikki arvontahetkellä voimassa olevat AM:n kestotilaukset ovat automaattisesti mukana 35.000,00 €:n arvonnassa. Voittajille ilmoitetaan voitosta henkilökohtaisesti. Voittajan nimi voidaan julkaista AM:n lehdissä tai internetsivuilla. Arpajaisveron maksaa AM. AM:n henkilökunta perheineen ei voi osallistua arvontaan.

Tarjous on voimassa 31.10.2014 asti ja koskee kotimaan tilauksia sekä uusia tilaajia eli talouksia, joissa ei ole ollut Koti ja keittiö -lehden tilaajia viimeksi kuluneiden 6 kk:n aikana. Alle 18-vuotiaat tarvitsevat huoltajan suostumuksen tilaukseen. Antamiasi yhteystietoja voidaan käyttää ja luovuttaa Aller Media Oy:n ja sen yhteistyökumppaneiden suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti. Halutessasi voit kuitenkin kieltää yhteystietojesi käytön/luovutuksen ilmoittamalla siitä Aller Media Oy:n asiakaspalveluun: Aller Media Oy/Asiakaspalvelu, Pursimiehenkatu 29-31 A, 00150 Helsinki, puh. 0203 55 665. Varaamme mahdollisuuden toimittaa kaupanpäällisen tilalle toisen vastaavan tuotteen, mikäli kysyntä ylittää varaamiemme tuotteiden määrän. Tuote toimitetaan noin kuukauden kuluessa tilausmaksun saapumisesta. Emme lähetä noutamatta jääneitä tilaajalahjoja uudestaan.

”Elämäni olisi varmasti erilainen, jos minua ei olisi adoptoitu. Mutta en tiedä, olisiko se millään lailla parempi”, helsinkiläinen Anju Lahtinen kertoo.

TEKSTI NINAROSE MAOZ
KUVAT KREETTA JÄRVENPÄÄ JA MINNA KURJENLUOMA

Uudelleen rakastetut

Adoptio on usein sekä hylkäämis- että rakkaustarina. Kaksi samanikäistä adoptoitua kertoo kokemuksistaan.

ANJU LAHTINEN, 29, NUORISOTYÖNTEKIJÄ

”Tapasin vanhempani ensimmäisen kerran alle vuoden ikäisenä Helsinki-Vantaan lentoasemalla. Suomalainen hoitaja lensi minun ja neljän muun intialaisen lapsen kanssa Suomeen. Me vauvat makasimme kahdessa kopassa, joista adoptiovanhempamme nostivat meidät syliinsä.

Kotona minua odottivat vanhempieni biologiset lapset. Sain kolme vanhempaa veljeä. He olivat innoissaan perheenlisäyksestä.

Taustastani on aina puhuttu avoimesti. Oli selvää, että olin syntynyt muualla. Pienenä kuulin usein tarinani iltasadun muodossa.

Tiedän, että synnyin Kolkatassa synnytysklinikalla, jossa ei kysytä papereita. Näin suojellaan aviottomia naisia, jotka saattaisivat muuten joutua sukunsa hylkäämiksi. Minut tuotiin lastenkotiin muutaman päivän ikäisenä. Se oli kotini siihen saakka, kun muutin Suomeen.”

Matka juurille

”Asuin lapsuuteni Äänekoskella. Pienellä paikkakunnalla kaikki tunsivat tarinani, ja koin harvoin syrjintää. Vanhempani opettivat, ettei taustassani ole hävettävää. Ajattelin, että **Michael Jackson** on varmasti isäni. Hän oli ainoa tummaihoinen, jonka tiesin.

Vanhempani halusivat tarjota minulle ja myöhemmin Intiasta adoptoidulle veljelleni intialaista kulttuuria. Vietimme kotona Intian itsenäisyyspäivää ja söimme silloin tällöin intialaista ruokaa. Meillä asui myös intialainen vaihto-oppilas.

Lähdin kansalaisjärjestö Interpedian järjestämälle juurimatkalle, kun olin 10-vuotias. Mukana matkalla oli kaikki viisi Intiasta samaan aikaan adoptoitua.

Pelkäsin, mitä kohtaisin perillä. Yllätyin, kun näinkin normaaleja kaupunkeja, en savanneja. Iltaisin itkin sitä, miksi juuri minä sain kaikista katulapsista perheen.

Intiassa tunsin itseni suomalaisemmaksi kuin koskaan. Kieli oli vieras, samoin tavat ja eleet.”

Ennakkoluulot yllättävät

”Parikymppisenä muutin Helsinkiin. Yhtäkkiä kohtasin ennakkoluuloja ja jopa rasismia. Se ei johtunut niinkään adoptiotaustastani vaan siitä, että näytin erilaiselta. Minua luultiin usein maahanmuuttajaksi, vaikka koen itseni suomalaiseksi ja puhun Keski-Suomen murretta.

Tuolloin rupesin miettimään taustaani enemmän kuin aikaisemmin. Olen aina pitänyt adoptiovanhempiani äitinäni ja isänäni. Tulen tuskin koskaan tietämään biologisten vanhempieni henkilöllisyyttä, mutta sillä ei ole minulle merkitystä.

Joskus lääkärissä tulee hassuja tilanteita, kun minulta kysytään suvun sairauksista. Kun kerron, etten tiedä suvustani mitään, lääkäri saattaa nolostua.

Olen miettinyt paljon hylkäämiskokemustani. Vanhempani ovat kertoneet, että biologinen äitini rakasti minua niin paljon, että antoi minut pois. Uskon, että hänellä on ollut hyvä syy luopua minusta. Se ei silti tarkoita, että minua ei olisi hylätty.

> ”Ajattelin, että Michael Jackson on varmasti isäni. Hän oli ainoa tummaihoinen, jonka tiesin.”

Uskon, että hylkäämiskokemukseni on vaikuttanut ihmissuhteisiini. Olen ollut superkiltti ja pelännyt, että tulen jätetyksi.

En haaveile omasta lapsesta samalla tavalla kuin ikäiseni naiset. En myöskään usko, että aion hankkia biologisia lapsia. Adoptio voisi tulla kysymykseen.

Töissä nuoret kyselevät taustastani, ja vastaan heille avoimesti. He kunnioittavat taustaani, vaikka heittävät siitä rankkaakin huumoria. Se on yksi tapa käsitellä asiaa.

Ajattelen, että adoptiokokemuksia on yhtä monta kuin adoptioita. Siksi adoptiovanhempien tulisi kestää lapsen kysymykset. Tarinaa ei tarvitse kaunistella.

Adoptioon on kaksi näkökulmaa: se on sekä hylkäämis- että rakkaustarina. Tulin hylätyksi, mutta adoptiovanhempani rakastavat minua.”

Suurin osa adoptoiduista on alle 5-vuotiaita

- Suomessa tehtiin vuonna 2012 yhteensä 466 adoptiota. Määrä on pysynyt melko samana vuosia.
- Adoptioista 258 oli kotimaisia. Perheen sisäisiä adoptioita tehtiin 91.
- Adoptoiduista oli tyttöjä 198 ja poikia 268. Ulkomailta adoptoidaan eniten lapsia, jotka ovat syntyneet Kiinassa, Etelä-Afrikassa ja Venäjällä.
- Suurin osa adoptoiduista on alle 5-vuotiaita, mutta myös yli 18-vuotiaita adoptoidaan vuosittain. Täysi-ikäisten adoptoinnit ovat yleensä Suomen sisäisiä adoptointeja.
- Vuodesta 2012 lähtien on ollut mahdollista tehdä niin sanottu avoin adoptio. Se tarkoittaa adoptiota, jossa lapselle jätetään oikeus pitää yhteyttä ja tavata biologista vanhempaansa. Avoin adoptio auttaa lasta säilyttämään yhteyden biologiseen perheeseen.
- Adoptiosta kiinnostunut saa tietoa muun muassa seuraavista järjestöistä: Pelastakaa Lapset ry, Interpedia, Aikuiset adoptoidut ry, Adopterade Finland rf ja Adoptioperheet ry.

LÄHTEET: TILASTOKESKUS JA SOSIAALIPORTTI

”En ole kokenut syrjintää. Adoptio on ollut pikemminkin erikoinen juttu”, sanoo espoolainen Laura Peltonen. Hän on viisikuukautisen tyttären onnellinen äiti.

LAURA PELTONEN, 31, VANHEMPAINVAPAALLA OLEVA TERVEYDENHOITAJA

”Geenit ovat ihmeellinen asia. Kun 18-vuotiaana tapasin biologisen äitini ensimmäisen kerran, ei jäänyt epäselväksi, että olemme sukua. Olen aina ollut kiinnostunut käsillä tekemisestä. Oli hauskaa huomata, että myös se kulkee suvussani.

Yhdennäköisyydestä huolimatta biologinen äitini on minulle vain henkilö, joka on synnyttänyt minut. Pidämme yhteyttä harvakseltaan. Äitinäni pidän adoptioäitiäni, joka on kasvattanut minut yhdessä adoptioisäni kanssa.

Adoptiosta oli päätetty jo ennen syntymääni. Se tehtiin sosiaalisista syistä. Neljän päivän ikäisenä minut siirrettiin Maija ja Matti -kotiin odottamaan adoptioperheeseen pääsyä. Biologinen äitini ei nähnyt minua synnytyksen jälkeen.

Olen tiennyt pienestä saakka, että minut on adoptoitu. Puhuimme siitä avoimesti vanhempieni kanssa. He myös kertoivat kaiken, minkä tiesivät biologisista vanhemmistani ja suvustani. Tiesin, että minulla oli kaksi biologista sisarusta.

Kasvoin ainoana lapsena viisivuotiaaksi. Sitten sain puolitoista vuotta nuoremman pikkusiskon sijoituslapsesta, joka tuli perheeseemme. Vaikka emme ole verisukulaisia, meistä tuli sisarukset.”

Vastaus kirjeeseen

”Kun täytin kahdeksantoista, menin tutustumaan adoptiopapereihini. Pelastakaa Lapset ry lähetti biologiselle äidilleni kirjeen, jossa kerrot-

tiin, että haluaisin olla yhteydessä. Hän vastasi saman tien. Samalla selvisi, että minulla olikin useampia sisaruksia.

Pari vuotta sitten löysin veljeni Facebookista. Kun tapasimme, tuntui kuin olisimme tunteneet aina. Hänen kauttaan tutustuin myös siskoihini, isoäitiini ja täteihini, jotka ottivat minut lämpimästi vastaan. Ihan kuin en olisi ollut koskaan poissa.

Olen onnellinen, että ehdin tutustua isoäitiini ennen hänen kuolemaansa. Myös hänelle se selvästi merkitsi paljon. Hän oli murehtinut sitä, ettei ollut pystynyt ottamaan minua hoiviinsa.

Pidän yhteyttä kaikkiin sisaruksiini. He ovat minulle tärkeitä.”

Raskaus herätti tunteet

”Adoptiokokemukseni tulivat pinnalle varsinkin raskausaikana. Onneksi sain kysellä asioista biologiselta isosiskoltani, jolla oli jo lapsia. Se oli tärkeää. En voinut jakaa raskautta adoptioäitini kanssa, koska hän ei ollut kokenut sitä koskaan itse.

Odotusaikana mietin paljon, miten erilaisia biologisen äitini raskausaika ja synnytys olivat olleet. Esikoistyttäreni sai alkunsa ihan erilaisista lähtökohdista. Hän oli toivottu lapsi.

Olin mukana perustamassa Aikuiset adoptoidut -yhdistystä, joka tarjoaa vertaistukea adoptoiduille. Sitä olisin kaivannut itse nuoruudessani. Ulkomailta adoptoiduille on tarjolla erilaisia ryhmiä, mutta Suomen sisäinen adoptio on jäänyt kansainvälisen adoption varjoon.

> ”Hylkäämisen vuoksi olen herkkä ja lojaali enkä halua riidellä.”

Kun puhun adoptiosta tuleville adoptiovanhemmille, korostan sitä, että adoptiolapsen mukana tulevat lapsen tausta ja menneisyys. Hylkäämiskokemus näkyy aina. Itselläni se on vaikuttanut siihen, että olen herkkä ja lojaali enkä halua riidellä. Olen halunnut ehkä miellyttää adoptiovanhempiani. On tuntunut siltä, että minun täytyy olla heille luottamuksen arvoinen ja riittävän hyvä, koska he ovat ottaneet minut.

Adoptiokokemukseni palapelistä puuttuu osa: biologinen isäni. Selvitän parhaillaan hänen henkilöllisyyttään. Minulle ei ole oikeastaan merkityksellistä, tapaanko hänet vai en, mutta haluaisin hänelle nimen ja ehkä kasvot.” •

Syyskuun tarjoukset S-Etukortilla:

Hampaiden tarkastus
39,–
Kelakorvaus 20,00*

Koko leuan röntgenkuvaus
-10 %
hammastarkastuksen yhteydessä hammaslääkärin lähetteellä.
Norm. 99,–

S-Etukortti
Bonusta jopa 5 %.
www.s-kanava.fi

Tarjoukset voimassa 1.–30.9.2014

Kokonaisvaltaista hammashoitoa
helposti ja nopeasti

Meiltä saat kaikki hampaiden ja suun terveyteen liittyvät palvelut ammattitaitoisesti, luotettavasti ja lempeästi. Tyytyväisyytesi on meille tärkeää.

Varaa aikasi numerosta
010 400 3400
tai osoitteesta www.oral.fi

ORAL
SUOMALAISTA PALVELUA

Elämä hymyilee

* Vähennetään Kela-korvaus 20,00, jos et ole saanut kelasta korvausta tarkastuksesta v. 2014. Omavastuu 19,00. Norm. 61-64,- ilman Kela-korvausta. Ei koske erikoishammaslääkärin tarkastusta/konsultaatiota. Etu voimassa 30.9.14 asti. Tarjoushinta ei sisällä palvelumaksua eikä muita toimenpidekuluja.

Katso lähin palvelupisteesi
www.oral.fi

Puhelun hinta 010-alkuisiin numeroihin: lankapuhelimesta 0,0835 €/puh. + 0,06 €/min ja matkapuhelinliittymistä 0,0835 €/puh. + 0,1717 €/min

TEKSTI TUOMO TARVAS
KUVAT IDA NISONEN JA TAVARANTOIMITTAJAT

Kodin katseen-vangitsijat

Mosaiikkia, struktuuripintaa vai koristeraitoja? Laattoja on nyt tarjolla monen-tyylisiin koteihin ja fiiliksiin.

Erilaisilla laatoilla voi piristää kotinsa ulkonäköä niin, että kehtaa kutsua kylään trendi-tietoisimman ystävän.

”Perinteisistä valkoisista laatoista tehtyä seinää voi koristella esimerkiksi hienostuneella ja kauniilla mosaiikilla. Mosaiikit sopivat katseenvangitsijaksi niin keittiön välitilaan kuin kylpyhuoneeseen. Struktuuri- ja eläväpintaiset laatat ovat myös lisänneet suosiotaan”, kertoo SOK:n valikoimahankintapäällikkö **Minna Ulenius**.

Kylpyhuoneen lisäksi laatat sopivat muun muassa keittiöön ja eteiseen. Myydyimpiä ovat Uleniuksen mukaan melko rauhalliset kuosit ja värit, mutta ihastusta ovat herättäneet myös hohdokkaat, ylelliset ja koristellut laatat.

”Ammattitaitoiset myyjät opastavat valinnassa, jos itsellä menee sormi suuhun”, Ulenius sanoo.

Kotiin saa uutta ilmettä myös pirteillä saumauslaasteilla, jotka sopivat esimerkiksi keittiön välitilaan. Ne toimivat eräänlaisina huomio- ja tehosteväreinä.

Laattojen tai saumauslaastin vaihtaminen onnistuu, kun seuraa valmistajan ohjeita. Märkätilojen laatoitus kannattaa jättää ammattilaisen hoidettavaksi.

Tavalliset yleispesuaineet riittävät hyvin laattojen puhdistukseen, kun niitä käyttää mietoina liuoksina. Lisäksi tarjolla on erityisiä laatanpesuaineita. •

FUNCTION SATIN -SEINÄLAATTA on mattapintainen ja soveltuu hyvin yhteen Form Wave -laattojen kanssa. Koko 24,8 x 49,8 cm. Paketissa 1 m². ABL. Kodin Terrat ja S-Raudat.

Lue vinkit laatoitukseen ja laattojen valintaan ostajan oppaasta.
yhteishyvä.fi

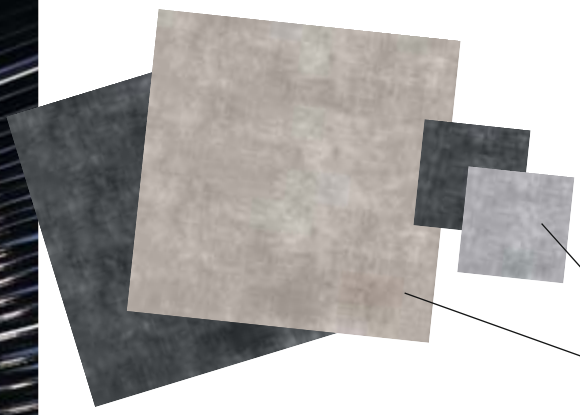

CASHMERE-LATTIALAATTA on helppo pitää puhtaana. Mattapintaiset laatat sopivat eteiseen, oleskelutiloihin ja keittiöön, ja ne toimivat hyvin lattialämmityksen kanssa. Kulutuksenkestävyys on PEI 3. Laatan paksuus 7 mm. Värit Taupe, Grey ja Antracite. Upofloor.

- **KOKO 10 X 10 CM** Kodin Terrat ja S-Raudat.
- **KOKO 40 X 40 CM** Kodin Terrat ja S-Raudat.

LAATTASAUMALLA on helppo korostaa tai vaihtaa sauman väriä erilaiseksi kuin laatan väritys. Jos värimaailmasta halutaan neutraali, valitaan laatan kanssa mahdollisimman samansävyinen saumaväri. Useita eri värejä. Kodin Terrat, S-Raudat ja remontointitarvikkeita myyvät Prismat.

FORM WAVE GLOSS -SEINÄLAATTA on kiiltävä-pintainen sisätilojen laatta. Pinnassa on kaunis aaltomainen kuviointi. Koko 24,8 x 49,8 cm. Paketissa 1 m². ABL. Kodin Terrat ja S-Raudat.

FUNCTION GLOSS -SEINÄLAATTA on pinnaltaan kauniin kiiltävä. Laatta sopii hyvin yhteen Form Wave -laattojen kanssa. Koko 24,8 x 49,8 cm. Paketissa 1 m². ABL. Kodin Terrat ja S-Raudat.

FORM WAVE SATIN -SEINÄLAATTA on aaltomaisesti kuvioitu ja mattapintainen laatta sisätiloihin. Koko 24,8 x 49,8 cm. Paketissa 1 m². ABL. Kodin Terrat ja S-Raudat.

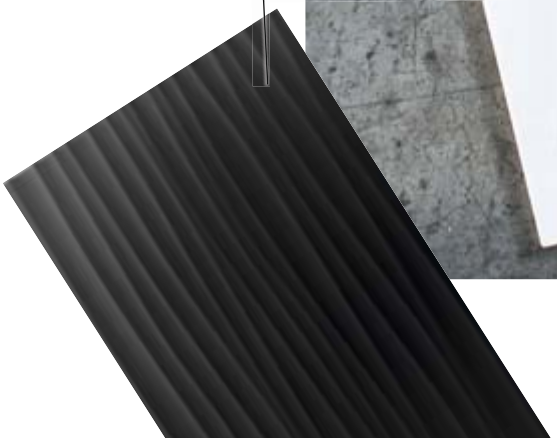

VALIKOIMAT VAIHTELEVAT MYYMÄLÖITTÄIN.

TEKSTI RIITTA AHONEN
KUVAT KAISA SIRÉN

Tällä juttupaikalla tutustumme oman elämänsä onnistujiin. Tunnetko henkilön, joka on onnistunut tavoitteessaan? Lähetä ehdotuksesi osoitteeseen yhteishyva@alma360.fi.

Hedelmäpuiden HERRA

Hedelmien kasvatuksen ei pitänyt onnistua Lapissa, mutta Jorma Ulkuniemi, 55, päätti olla uskomatta varoituksia. Nyt puutarhasta voi poimia omenoiden lisäksi päärynöitä, rypäleitä, kirsikoita ja persikoita.

Yksinäinen omenapuu kasvoi maantien laidassa Pohjanmaalla Kälviällä. Se oli saanut alkunsa todennäköisesti maahan heitetystä omenasta. Tätinsä luona vierailulla ollut alakouluikäinen sallalainen **Jorma Ulkuniemi** kurkotti kohti puuta ja poimi yhden hedelmän. Sen maku huumasi. Siitä hetkestä lähtien hän halusi kasvattaa omenapuita.

”En osannut vielä siinä iässä ajatella, että Sallassa ollaan VII- ja VIII-kasvuvyöhykkeellä, eikä hedelmäpuiden kasvatuksen pitäisi onnistua täällä ollenkaan”, kertoo Ulkuniemi.

Nuori Ulkuniemi oli tienannut vähän rahaa poimimalla marjoja. Säästämillään rahoilla hän tilasi postiennakolla omenapuun taimia karstulalaiselta taimistolta ja istutti muutaman taimen perunapellon reunaan rintamamiestilalle.

”Rintamamiestilat perustettiin yleensä isojen soiden läheisyyteen, ja ne olivat talvisin kylmiä paikkoja. Jo ensimmäiset hallat elokuun lopussa palelluttivat perunat. Omenapuiden kasvatukseen paikka oli siis mahdollisimman huono. Silti ensimmäisen talven jälkeen yhden omenapuun oksiin alkoi puhjeta lehtiä”, Ulkuniemi muistelee.

”Olin innoissani ja kävin päivittäin tarkkailemassa puita. Ne elivät kuitenkin vain pari vuotta.”

Uskomattomat kukat. Pari vuotta myöhemmin Ulkuniemi sai ensimmäisen omenapuunsa kukkimaan, mutta hedelmiä ei edelleenkään näkynyt.

”Tämäkin kasvupaikka oli alava ja altis hallalle. Asuimme silloin Sallan kirkonkylällä. Olin vallannut pienen kasvimaan itselleni ja istuttanut sinne Sokeri Miron- ja Punakaneli-omenalajikkeita. Kahteen puuhun tuli vain muutama kukka, mutta se oli minulle suuri voitto. Patistin vanhempani katselemaan kukkivia omenapuita. He eivät olleet uskoa silmiään.”

Välillä taimet paleltuivat tai eivät lähteneet kasvamaan ja kukkimaan. Epäonnistumisten jälkeen Ulkuniemi kuitenkin jatkoi.

”Moni lopettaa kokeilun valittuaan vääriä lajikkeita. Pohjois-Suomessa menestyy aikaisin talveentuva lajike. Hullusti käy, jos omenapuussa on vielä vihreät lehdet, kun talvi tulee.”

Ainekset piirakkaan. Läpimurto tapahtui vuonna 1978. Ulkuniemi huomasi, että hänen silloiselle pihalleen istuttamansa Erstaa-lajikkeinen omenapuu alkoi kukkia. Pian sen jälkeen muutama kukkapohja turposi. Ulkuniemi tiesi heti, että kauan odotettu hetki oli vihdoin käsillä.

”Ensimmäinen sato oli alle kymmenen pientä ja hapanta omenaa, mutta olin hyvin ylpeä onnistumisestani. Tuolloin olin harrastanut omenapuiden kasvattamista jo yli kymmenen vuotta. Nämä olivat tiettävästi ensimmäiset Sallassa kasvaneet omenat”, Ulkuniemi kertoo.

”Vein äidilleni maistiaisiksi muutamia omenia, ja hän leipoi niistä piirakkaa. Tunne oli mahtava.” ●●●

Jorma Ulkuniemi, 55

Mottoni on... tee sitä, mistä tykkäät, äläkä anna periksi.
Nauroin viimeksi... kuulemalleni hyvälle vitsille.
Itkin viimeksi... kun jouduin luopumaan koirastani ja tunsin pettäneeni sen luottamuksen.
Moka, joka opetti eniten... sattui, kun unohdin talvella poistaa lumen omenapuiden oksilta. Suuri määrä omenapuita repeytyi ja katkesi.
Tätä en ole kertonut muille... haluan kokeilla vielä aprikoosin ja mangon kasvattamista.
Haluan vielä oppia... jalostamaan hedelmäsatoani ja leikkaamaan viiniköynnökset eri tavoin.

Puut muuttavat mukana. Välillä Ulkuniemi oli muutaman vuoden ilman hedelmäpuita, sillä hän muutti töiden perässä Helsinkiin. Ikävä kuitenkin ajoi miehen takaisin Sallaan ja rakkaan hedelmäpuuharrastuksen pariin.

Nykyisin Ulkuniemen hedelmätarha sijaitsee Salmivaarassa, noin 15 kilometrin päässä Sallan keskustasta. Sinne hän kuljetti muuttokuormassa Sallassa sijainneiden asuinpaikkojensa hedelmäpuita.

”Hedelmätarhani on nyt vaaran rinteessä etelä–länsisuuntaisesti. Kovat pakkaset eivät nouse sinne.”

Ulkuniemi on osoittanut, että kun paikka on oikea, hedelmäpuut voivat menestyä pohjoisessakin. Hänen mukaansa paras sijainti on loivassa mäessä. Siinä maa lämpiää nopeimmin keväällä, sadevedet eivät jää puun tyvelle ja juuristo talvehtii paremmin kuin tasaisella.

Onnistuminen omenapuiden kanssa on innostanut Ulkuniemeä kokeilemaan muitakin kasveja. Päärynöistä Olga-lajike menestyy hyvin, ja kirsikoita on tullut Shedraja-lajikkeen lisäksi Nordiasta, Huvimajasta ja Suklaakirsikasta.

”Löytääkseni parhaat lajit olen kokeillut kymmeniä eri hedelmäpuulajikkeita: uusia ja vanhoja, Suomesta, Venäjältä ja Kanadasta.”

Nykyään Ulkuniemellä on myös kasvihuone, jossa kasvaa rypäleitä.

”Zilga-lajike kestää hyvin pakkasta. Lisäksi olen hankkinut kennolevykasvihuoneen muille rypälelajikkeille, ja viherhuoneessani kasvaa ruukuissa kirsikkaluumua ja persikkaa.”

> ”Kahteen puuhun tuli muutama kukka, mutta minulle se oli suuri voitto.”

Verkkaista tarkkailua. Puutarhassa vierähtää helposti muutama tunti iltaisin ja viikonloppuisin.

”Puutarhanhoito on hyvää vastapainoa työlleni S-market Erätulen marketpäällikkönä”, Jorma Ulkuniemi kertoo.

”Tarkkailen, tuleeko silmuja ja kukkia, ja katselen, miten kasvu etenee. Annan kimalaisten pörrätä rauhassa ja hoitaa pölytyksen.”

Jos Ulkuniemi haluaa varmistaa uuden omenapuulajikkeen pölyttymisen, hän hakee toisesta omenapuusta kukan ja koskettaa sillä sen omenalajikkeen kukkaa, josta haluaa hedelmän. Tällöin yleensä joku kukka pölyttyy ja tuottaa hedelmän.

”Olen hankkinut työpaikkani puutarhamyymälään pohjoiseen soveltuvia hedelmäpuita ja marjasekä koristepensaita, joita olen kokeillut täällä hyvällä menestyksellä. Tosin joskus minun on pitänyt tuoda asiakas tutustumaan puutarhaani, jotta hän vakuuttuu siitä, että hedelmiä voi oikeasti kasvattaa näin pohjoisessa. Olen opetellut kasvatusta kantapään kautta ja huomannut, että puiden kasvuvyöhykkeet ovat vain ohjeellisia.” •

Jorma Ulkuniemi vinkkaa, että Lapissa hyvillä kasvupaikoilla menestyvät esimerkiksi Anisk Omskij-, Kultainen Kitaika-, Pirja- ja Rescue-lajikkeet.

MUISTA!
Pimeällä pyörässä tulee lain mukaan olla valaisin, joka näyttää eteenpäin valkoista tai vaaleankeltaista valoa.

LOISTA LENKKIPOLULLA

Heijastin tai valo saa sinut erottumaan pimeällä tiellä. Näyt jopa sata metriä kauempaa kuin ilman lisävarusteita.

KOONNUT NIINA KORHONEN KUVAT MINNA KURJENLUOMA JA TAVARANTOIMITTAJAT

HEIJASTAVA AJOLIIVI istuu hyvin ja sulkeutuu vetoketjulla. Heijastimet auttavat pyöräilijää näkymään liikenteessä. Liivissä on sisätasku puhelimelle. Koot S–XXL. 29,95 €. Suurimmat Prismat.

POLKUPYÖRÄN ETUVALO kiinnittyy ohjaustankoon ja sopii huomiovaloksi. Näppärän koon ansiosta se on helppo irrottaa mukaan. Sisältää yhden kirkkaan led-valon. 3,95 €/kpl. Prismat.

POLKUPYÖRÄN ETUVALO sisältää pikakiinnikkeen ja kolme kirkasta led-valoa. Kiinteällä valolla käyttöaika on 80 tuntia, vilkkutoiminnolla 320 tuntia. Mukana tulee kaksi AA-paristoa. 19,95 €. Cat Eye. Prismat.

POLKUPYÖRÄN ETUVALO kiinnitetään ohjaustankoon. Valosta on saatavana kaksi eri vaihtoehtoa: kolmen ledin valo, 4,95 €, ja viiden ledin valo, 5,95 €. Jupiter. Prismat.

SAFETY LIGHT -TURVAVALO kiinnitetään koiran pantaan, ja se auttaa lemmikkiä näkymään jopa viiden kilometrin päähän. Valo on veden-, pakkasen- ja iskunkestävä. Paristot sisältyvät pakkaukseen. Orbiloc. Kodin Terrat.

OTSALAMPPU tuo tasaista lisävaloa lenkille. Lampun valoteho on 250 lumenia, ja siinä on helppokäyttöinen pyöritettävä säätö. Valo kestää vesiroiskeita. 54,95 €. Led Lenser. Prismat.

VALIKOIMAT VAIHTELEVAT MYYMÄLÖITTÄIN.

Colgate®

UUTUUS

YLIVOIMAINEN REIKIINTYMISSUOJA NYT MYÖS LAPSILLE!

Colgate Maximum Protection JUNIOR

ENSIMMÄINEN ja AINOA fluori-hammastahna, jonka Sugar Acid Neutralizer™ -teknologia NEUTRALISOI sokerihapot, jotka ovat hampaiden reikiintymisen ensisijaisia aiheuttajia.

- 6+ -vuotiaille lapsille
- Ainutlaatuinen **Sugar Acid Neutralizer™ -teknologia** korjaa alkavia reikiä tuplasti paremmin!
- Suurin innovaatio reikiintymistä vastaan sitten fluorin!
- Kliinisiä tutkimuksia 10 vuoden ajalta
- Miedompi mintun maku

KOONNUT PETJA PARTANEN

17,5 hevosvoiman sähkömoottorit liikuttavat jättiläismäistä lentokonetta vaatimattomalla 72 kilometrin tuntinopeudella.

SOLAR IMPULSE | REVILLARD | REZO.CH

Aurinkoenergia lennättää konetta

Solar Impulse 2 -lentokone on 12 vuoden kehitystyön tulos. Se painaa vain hiukan enemmän kuin henkilöauto ja pysyy ilmassa päiväkaupalla siipiä peittävien aurinkokennojen voimin. Solar Impulse 2:n siipien kärkiväli on suurempi kuin Boeing 747:n, joka oli pitkään maailman isoin matkustajalentokone.

Ensi vuonna tällä sveitsiläisellä yksipaikkaisella hiilikuituihmeellä aiotaan lentää maapallon ympäri siten, että voimanlähteenä on aurinko.

Siipien keräämää aurinkosähköä säilötään yötä varten litium-ioniakustoon, joka painaa yli 600 kiloa. Päivällä, kun aurinko helottaa, akut latautuvat tehokkaasti noin 8 500 metrin lentokorkeudessa. Yöaikaan sähköä säästetään liitelemällä alamäkeen alle kahden kilometrin korkeuteen.

Kovimmalle koetukselle pitkillä lennoilla joutuu pilotti, sillä koneen painon vähentämisen takia ohjaamossa ei ole paineistusta eikä lämmitystä.

Miksi chili polttaa?

THINKSTOCK

Uusi chilitietämys on hyödyllistä kasvinjalostajille. Tulevaisuudessa saatamme päästä maistelemaan esimerkiksi tomaattilajia, joka sisältää suuta mukavasti polttelevaa kapsaisiinia.

Puraisu väkevästä chilistä tuntuu sytyttävän koko suun tuleen. Syynä on chilipaprikoiden sisältämä kapsaisiinimolekyyli, joka aiheuttaa hermosoluissa samanlaisen impulssin kuin lämpö tai hankaus. Se huijaa suun lämpöä aistivia reseptoreja lähettämään varoitusviestin aivoille.

Tämä suojauskeino kehittyi chilipaprikalle evoluution myötä. Tulisuus on tehnyt siitä viljellyn maustekasvin, jolla on myös lääkinnällistä käyttöä. Kapsaisiinia käytetään muun muassa lihas- ja nivelkipujen lievitykseen.

Kapsaisiinin syntymekanismi chilipalon sisällä oli pitkään arvoitus, kunnes tämän vuoden tammikuussa *Nature Biotechnology* -lehdessä julkaistu tutkimus valaisi asiaa.

Tutkijat kartoittivat ensi kertaa chilin geeniperimän ja selvittivät monivaiheisen kemiallisen synteesin, jonka tuloksena kapsaisiinia syntyy. Kapsaisiinisynteesin takana on yksi ainoa geeni. Tämä erottaa chilipaprikan vaikkapa miedommanmakuisesta lähisukulaisestaan tomaatista.

Ilmastopäästöt lisääntyivät kiihtyvällä tahdilla

Kansainvälisen ilmastonmuutospaneeli IPCC:n uusin raportti kertoo, että globaalit ilmastopäästöt lisääntyivät kiihtyvällä vauhdilla vuosina 2000–2010. Jos kasvuvauhti säilyy nykyisenä, seurauksena on maapallon keskilämpötilan kohoaminen kolmesta viiteen astetta vuoteen 2100 mennessä.

”Jos riittäviin päästövähennyksiin ei ryhdytä, pelkona on, että jotkut muutokset vievät meidät sellaisen kynnyksen yli, ettei kehitystä voi enää kääntää. Tällainen kynnys voi olla esimerkiksi Grönlannin jäätiköiden peruuttamaton sulaminen”, kertoo Suomen ympäristökeskuksen professori **Tim Carter**.

Hän on yksi IPCC:n raportin pääkirjoittajista.

Lämpeneminen pidentää aluksi kasvukautta pohjoisilla alueilla ja nopeuttaa metsien kasvua, mutta koko maailman ruokataloudelle muutos on kielteinen. Tulevaisuuden arvioidut viljelykasvien sadot eivät riitä ruokkimaan maailmaa vuonna 2050.

Päästöjä voi pienentää uudella teknologialla. Maailmanlaajuisesti suurin ja kustannustehokkain keino hillitä ilmastopäästöjä on vähentää sähköntuotantoa ja metsäkatoa. Esimerkiksi teollisuuden käyttämän energian päästöjä voitaisiin vähentää nykytasosta jopa 90 prosenttia vuoteen 2100 mennessä, jos siirryttäisiin vähäpäästöisiin energiamuotoihin.

”Etenkin Suomessa iso osa energiantuotannosta kuluu lämmitykseen, joten ilmastopäästöjä voidaan vähentää rakennusteknisillä ratkaisuilla”, sanoo VTT:n erikoistutkija **Laura Sokka**.

Jäätiköiden sulaminen ja meriveden lämpölaajeneminen nostavat merenpintaa.

THINKSTOCK

Lämmönkulutusta

-9,5 %

S-ryhmä kulutti 9,5 % vähemmän lämmitysenergiaa vuonna 2013 kuin vuonna 2012.

Formula E -sarja starttaa

Historian ensimmäinen sähköformulasarja käynnistyy 13. syyskuuta. Sarjaan on ilmoittautunut 10 tiimiä, ja mukana ovat muun muassa autovalmistaja Audin kilpatalli ja miljonääri **Richard Bransonin** omistama Virgin Racing.

Formula E -sarjan ensimmäinen kilpailu ajetaan Pekingissä. Sähköformulat kilpailevat mutkaisilla katuradoilla, joilla ajokkien huippunopeus, 240 kilometriä tunnissa, on vähintäänkin riittävä. Kymmenen kilpailun kisasirkus vierailee muun muassa Lontoossa ja Los Angelesissa.

Ero polttomoottorin vauhdittamiin formuloihin on korvinkuultava. Kun F1-autojen moottorit ulvovat 130 desibelin äänenvoimakkuudella, Formula E:n 80 desibelin meteli ylittää juuri ja juuri tavallisen henkilöauton äänitason. Formula E:n ääni on kuin lentokonemainen vieno vihellys.

Kisajännitystä lisää se, että tiimit kilpailevat samanlaisella kalustolla. Ajokkina toimii 200 kW:n sähkömoottorilla varustettu Spark-Renault SRT 01E. Akut toimittaa FI-tallina tunnettu Williams, voimalinjan ja elektroniikan McLaren.

FORMULA E

Tunnin mittaisen kilpailun aikana ei vaihdeta renkaita vaan autoa. Täydellä kaasulla akun kesto on noin 30 minuuttia, joten kuljettajat hyppäävät varikolla vaihtoautoon.

Suurelle osalle maailman ihmisistä suomalaisten pikkuraha on sellainen raha, joka saattaa muuttaa koko elämän. Jo pienelläkin osuudella omaisuudestasi voi olla suurempi vaikutus kuin ehkä uskoisitkaan.

Kun liität Kirkon Ulkomaanavun testamenttiisi, voit muuttaa kokonaisten perheiden elämää. Lapset pääsevät kouluun, nuoret saavat ammattikoulutusta ja naiset keinoja hankkia riittävä toimeentulo.

Testamentin teko ei ole vaikeaa. Asiakaspalvelumme auttaa sinua mielellään, voit tilata esitteen tai kysyä lisätietoja: 020 787 1201, lahjoittajapalvelu@kirkonulkomaanapu.fi, kirkonulkomaanapu.fi/testamenttilahjoitus

Kännykkäromusta saadaan kultaa

Vanha kännykkä voi saada uuden elämän esimerkiksi kultasormuksena, kun sen kierrättää.

Kännykkäromu sisältää monia arvometalleja, kuten kultaa ja kuparia. VTT on kehittänyt sienirihmastoista rakennetun biologisen suodatinpaperin, jolla elektroniikkajätteen kullasta saadaan talteen jopa 80 prosenttia. Tutkijoiden keksimässä menetelmässä biosorbentit, kuten sienien ja levien biomassat, valjastetaan keräämään talteen liukoiseen muotoon muunnetut arvometallit.

Lisää tehoa kierrätykseen saadaan VTT:n esikäsittelymenetelmällä, jossa erotetaan jätteen sisältämät muovit ja keraamiset materiaalit. Aluksi käytöstä poistetut kännykät murskataan ja seulotaan. Piirilevyjen arvokkaat materiaalit erotetaan magneettien ja pyörrevirran avulla omaksi jakeeksi. Se käsitellään murskaamalla, seulomalla ja vaahdottamalla, jolloin syntyy runsaasti arvometalleja sisältävä jätejae.

Vaahdotuksen avulla piirilevyjätteen kuparipitoisuus kasvaa 25:sta 45 prosenttiin ja kullan pitoisuus puolitoistakertaistuu.

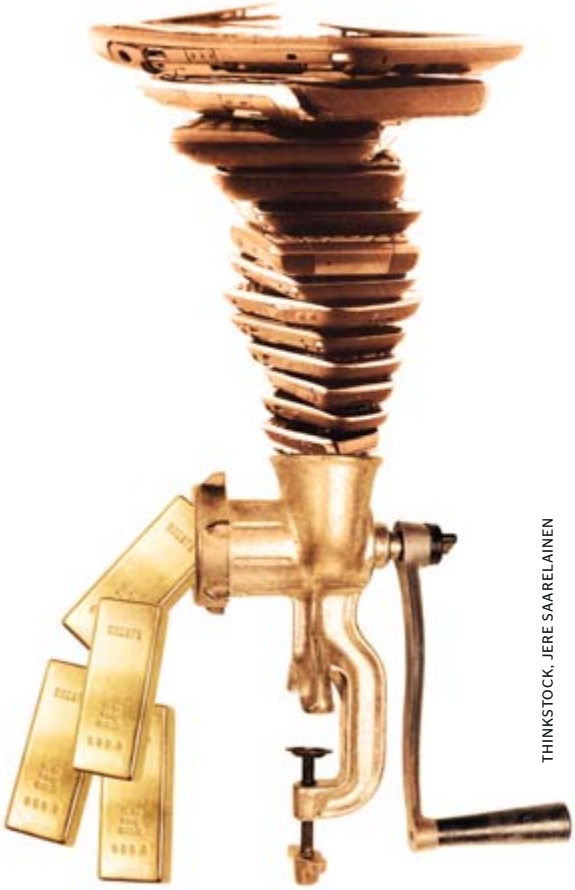

THINKSTOCK, JERE SAARELAINEN

LAURA RIIHELÄ

Onnea uuteen kotiin!

Opiskelija selviää arjesta ja valmistaa välipalan vauhdilla, kun kodin pienkoneet ovat kunnossa.

DAILY DUO -LEIVÄNPAAHTIMESSA on portaaton tehonsäätö, leivänkeskitystoiminto, murutarjotin ja johdonsäilytys. Paahtimella voi myös sulattaa ja lämmittää uudelleen. Teho 800 W. 29,95 €. Philips.

DAILY DUO -VEDENKEITIN vetää 1,5 litraa. Keittimessä on pyörivä alusta, automaattinen virrankatkaisu, tyhjiinkiehumissuoja sekä piilotettu lämpövastus. Teho 2 400 W. 29,95 €. Philips.

DAILY DUO -KAHVINKEITTIMEN kannun tilavuus on 1,2 litraa. Keittimessä on tippalukko, vesimääränilmaisin, irrotettava suodatinteline ja konepestävät osat. Teho 1 000 W. 29,95 €. Philips.

ME711K-MIKROAALTOUUNISSA on kuusi eri tehoa, sulatustoiminto ja 35 minuutin ajastin. T.D.S-järjestelmä lämmittää ruoan tasaisesti ja nopeasti. Mikron tilavuus on 20 l, pyörivän lautasen halkaisija 25 cm. Teho 800 W. 79,95 €. Samsung.

TUOTTEET SAATAVILLA PRISMOISTA. VALIKOIMAT VAIHTELEVAT MYYMÄLÖITTÄIN.

VIHDOIN!

TUORE TOMAATTIKEITTO, JOSSA ON PALJON TOMAATTEJA

ENEMMÄN HYVÄÄ
TUOREISSA UUTUUSKEITOISSA

TEKSTI TUOMO TARVAS
KUVAT THINKSTOCK JA TAVARANTOIMITTAJAT

KYYTIÄ VILLAKOIRILLE

Hyvän pölynimurin ei tarvitse pullistella wattimäärällä. Uudet hiljaiset ja energiapihit mallit ovat tehokkaita siivouskavereita.

Syyskuun alussa voimaan tuleva uusi EU-direktiivi rajoittaa pölynimurien maksimiottotehoa ja asettaa alarajat imukyvylle. Samalla käyttöön tulee uusi energiamerkki, joka auttaa kuluttajaa vertailemaan imureita.

Imurin maksimiottoteho saa vastaisuudessa olla alle 1 600 wattia. Tähän asti myynnissä on ollut yli 2 000 watin imureita. Direktiivi koskee virtajohdollisia malleja, ei robotti- tai akkuvarrellisia imureita.

”Kuluttajalla ei ole syytä huoleen, sillä maksimiottotehon väheneminen ei heikennä imurin puhdistustulosta juuri lainkaan”, kertoo tuotelinjapäällikkö **Katja Eerola** Electrolux Suomesta.

Valmistajat eivät saa direktiivin voimaantulon jälkeen enää toimittaa kauppoihin vanhanmallisia imureita.

”Liikkeiden varastoissa olevat imurit saa kuitenkin myydä loppuun”, Eerola toteaa. •

Tutustu pölynimurin ostajan oppaaseen.

yhteishyvä.fi

Tehoa siivoukseen

DYSON DC37C -PÖLYNIMURI kääntyy helposti paikallaan ja seuraa ketterästi käyttäjäänsä. Imuri on pölypussiton. Tehokkaan imukykynsä ansiosta se sopii hyvin allergikoille. 5 vuoden takuu. Prismat.

ELECTROLUX ULTRA ONE ZUO-GREEN -PÖLYNIMURI on valmistettu 70-prosenttisesti kierrätetystä muovista. Tehokas pölynimuri kuluttaa puolet vähemmän energiaa kuin aiemmat mallit. Teho 800 wattia. 12 metrin toimintasäde. Prismat.

Tutustu energiatarraan

Se kertoo sinulle, kuinka tehokkaasti imurisi suodattaa, säästää energiaa tai imee. Asteikossa A on paras ja energiatehokkain luokka, G heikoin.

Energiatehokkuus kertoo pölynimurin energiatehokkuusluokan.

Suodatuskyky kertoo, kuinka paljon tilaan palautuu pölyä imurin poistoilman mukana.

Pölynimukyky kertoo, kuinka paljon imuri kerää pölyä matolta.

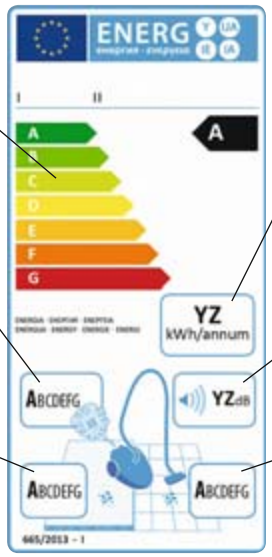

Vuotuinen energiankulutus (kWH/vuosi) on laskettu sen mukaan, että 87 neliön tila imuroidaan 50 kertaa vuodessa.

Äänitaso (dB(A)) on tyypillisesti noin 70–80 desibeliä.

Pölynimukyky kertoo, kuinka paljon imuri kerää pölyä kovalta lattialta.

BOSCH GL80 -PÖLYNIMURI on hyvin hiljainen, sillä sen äänitaso on vain 59 dB(A) ja siinä on käytetty äänieristettyjä materiaaleja. Imuri puhdistaa tilan tehokkaasti erittäin alhaisella energiankulutuksella. Prismat.

VALIKOIMAT VAIHTELEVAT MYYMÄLÖITTÄIN.

APTEEKKISHOP.fi
Hyvinvointia apteekin hyllyltä

Muista!
Bonusta S-Etukortilla!

YLI 100 € TILAUS
NYT ILMAN TOIMITUSKULUJA!

Lääkemarkkinoinnin sääntöjen vuoksi itsehoito- tai reseptilääkkeet eivät kerrytä kokonaisostosta.
Kampanja voimassa 31.12.2014 asti. S-Bonusetu ei koske lääkevalmisteita.

TEKSTI KRISTA KORPELA-KOSONEN
KUVAT IDA NISONEN

Kaikkea kannattaa maistaa

Suhde ruokaan syntyy lapsena, ja se pysyy usein samanlaisena koko aikuisiän. Selvitimme, miten eri-ikäisten kannattaa syödä.

Jos rakastuit jo leikki-ikäisenä porkkanaan, pidät siitä todennäköisesti vielä nelikymppisenä. Perusta koko elämänmittaisille ruokatottumuksille ja -mieltymyksille rakennetaan lapsuudessa. Nämä mieltymykset ovat yllättävän pysyviä.

”Ravitsemustutkimukset ovat osoittaneet, että keski-ikäisiltä ja iäkkäiltä löydetään vastaavia ruokatapoja kuin heillä on ollut lapsuudessa”, kertoo ravitsemustieteen dosentti **Maijaliisa Erkkola** Helsingin yliopistosta.

Ei siis ole lainkaan yhdentekevää, millaisiin ruokiin ja makuihin varhaisina vuosina mieltyy.

Parhaimmillaan ruokatottumukset tukevat tulevien vuosien terveyttä. Esimerkiksi vahvat luut rakennetaan lapsuudessa ja nuoruudessa, kunhan ravinnossa on riittävästi kalsiumia ja D-vitamiinia. Sydänsairauksia ennakoivia haitallisia muutoksia taas voidaan löytää jo kouluikäisten valtimoiden seinämistä, jos varhaisvuosien ruokatottumukset ovat olleet huonot.

> ❝ Lapset ja nuoret syövät noin kaksi annosta kasviksia päivässä. Se on liian vähän.

Vanhemmilta vaaditaan sitkeyttä. Suomalaiset lapset ja nuoret syövät keskimäärin kaksi annosta kasviksia päivässä. Se on liian vähän. Suositeltavassa, terveyttä edistävässä ruokavaliossa pitäisi olla vähintään viisi annosta kasviksia, marjoja ja hedelmiä joka päivä.

Monen lapsen ja nuoren ravinnossa on liian vähän kuitua ja pehmeää rasvaa ja liikaa sokeria ja suolaa. Jo nelivuotias saa ruoasta enemmän suolaa kuin suositellaan monta kertaa kookkaammalle aikuiselle. Suurimmat suolan lähteet ovat leipä ja viljavalmisteet, makkarat ja lihaleikkeleet sekä juusto ja valmisruoat.

Pieni ottaa isosta mallia, myös ruokapöydässä. Vanhempien tehtävä on mahdollistaa lapsen ja nuoren terveelliset ruokatottumukset.

”Hyvän ravitsemuksen opettelu yhdessä lapsen kanssa vaatii vanhemmilta sitkeyttä ja kaukonäköisyyttä. Tuloksia ei välttämättä näe heti vaan vasta vuosien päästä”, Erkkola muistuttaa.

Jos ruokavalio on ollut alusta asti monipuolinen, sitä ei tarvitse muuttaa, kun lapsi kasvaa. •

Näin ruokailu muuttuu lapsen kasvaessa

0–12 kuukautta

- Useimmille lapsille ainoaksi ravinnoksi riittää äidinmaito ensimmäiset kuusi kuukautta.
- Vauva voi alkaa totutella kiinteään lisäruokaan 4–6 kuukauden iässä yksilöllisen tarpeen ja neuvolan ohjeiden mukaan. Imetystä kannattaa jatkaa lisäruokien ohella.
- Erilaisiin makuihin kannattaa opetella pienestä pitäen. Se edistää ruokavalion monipuolisuutta tulevina vuosina.
- Muista, että uuteen makuun tottuminen voi vaatia useita maistelukertoja. Älä lannistu, vaikka lapsi aluksi torjuisi uudet ruoat.
- Tarjoa soseiden ohella karkeampia purupaloja, jotta puhkeavat hampaat saavat työtä. Pieni lapsi syö mielellään sormin.
- Alle yksivuotiaan ruokaan ei lisätä suolaa eikä suolapitoisia elintarvikkeita, kuten makkaraa tai juustoa.
- Kasvikset kuuluvat joka aterialle, mutta nitraattipitoisia kasviksia, kuten lanttua, naurista, punajuurta ja pinaattia, tulee välttää.

Omar, 6 kk
Lempiruoka: avokado

1–5 vuotta

- Kiinnitä huomio koko perheen ruokatottumuksiin. Lapsen ruokavalion ravitsemuksellinen laatu heikkenee tyypillisesti yksivuotiaana, kun hän alkaa syödä samaa ruokaa muun perheen kanssa.
- Lapsi saa yleensä riittävästi proteiinia perusruoasta. Pikkulapsille ei tule antaa säännöllisesti syötävää, joka sisältää perusruokaa runsaammin proteiinia. Kansainväliset tutkimukset antavat viitteitä siitä, että runsas proteiinin syöminen varhaislapsuudessa voi altistaa ylipainolle.
- Säännölliset ateriavälit rytmittävät päivää. Useimmille toimiva tapa on nauttia aamupala, lounas, päivällinen ja iltapala sekä 1–2 välipalaa.
- Uhmaikäinen voi kiukutella ruokapöydässä. Pidä ilmapiiri silti rauhallisena. Ruoka ei maistu pakottamalla.
- Ota lapsi mukaan keittiöpuuhiin. Jo yksivuotias osaa pestä omenoita, ja itse tehty ruoka maistuu varmasti.
- Miten perhe herkuttelee? Onko herkuttelua karkkipäivä kerran viikossa vai hedelmäsalaatti jälkiruokana? Erota arki juhlasta ja luo johdonmukainen käytäntö.

6–9 vuotta

- Jos lapsella on ollut ruoka-allergioita, tarkista, tarvitaanko välttämisruokavaliota. Useimmat ruoka-allergiat väistyvät tai ainakin lievenevät kouluikään mennessä.
- Aamupala antaa vireyttä koulupäiviin. Jos lapsi syö huonosti aamuisin, kokeilkaa, maistuisiko esimerkiksi helposti juotava marjasmoothie.
- Kavereiden esimerkki alkaa vaikuttaa entistä enemmän. Varaa lapselle ja kavereille laadukkaita välipaloja iltapäiviksi. Pilko kasviksia valmiiksi tarjolle.
- Syökö lapsi liikaa sokeria? Päivittäinen maksimimäärä kertyy helposti jo kourallisesta karkkeja tai yhdestä isosta jäätelötuutista. Paras janojuoma on vesi.
- Riittävä liikunta ja uni tukevat terveellisiä ruokatottumuksia.

Aurora, 2 v
Lempiruoka: mummien makkarakastike

Heta, 7 v
Lempiruoka: kalakastike

10–14 vuotta

- Lapsi elää aktiivista vaihetta. Liikkuvan lapsen energiantarve voi olla huomattavan suuri, ja siksi etenkin laadukkaiden välipalojen merkitys korostuu. Koulureppuun sopivia eväitä ovat hedelmät ja pieni pussillinen maustamattomia pähkinöitä.
- Kiinnitä huomiota lapsen painoon. Lapsuuden ylipaino ennustaa ylipainoa aikuisiällä. Lapsen painopulmia hoidetaan hienovaraisesti, eikä liikakiloista tehdä numeroa. Korvaa ruudun ääressä vietettyä aikaa yhteisillä liikuntahetkillä. Kysy tarvittaessa neuvoa kouluterveydenhoitajalta.
- Moni jättää kouluruokailun väliin. Kouluruoasta ei tule puhua kotona vähättelevään sävyyn. Kouluateria on monipuolinen kokonaisuus, jota karkit ja sipsit eivät korvaa.
- Muista yhteisten perheaterioiden merkitys. Ruokapöydän äärellä jaetaan ruoan lisäksi myös päivittäiset ilot ja surut.

15–18 vuotta

- Ruokailun sosiaalinen merkitys korostuu, ja pikaruokakulttuuri yleistyy. Huolehdi, että nuori syö muutakin kuin pikaruokaa.
- Etenkin tytöt voivat kiinnostua erityisruokavaliokokeiluista, kuten kasvissyönnistä. Hyväksy kokeilut osana oman identiteetin ja ideologian etsintää. Onhan nuorella kuitenkin riittävästi tietoa, ettei ruokavalio jää liian yksipuoliseksi?
- Opeta nuori ottamaan vastuuta ruokavalinnoista. Käykää yhdessä ruokaostoksilla ja keskustelkaa vaihtoehdoista.
- Viimeistään nyt on hyvä opetella ruoanvalmistuksen perustaidot.
- Riskikäyttäytyminen lisääntyy, ja moni kokeilee alkoholia. Keskustelkaa, missä menee raja.

Lukas, 16 v
Lempiruoka: pasta

Enni, 10 v
Lempiruoka: kinkku-ananaspitsa

TEKSTI HETA MUURINEN
KUVITUS TUOMAS IKONEN

Minustako eläkesäästäjä?

Eläkkeellä on aikaa ja tarvetta erilaisille palveluille. Eläkesäästäminen on yksi keino lisätä elämänlaatua.

Eläkesäästämiseen liittyy monia vaikeita kysymyksiä. Selvitimme puolestasi vastauksen niistä kymmeneen tärkeimpään. Vastaajina ovat Finanssialan Keskusliiton Uudet markkinat -yksikön johtaja **Timo Silvola** sekä S-Pankin varatoimitusjohtaja ja henkilöasiakasliiketoiminnan johtaja **Marja Pajulahti**.

1. Mitä eläkesäästämisellä tarkoitetaan?

Silvola: Monet suomalaiset varautuvat eläkeaikaan maksamalla asuntovelkansa ennen eläkkeelle jäämistä. Omistusasuminen onkin hyvä tapa varautua eläkeikään, sillä sen hyödyistä pääsee nauttimaan jo aiemmin. Sen lisäksi voi säästää esimerkiksi sijoittamalla osakkeisiin, sijoitusrahastoihin tai säästöhenkivakuutuksiin. Sadattuhannet suomalaiset säästävät yksilölliseen eläkevakuutukseen ja jotkut pitkäaikaissäästötileille. Tällaisia sopimuksia on tosin tehty viime vuosina aikaisempaa vähemmän, koska niiden verotus on muuttunut usein.

Pajulahti: Suomalaiset säästävät tutkitusti pahan päivän varalle. Monet eivät ajattele varsinaisesti eläkeaikaa, mutta usein rahaa jää säästöön. Työeläkkeen lisäksi voidaan säästää nimenomaan eläkeikää varten. Tällöin yksi vaihtoehto on yksilöllinen eläkevakuutus tai pitkäaikaissäästötili eli PS-tili.

Mitä nuorempana säästämisen aloittaa, sitä pienemmillä summilla pääsee tavoitteeseen. 50 euroa kuussa voi olla nuorena hyvä summa. Mitä vanhempana aloittaa, sitä isompia summia pitää säästää päästäkseen samaan tavoitteeseen. Summaa voi tietysti aina lisätä ja vähentää.

2. Milloin rahat saa käyttöön?

Nykyisen lainsäädännön mukaan eläkesäästämisen säästöt saa käyttöönsä aikaisintaan 68 vuoden iässä alkavana eläkkeenä. Tämä koskee uusia sopimuksia. Aiemmin solmituilla sopimuksilla on erilaiset ehdot.

3. Kenen kannattaa miettiä eläkesäästämistä?

Pajulahti: Jos tietää, että menot tulevat eläkeiässä olemaan keskimääräistä suuremmat esimerkiksi sairauden tai muun syyn takia, eläkesäästäminen kannattaa. Tällä hetkellä työeläke on noin puolet palkasta. Jokainen voi miettiä, pärjääkö sillä. Mitä nuorempi on, sitä pienempi työeläke tulee olemaan. Varautuminen etukäteen tuo lisää vaihtoehtoja.

Silvola: Lakisääteiset työeläkkeet riittävät yleensä normaalien elinkustannusten maksamiseen. Kaikkien kannattaa miettiä sitä, että ikääntyessä terveys ja toimintakyky yleensä heikkenevät. Silloin tulee tarvetta uudentyyppiselle avulle tai palvelulle. Kuntien palvelut ovat rajallisia, ja ikääntyvien määrän lisääntyessä niitä saatetaan leikata.

> ”Suomalaiset säästävät tutkitusti pahan päivän varalle.”

4. Milloin säästäminen on hyvä aloittaa?

Mahdollisimman nuorena. Tosin harvaa nuorta kiinnostaa miettiä eläkesäästämistä. Asuntosäästämisen lisäksi voi säästää muulla tavalla esimerkiksi rahastoihin, osakkeisiin tai säästötilille. Varsinaisen eläkesäästämisen ehtii aloittaa myöhemminkin.

Jos säästää eläkettä varten yksilöllisellä eläkevakuutuksella tai pitkäaikaissäästötilillä, säästöön ei kannata panna isoa könttäsummaa kerralla. Suurta, yksittäistä summaa verotetaan ankarasti. Tästä kärsivät varsinkin lähellä eläkeikää olevat, jotka haluaisivat kerryttää eläkesäästöjään kertaheitolla vaikkapa saatuaan perinnön. Jos eläkeikään on vielä aikaa, ison summan voi pilkkoa pienempiin eriin ja nostaa kuukausittaista säästösummaa.

Myöhäistä alkaa olla silloin, kun eläkeaika on niin lähellä, ettei rahaa ehdi kerryttää. Vielä viisikymppisenä kannattaa kuitenkin aloittaa.

5. Miten verottaja suhtautuu eläkesäästämiseen?

Eläkesäästöjä voi vähentää verotuksessa korkeintaan 5 000 euroa ●●●

vuosittain. Jos on pääomatuloja, verotus kevenee pääomatuloveroprosentin verran. Aikanaan maksettava lisäeläke on kokonaan pääomatuloa, ja sitä verotetaan pääomatuloprosentilla.

Jos pääomatuloja ei ole tai niitä on vähemmän kuin eläkesäästöjä, vähennys tapahtuu alijäämähyvityksenä ansiotuloverosta. Vähennys tehdään muiden verosta tehtävien vähennysten jälkeen. Erityisen alijäämähyvityksen enimmäismäärä on 1 500 euroa.

> ”Jokainen voi pohtia, pärjääkö työeläkkeellä. Se on noin puolet palkasta.”

6. Millainen riski eläkesäästämiseen sisältyy?

Riskit ovat samat kuin säästämisessä ja sijoittamisessa yleensä. Ne riippuvat siitä, millaisen sijoitussuunnitelman valitsee. Palveluntarjoaja tarjoaa erilaisia sijoitusvaihtoehtoja erilaisilla riskeillä. Säästöt sijoitetaan yleensä osakerahastoihin. Pitkän aikavälin säästämisessä voi ottaa riskiä keskimääräistä enemmän, sillä aika tasaa nousuja ja laskuja.

Monella palveluntarjoajalla on mahdollista ottaa pääomaturvattu vaihtoehto. Tällöin ei ole pääoman menettämisen riskiä, mutta vastaavasti tuotot eivät todennäköisesti ole yhtä korkeita kuin ilman pääomaturvaa.

Sijoitussuunnitelmia voi välillä vaihtaa. Riskiä voi myös ottaa enemmän säästämisen alkupäässä ja vähentää sen mukaan, mitä lähemmäs eläkeikää tullaan.

7. Maksaako eläkesäästäminen?

Kulut riippuvat palveluntarjoajista. Sijoituksista peritään hoitomaksuja. Jos haluaa erityispalveluja, kuten säästön siirtoja, niistä voi koitua maksuja.

8. Voiko palveluntarjoajaa vaihtaa?

Kyllä, uusissa sopimuksissa voi. Siirtämisoikeus koskee sopimuksia, jotka on tehty 1.1.2010 tai sen jälkeen. Vaihdosta tosin peritään palvelukuluja.

Lisäksi aina on mahdollista vaihtaa sijoituksia sopimuksen sisällä palveluntarjoajan mahdollisuuksien rajoissa.

9. Saako rahat hätätilanteessa pois aiemmin?

Kyllä, jos on ollut yli vuoden työttömänä, joutuu työkyvyttömyyseläkkeelle, tulee avioero tai puoliso kuolee.

Irtisanomisperustetta voi käyttää vain kerran.

10. Kuka saa rahat, jos säästäjä kuolee ennen eläkkeen alkamista?

Sopimukseen joko kuuluu tai siihen voi ottaa kuolemanvaravakuutuksen. Tällöin sopimuksen tekohetkellä voi itse määrätä, kuka saa rahat. •

Syyskuun edut

Asiakasomistajan S-Edut s. 75–83 | uutiset s. 83

TEATTERI

S-Etu 50 %

Anton Tšehovin Vanja-eno Kansallisteatterissa

- **S-Etukortilla Vanja-eno-näytelmän ennakkoesitysten liput 19,50 e (norm. 39 e) ma–ti 15.–16.9. klo 19 Kansallisteatterin Suurella näyttämöllä. Ei Bonusta.**

Anton Tšehovin ajaton näytelmä kysyy, millaista on arvokas, elämisen arvoinen elämä ja mikä on sen hinta. Tšehovin intohimoiset ja ristiriitaiset henkilöt muodostavat ajattoman kuvan hauraista ihmisistä, jotka ovat eksyneet kauas syrjäseuduille kykenemättä ratkaisemaan ongelmia, jotka riivaavat heidät hulluuden partaalle.

Vanja-eno tuo Suurelle näyttämölle kiinnostavan ja ennennäkemättömän ensemblen Kansallisteatterin omia ja vierailevia näyttelijöitä. Rooleissa nähdään mm. Kristo Salminen, Eero Aho, Krista Kosonen ja Emmi Parviainen.

Suomen Kansallisteatteri,
Läntinen Teatterikuja 1, Helsinki.
Liput ja varaukset: Kansallisteatterin lippumyymälä 010 7331 331 (0,083 e + pvm/mpm).
Lippupiste 0600 900 900 (1,98 e/min+pvm.)
Etu koskee vain uusia varauksia ja on voimassa niin kauan kuin paikkoja riittää. S-Etukortti mainittava varausta tehdessä.
Lisätiedot: www.kansallisteatteri.fi

SAARA SALMI

S-Etu 5 €

Kiihkeä Kojoottikuu Espoon Kaupunginteatterissa

- **S-Etukortilla Kojoottikuu-esityksen liput 37 e (norm. 42 e) pe 19.9 klo 19 ja la 20.9. klo 14 Espoon Kaupunginteatterissa. Ei Bonusta.**

Jussi Tuurnan säveltämä *Kojoottikuu* on läpilaulettu moderni musikaali, joka perustuu José Riveran menestysnäytelmään *References to Salvador Dali Make Me Hot*. Päärooleissa nähdään karismaattiset Iina Kuustonen ja Mikko Leppilampi.

Espoon Kaupunginteatteri,
Revontulentie 8, Tapiola.
Liput: 09 4393 388 (ma–pe klo 11–17),
Lippupiste, www.lippu.fi
Lisätiedot: www.espoonteatteri.fi

S-Etu 50 %

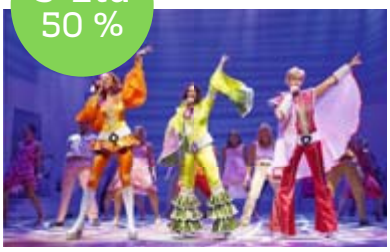
BRINKHOFF/MÖGENBURG

MAMMA MIA! London 2013–2014 cast.

Ihastuttava MAMMA MIA! Svenska Teaternissa

- **S-Etukortilla MAMMA MIA! -musikaalin ennakkoon ostetut liput 44/34/22,50/15 e (norm. 88/68/45/30 e) ennakkonäytökseen ti 23.9. klo 19 Svenska Teaternissa. Ei Bonusta.**

Svenska Teaternilla on kunnia tuoda näyttämölle *MAMMA MIA!* -musikaalin ensimmäinen suomalainen tuotanto. Musikaali perustuu ABBA:n musiikkiin, ja yli 54 miljoonaa ihmistä ympäri maailman on rakastunut musikaaliin. Taianomaiset tarinat, joita ABBA:n ajaton musiikki on tulvillaan, kuljettavat tätä ihastuttavaa tarinaa rakkaudesta, ilosta ja ystävyydestä.

Svenska Teatern, Pohjoisesplanadi 2, Helsinki.
Liput: Svenska Teaternin lippukassa, Pohjoisesplanadi 2 (sisäänkäynti Mannerheimintien puolelta), 09 6162 1411, ma–pe klo 10–18 ja la klo 12–18, ryhmävaraukset arkisin klo 10–16.
Lisätiedot: 09 6162 1433, ma–pe klo 10–16, www.svenskateatern.fi

Legendaarinen Kesäleski Elannon Näyttämöllä

- **S-Etukortilla Kesäleski-näytelmän liput 12 e (norm. 14 e) 4.10.– 29.11. ke klo 19 ja la klo 18. Elannon Näyttämöllä. Väliajalla maksuton kahvi. Ei Bonusta.**

Kesäleski on riemukas komedia keski-ikäisen miehen kamppailusta ikääntymiskriisiä vastaan.

Kesäleskeys kohtaa kustannustoimittaja Richardin, kun vaimo ja poika matkustavat kesäksi maalle lomanviettoon. Kuten tunnollisen aviomiehen kuuluukin, aikoo Richard, vaimon ohjeiden mukaan, viettää alkoholitonta ja muutenkin siveellistä elämää töiden merkeissä. Yllättävä käänne yläkertaan muuttaneen nuoren naisen

S-Etu 2 €

muodossa saa suunnitelmat pyörähtämään päälaelleen. Houkutusta vastustamaan pyrkivä Richard ystävystyy naisen kanssa, mutta haaveilee sisimmässään paljon muustakin.

Elannon Näyttämö, Kirjan talo,
Kirjatyöntekijänkatu 10, Helsinki.
Liput: info@elannonnayttamo.fi, 040 560 9633.
Lisätiedot ja tarkat esitysajat:
www.elannonnayttamo.fi

TEATTERI

S-Etu 2/4 €

Tunnelmia kotirintamalta ja uutta lastenteatteria Kapsäkissä

- **S-Etukortilla Kotirintaman naiset -konsertin perusliput 24 e (norm. 28 e) ti 2.9. klo 19 ja su 21.9. klo 15 Musiikkiteatteri Kapsäkissä. Ei Bonusta.**

Sota-ajan suosituimmista lauluista kirjein ja lehtileikkein maustettu konserttimatka vuoden 1944 tunnelmiin kotirintamalla.

- **S-Etukortilla Maukan ja Väykän hyvä päivä -esityksen perusliput 18 e (norm. 20 e) ja lastenliput 10 e (norm. 12 e) ti 9.9. ja 16.9. klo 18.30 Musiikkiteatteri Kapsäkissä. Ei Bonusta.**

Timo Parvelan kirjoista ja Pikku Kakkosesta tutut hahmot uudessa lasten musiikkiesityksessä. Maukka-kissa ja Väykkä-koira muuttavat sateisenkin päivän auringonpaisteeksi.

Musiikkiteatteri Kapsäkki,
Hämeentie 68, Helsinki.
Liput: 09 260 0907, liput@kapsakki.fi,
edut koskevat vain uusia varauksia.
Lisätiedot: www.kapsakki.fi

MUSIIKKI

Satin Circus.

S-Etu 2 €

Kulttuuritalolle KidsRockaamaan

- **S-Etukortilla KidsRock-konsertin liput sis. toimituskulut alk. 39,50 e (norm. 41,50 e) ja 4–15 v. 29,50 e (norm. 31,50 e) la 22.11. klo 17 Kulttuuritalolla Helsingissä. Ei Bonusta.**

Tänä vuonna konserttia tähdittävät muun muassa Robin, Satin Circus, Jukka Poika ja Benjamin Peltola.

Kulttuuritalo, Sturenkatu 4, Helsinki.
Liput: www.lippupalvelu.fi
Lisätiedot: www.kidsrock.fi

MUSIIKKI

S-Etu 3 €

Laulaja – Olavi Virta Estradi Pavilla

- **S-Etukortilla Laulaja – Olavi Virta -musiikkiesityksen liput 29 e + mahd. toimituskulut (norm. 32 e) to 4.9. ja 11.9. sekä la 13.9. ja 27.9. klo 19 Estradi Pavilla Vantaalla. Ei Bonusta.**

Rakastetun legendan Olavi Virran tarinaa kuullaan musiikkiesityksessä laulun, musiikin ja tarinoiden kautta. Näytöksissä nähdään teatterista tuttuja elementtejä ja erikoisuutena aitoja elokuvaotteita.

Estradi Pavi, Honkanummentie 6, Vantaa.
Liput: www.lippupalvelu.fi,
Estradi Pavi, 040 070 3141.
Lisätiedot: www.olavivirta100vuotta.fi

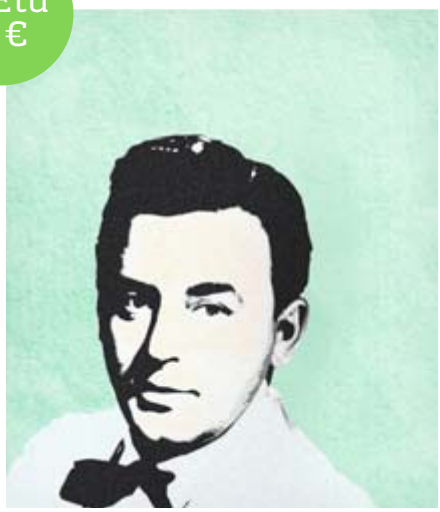

S-Etu 2 €

Intohimoa ja energiaa – Terem Quartet

- **S-Etukortilla Terem Quartetin konserttiliput 28 e (norm. 30 e) ke 1.10. Kuopiossa, pe 3.10. Tampereella, la 4.10. Turussa ja su 5.10. Helsingissä. Ei Bonusta.**

Maailmankuulun pietarilaisen *Terem Quartetin* balalaikat ja domrat soivat 2000-luvun otteella täynnä vimmaista energiaa. Musiikki on yllättävää rikkoessaan musiikkityylien rajoja ennakkoluulottomasti. Suomen kiertueen ohjelmistossa kuullaan mm. Bachia, Schubertia, Rimski-Korsakovia, Tshaikovskia, Astor Piazzollan intohimoista tangoa sekä musiikkia Fellinin elokuvista.

Liput: www.venajaseura.com
Lisätiedot: www.venajaseura.com,
www.terem-quartet.ru

SHOW

S-Etu 7 €

Huikea imitaatioshow Peacock-teatterissa

- **S-Etukortilla Stars Show'n liput 38,50 e sis. toimituskulut (norm. 45,50 e sis. toimituskulut) Linnanmäen Peacock-teatterissa. Etuhintaisia lippuja on rajoitetusti syyskuun esityksiin. Ei Bonusta.**

Viime syksyn yleisömenestys palaa Linnanmäelle. *Stars Show* on revyymäinen laulu- ja puheimitaatioshow, jossa näytteilijä Jarkko Tamminen imitoi ja parodioi yli 40:ää tunnettua tähteä. Lavalla nähdään sekä kotimaisia että ulkomaisia kasvoja musiikin, viihteen, urheilun ja politiikan huipulta. Ajankohtaisista aiheista ja tarttuvista hittibiiseistä rakentuu esitys, jollaista ei ole aiemmin Suomessa nähty. Esityksessä Jarkon lisäksi mukana: Laura Voutilainen, TV:stä tuttu tanssiryhmä sekä loistava livebändi. Stars Show lähtee lokakuussa myös Suomen kiertueelle!

Linnanmäen Peacock-teatteri,
Tivolikuja 1, Helsinki.
Liput: www.lippupalvelu.fi, 0600 10 800
(1,98 e/min+pvm+mahd. toimituskulut).
Lisätiedot: www.starsshow.fi

SHOW

S-Etu 2 €

Mika Eirtovaara – NAURU pitkästä ilosta!

- **S-Etukortilla Mika Eirtovaara – NAURU pitkästä ilosta! -stand up show'n liput sis. toimituskulut 26,50/21,50 e (norm. 28,50/23,50 e) 26.9.–13.12. Ei Bonusta.**

Mitä saadaan, kun yhdistetään näyttelijän koulutus, SM-tason urheilijan räjähtävä liike-energia ja huikean absurdi ajatusmaailma? No tietenkin naurua! Stand up -koomikko Mika Eirtovaara todistaa syksyllä suomalaisille, että pitkästä ilosta ei todellakaan synny itku. Siitä syntyy ainutlaatuinen, kahden tunnin nauruelämys. Siksi peräti 33 paikkakuntaa ympäri Suomen saa kokea pitkän ilon autuaaksi tekevän voiman.

Liput: Lippupiste, www.lippu.fi, Lippupalvelu, www.lippupalvelu.fi, R-kioskit.
Lisätiedot ja kiertuepaikkakunnat: www.suomenstandupclub.fi/mikaeirtovaara

NÄYTTELYT

S-Etu 2 €

Hilma af Klint Helsingin Taidehallisssa

- **S-Etukortilla Hilma af Klint -näyttelyn liput 10 e (norm. 12 e), alle 18 v. maksutta 28.9. saakka Helsingin Taidehallissa. Ei Bonusta.**

Helsingin juhlaviikot on juhlittu, mutta kuvataidenäyttelyt jatkuvat vielä. Hilma af Klint (1862–1944) mullisti käsityksemme taiteen historiasta. Hän maalasi abstrakteja teoksiaan jo 1900-luvun alussa, vuosia ennen ei-esittävän taiteen alkupisteenä pidettyjä merkkiteoksia. Af Klint kuitenkin suojasi taiteensa testamentissaan julkisuudelta piiloon, sillä uskoi sen avautuvan vasta tuleville sukupolville. Nyt laajin koskaan nähty af Klintin teoskokonaisuus nähdään Taidehallin Juhlaviikkonäyttelyssä. Se esittelee salassa pidetyn tuotannon, jonka aiheet ammentavat muun muassa spiritismistä, teosofiasta ja antroposofiasta.

Helsingin juhlaviikot/Helsingin Taidehalli, Nervanderinkatu 3, Helsinki.
Avoinna: ti, to, pe klo 11–18, ke klo 11–20 ja la–su klo 11–17.
Lisätiedot: www.helsinginjuhlaviikot.fi

S-Etu 1 €

Uusi näyttely Gallen-Kallelan Museossa

- **S-Etukortilla Gallen-Kallelan Museon pääsymaksu 7 e (norm. 8 e), alle 18 v. maksutta. Ei Bonusta.**

Gallen-Kallelan Museon nykytaiteen näyttelyiden sarja jatkuu Antti Tantun (s. 1963) *Kuvan paino – Antti Tanttu Tarvaspään vieraana* -näyttelyllä, joka avautuu 6.9. Rinnastus Tantun ja Gallen-Kallelan taiteen välillä syntyy erityisesti taidegrafiikan kautta. Gallen-Kallela oli yksi Suomen ensimmäisistä taidegraafikoista, Tanttu on puolestaan toiminut mm. Kuvataideakatemian taidegrafiikan professorina.

JUSSI TIAINEN

Antti Tanttu: Kutsumus, 2010.

Gallen-Kallelan Museo, Gallen-Kallelan tie 27, Espoo.
Avoinna: ti–la klo 11–16, su klo 11–17.
Yleisöopastukset sunnuntaisin klo 13.
Lisätiedot: 09 849 2340, www.gallen-kallela.fi

KUUKAUDEN ELOKUVA

S-Etu 15 %

Kuukauden elokuva Magic In The Moonlight

- **S-Etukortilla Kuukauden elokuvan liput 5,95–11,50 e (norm. 7–13,50 e) 1.–30.9. Finnkinon teattereiden lippukassoilta. Max. 4 lippua/ S-Etukortti. Etua ei voi yhdistää muihin kampanjoihin. Ei Bonusta.**

Woody Allenin uusi elokuva *Magic in the Moonlight* on romanttinen komedia englantilaismiehestä, joka saa tehtäväkseen selvittää, onko hänen tuttavansa joutumassa petoksen uhriksi. Hän päätyykin itse huijatuksi ja rakastuu. Elokuva sijoittuu 1920-luvun Etelä-Ranskaan, maailmaan, jota värittävät hulppeat kartanot, Rivieran rantabulevardit, jazz-kapakat ja aikakauden muodikkaat urheilulajit. Pääosissa nähdään Colin Firth ja Emma Stone.

Lisätiedot: www.finnkino.fi

Makumaisemia EMMAn Taidekuohuilla

- **S-Etukortilla Makumaisemia-taidepajasta 10 %:n etu syyskuun aikana varauksen tehneille, etu loppusummasta, ei koske tarjoiluja. Ei Bonusta.**

Makumaisemia on uudenlainen tapa tutustua taiteeseen EMMAssa. Opastetun näyttelykierroksen jälkeen taidepajassa osallistujat loihtivat ruoka-aineista oman syötävän taideteoksensa. Makumaisemia-taidepajaan voi osallistua 1.9.2014–28.2.2015.

- **S-Etukortilla pääsymaksu 11 e (norm. 12 e), alle 18 v. ja yli 70 v. maksutta. Ei Bonusta.**
- *William Kentridge – The Refusal of Time & Other Faces.* Tunnetun eteläafrikkalaisen taiteilijan kantaaottavat videoinstallaatiot kertovat kolonialismin ja teollistumisen vaikutuksesta yksilöihin. Nähtävillä 14.9. saakka.
- Jaakko Mattilan värikylläiset teokset EMMAn uudessa Areena-näyttelytilassa. Nähtävillä 2.11. saakka.
- *Vesiputoussateenkaari ja muita tapahtumia luonnossa.*

S-Etu 10 %

Saastamoisen säätiön taidekokoelmassa esillä maisema-aiheisia nykytaideteoksia. Nähtävillä 22.3.2015 saakka.

EMMA – Espoon modernin taiteen museo, Näyttelykeskus WeeGee, Ahertajantie 5, Tapiola, Espoo. Varaukset: 09 8163 0493, opastukset@emma.museum
Lisätiedot: www.emma.museum, www.weegee.fi

NÄYTTELYT

S-Etu 1–2,50 €

Vielä ehtii Tove Jansson -näyttelyyn

- **S-Etukortilla pääsymaksu 11 e (norm. 12 e) Ateneumin taidemuseoon. Näyttely esittelyt Ateneum-salissa to klo 18 ja su klo 14 pääsylipun hinnalla. Ei Bonusta.**
- **S-Etukortilla valikoima postikortteja Ateneumin taidekokoelmien teoksista kaksi yhden hinnalla (norm. 1,50–2,50 e) syyskuun ajan Ateneumin museokaupasta. Ei Bonusta.**
- **S-Etukortilla lasi puna- tai valkoviiniä 5 e/12 cl (norm. 7 e) 9.9.–16.10. Ravintola Tablossa. Ei Bonusta.**

Ateneumin laaja juhlanäyttely esittelee Tove Janssonin (1914–2001) mittavaa uraa taidemaalarina, kuvittajana, poliittisten pilapiirrosten tekijänä, kirjailijana sekä muumihahmojen ja -kertomusten luojana.

Ateneumin kokoelmien helmet ovat esillä museon pohjakerroksessa. Museoon vapaa pääsy 9.9.–16.10.

Ateneumin taidemuseo, Kaivokatu 2, Helsinki.
Lisätiedot: www.ateneum.fi

SUOMEN KANSALLISGALLERIA / YEHIA EWEIS © TOVE JANSSONIN KUOLINPESÄ

Tove Jansson: Omakuva (1975). Yksityiskokoelma.

S-Etu 4 €

Suortuvat syyskuntoon!

- **S-Etukortilla Rasvaletti-valokuvakirja 25 e (norm. 29 e) syyskuun ajan. Ei Bonusta.**

Rasvaletti-valokuvanäyttelyn 50-luvun kampaamo herää syyskuussa henkiin ja kampaamossa pääsee maksutta kokeilemaan kampauksia 60 vuoden takaa. Näyttelyn lisäksi 50-luvun Helsinkiä voi muistella Rasvaletti-valokuvakirjassa. Näyttelyyn on vapaa pääsy.

Hakasalmen huvila,
Mannerheimintie 13b, Helsinki.

Avoinna: ti–pe klo 9–17, to klo 9–19, la–su klo 11–17. Museoon vapaa pääsy.
Lisätiedot: 09 3107 8519,
www.helsinginkaupunginmuseo.fi

S-Etu 1 €

Vielä ehtii nähdä keisareiden kesälomaa Kansallismuseossa

- **S-Etukortilla aikuisten pääsymaksu 7 e (norm. 8 e), alle 18 v. maksutta Suomen kansallismuseoon. Ei Bonusta.**

Aleksanteri III ja Suomi – Keisarillista kesälomaa tarjoaa monipuolisen arkiesineistön ja taideteosten avulla kuvan siitä, millaisia olivat keisaripari Aleksanteri III ja Maria Fjodorovnan kesälomat Suomessa 1800-luvun lopulla. Näyttely on avoinna 14.9. saakka. Näyttelyn yhteydessä järjestetään yleisöretki 13.9. Keisarin kalastusmaille, Langinkosken keisarilliselle kalastusmajalle sekä Merikeskus Vellamon näyttelyihin.

Suomen kansallismuseo,
Mannerheimintie 34, Helsinki.
Avoinna: ti–su klo 11–18, ma suljettu.
Liput: 040 128 6469, ti–su klo 11–18.
Lisätiedot: www.kansallismuseo.fi
Lisätiedot yleisöretkestä:
www.nba.fi/fi/kansallismuseo/tapahtumat

S-Etu 2 €

Ravintola Piraatti, Helsinki 1980-luku. Hotelli- ja ravintolamuseo.

Nostalginen makumatka

- **S-Etukortilla aikuisten pääsymaksu 5 e (norm. 7 e) Kasari!-näyttelyyn 25.11.2015 saakka Hotelli- ja ravintolamuseossa. Ei Bonusta.**

Kasari!-näyttely kertoo suomalaisen ruokakulttuuriin 1980-luvusta. Esillä ovat niin gourmet- ja ketjuravintola, hampurilaispaikka kuin kodinkoneilla liioitteleva kotikeittiö. Näyttelyssä eläydyt aikakauden tunnelmaan vaatteita ja musiikkia myöten.

Moniaistisessa *Palveluksessanne!*-näyttelyssä tutustut suomalaiseen ruoka- ja juomakulttuuriin, teet matkan majoittumisen historiaan ja tutustut työntekijöiden arkeen.

Hotelli- ja ravintolamuseo, Kaapelitehdas,
Tallberginkatu 1 G, Helsinki.
Lisätiedot: www.hotellijaravintolamuseo.fi

PERHEILLE

S-Etu 2 €

Vauhtia Pyöräkrossiparkin BMX-synttäreiltä

- **S-Etukortilla BMX-syntymäpäivät 23 e/hlö (norm. 25 e) 31.10. saakka viikonloppuisin. Ei Bonusta.**

Pyöräkrossiparkki on Suomen ensimmäinen kansainvälisen tason pyöräkrossi- eli *BMX Racing* -rata. *BMX-synttäreillä* opetellaan ajamisen perustekniikkaa, tehdään pyörällä erilaisia leikkimielisiä kisoja, kokeillaan isoa pyöräkrossirataa ja lopuksi pidetään synttärikilpailut, jossa kaikki palkitaan. Ohjelman kesto 2 h juomataukoineen. Pyörät ja varusteet saa paikan päältä. Yli 7-vuotiaille.

Pyöräkrossiparkki, Kivikon Liikuntapuisto,
Savikiekontie 6, Helsinki.
Liput: paikan päältä, varaus:
info@pyorakrossiparkki.fi
Lisätiedot: www.pyorakrossiparkki.fi

PERHEILLE

S-Etu 3–6 €

Reippailuretki Huimalaan tekee hyvää

- **S-Etukortilla aikuinen maksutta lapsen seurassa Reippailuhalli Huimalaan (norm. 5 e). Ei Bonusta.**
- **S-Etukortilla Huimalan Hohtosynttärit arkisin alk. 24 e/lapsi ja viikonloppuisin alk. 29 e/lapsi (norm. alk. 27/32 e). Ei Bonusta.**
- **S-Etukortilla arki-iltaisin lasten sisäänpääsymaksuun sisältyy ruoka (lihapullat ja muusi) yht. 18 e (norm. yht. 24 e) alk. klo 17. Ei Bonusta.**

Sopiva annos riehumista ja reipasta liikuntaa Huimalassa pitää aivot virkeinä ja posket punaisina.

Reippailuhalli Huimala,
Juvankartanontie 15, Espoo.
Lisätiedot: 020 794 0790,
www.huimala.fi

S-Etu 5 €

Tule tutustumaan musiikkiharrastukseen

- **S-Etukortilla musiikkipäivien kokeilutunnit veloituksetta (norm. 5 e) la 6.9. ja 13.9. Musiikkikoulut Jamkidsissa ja Demossa. Paikkoja rajoitetusti. Ei Bonusta.**

Musiikkikoulut Jamkids ja Demo järjestävät syyskuussa musiikkipäiviä, jolloin pääsee testaamaan harrastusta kokeilutunnille. Tunneilla testataan, miten hauskaa soittaminen, laulaminen ja musiikin oppiminen on.

- Demon kokeilutunnit: bändi-, kantele- ja kitaratunnit (8–11 v. ja 12–16 v.) sekä poplaulu.
- Jamkidsin kokeilumuskarit: Vauva- & taaperomuskari 0–1 v., Taaperomuskari 2–3 v., Kantelemuskari 4–7 v., Rytmimuskari 4–7 v. ja Bändimuskari 4–7 v.

Musiikkipäivät: la 6.9. Espoo/Espoon keskus, Helsinki/Tapanila, Vantaa/Myyrmäki ja la 13.9. Espoo/Leppävaara, Helsinki/Herttoniemi, Vantaa/Tikkurila.
Lisätiedot, musiikkipäivien aikataulut ja ilmoittautumiset: Jamkids: www.jamkids.fi, ilmoittautuminen@jamkids.fi, 0400 944 222.
Demo: www.musiikkikouludemo.fi, info@musiikkikouludemo.fi, 0400 433 272.

S-Etu 1–1,30 €

Meriseikkailu kutsuu SEA LIFEssa

- **S-Etukortilla SEA LIFEn verkkokauppaliput aik. 13,50 e ja lapset 9,50 e (norm. 14,50 e/10,50 e) syyskuun ajan. Ei Bonusta.**
- **S-Etukortilla SEA LIFE -kaupasta SEA LIFE -logomukit kolme kahden hinnalla syyskuun ajan. Merimaailman tarjoaa edullisimman. Etu on voimassa niin kauan kuin tavaraa riittää, eikä sitä voi yhdistää muihin alennuksiin. Ei Bonusta.**
- **S-Etukortilla voisilmäpulla ja kahvi 4 e (norm. 5,30 e) syyskuun ajan KahVille Merimaailmassa. Ei Bonusta.**

Merimaailmassa oppii kiinnostavia ja hauskoja faktoja merestä ja sen asukeista, kuten erilaisista ravuista.

SEA LIFE -kaupassa voi pistäytyä ostoksilla ilman sisäänpääsymaksua. KahVille Merimaailma on avoinna aina SEA LIFEn aukioloaikoina.

Merimaailma SEA LIFE, Tivolitie 10, Helsinki.
Avoinna: ma–ti klo 10–17, ke klo 10–19, to–pe klo 10–17 ja la–su klo 10–19. Lipunmyynti suljetaan tuntia ennen sulkemisaikaa.
Liput: www.sealifeshop.fi, Linnanmäen Hupirannekkeella SEA LIFEn sisäänpääsy 8 e (norm. 16 e), S-Etukortilla ennakkoon ostettu Linnanmäen Hupiranneke Prismoista ja Helsingin keskustan Sokoksesta 34 e.
Lisätiedot: www.sealife.fi

S-Etu 5 €

Piipahda Joulupukin maailmaan

- **S-Etukortilla Joulupukin maailman perhelippupaketti 2 aik.+ 2 lasta tai 1 aik. + 3 lasta 15 e (norm. 20 e) Linnanmäen Santa Claus Worldissä. Ei Bonusta.**

Linnanmäellä pääsee tänä kesänä tutustumaan aitoon suomalaiseen Joulupukkiin sekä aistimaan Korvatunturin mystistä taikaa.

Linnanmäki, Santa Claus World,
Tivolikuja 1, Helsinki.
Liput: paikan päältä,
www.santaclausfinland.fi/santaclausworld
Lisätiedot: www.santaclausfinland.fi

S-Etu 20 %

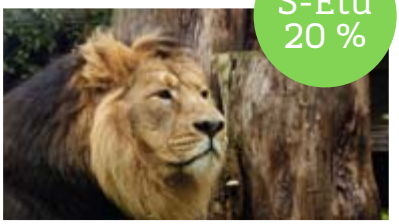

Korkeasaaren Kissojen Yö

- **S-Etukortilla Korkeasaaren verkkokaupasta vuosilipusta 20 %:n etu (norm. 20–50 e), johon sisältyy sisäänpääsy kaikkiin tapahtumiin sekä vaihtuvia etuja syyskuun ajan. Ei Bonusta.**
- **S-Etukortilla vaihtuvia etuja Korkeasaaren ravintoloista ja matkamuistokaupoista. Ei Bonusta.**

Kissojen Yö tarjoaa upeat puitteet hämärälle syysillalle. Tapahtuma karjahtelee uhanalaisten Amurin kissapetojen puolesta ja kerää varoja niiden suojeluun luonnossa. Suojelussa mukana olevat artistit pitävät huolen illan musiikkitarjonnasta *AMUR*-festareilla. Kaikenikäisille tarkoitettu tapahtuma ilahduttaa lapsenmielisiä alkuillasta ja vähän vanhempia myöhään yöhön saakka. Vesibussiliikenne toimii vielä syyskuun ajan Kauppatorille ja Kissojen Yönä myös Hakaniemeen.

Korkeasaaren eläintarha,
Mustikkamaanpolku 12, Helsinki.
Avoinna päivittäin: tammi–maaliskuussa klo 10–16, huhti- ja syyskuussa klo 10–18, touko–elokuussa 10–20, loka–joulukuussa klo 10–16. Syyskuun kahtena ensimmäisenä perjantaina eläintarha on poikkeuksellisesti avoinna klo 16–24.
Lisätiedot ja poikkeusaikataulut:
www.korkeasaari.fi

S-Etu 3–5 €

Vielä ehtii Linnanmäelle

- **S-Etukortilla ennakkoon ostetut Linnanmäen Hupirannekkeet 34 e (Linnanmäeltä 37–39 e) 19.10. saakka Prismoista ja Helsingin keskustan Sokoksesta. Ei Bonusta.**

Koe Linnanmäen uutuuslaite KINGI ja 75 metrin vapaapudotus. Suomen suosituin huvipuisto tarjoaa Pohjoismaiden suurimman laitevalikoiman lisäksi laadukkaita makuelämyksiä, ohjelmaa sekä maksuttoman sisäänpääsyn huvipuistoon koko kauden.

Linnanmäen huvipuisto, Tivolikuja 1, Helsinki.
Hupirannekkeet Prismoista ja Helsingin keskustan Sokoksesta.
Lisätiedot: www.linnanmaki.fi

MATKALLE

S-Etu 3 €

Irtiotto arjesta saaristoristeilyllä

- **S-Etukortilla Kaunis Kanavareitti -risteilyn liput aik. 19 e (norm. 22 e), lapset 7–16 v. 7 e (norm. 10 e) 1.–30.9. Etu on talouskohtainen. Ei Bonusta.**

Kaunis Kanavareitti -risteilyllä näkee Helsingin kauneimmat rantamaisemat ja monta nähtävyyksien helmeä: historiallisen Suomenlinnan merilinnoituksineen, Korkeasaaren eläintarhan, jäänmurtajat ja Degerön kanavan.

Lähdöt päivittäin Kauppatorilta (Kolera-allas) 7.9. saakka klo 10.30–18.30 tunnin välein ja 8.–30.9. klo 10.30, 12.30, 14.30.
Liput ja lisätiedot: www.stromma.fi/s-etu

S-Etu 4 €

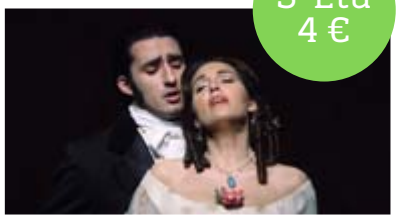

Kulttuurimatkalle Tallinnaan

- **S-Etukortilla Viking Linen kulttuurimatka Tallinnaan alk. 102 e/hlö/vrk/2hh:ssa (norm. 106 e/hlö). Bonusta matkan hinnasta.**

Hinta sis. Hki–Tallinna–Hki-henkilöliput, yöpymisen Original Sokos Hotel Virussa Standard-huoneessa, aamiaisen hotellissa sekä lipun valittuun näytökseen (pe 10.10. *Carmen*, la 25.10. *Tosca*, ke 5.11. *Mustalaisruhtinatar*, pe 28.11. *La Traviata* ja to 4.12. *Tannhäuser*). Paikkoja rajoitetusti. Oikeudet muutoksiin pidätetään.

Lisätiedot ja varaukset:
www.vikingline.fi/s-kortti tai Viking Linen myyntipalvelu, 0600 41577
(1,75 e/vastattu puhelu + pvm/mpm),
booking@vikingline.com.
Tuotetunnus FSOPER.

S-Etu 5 €

Vauhdikasta kabareeta Tallinnassa

- **S-Etukortilla Eckerö Linen kabareematka 130 e/hlö (norm. 135 e/hlö) 24.10., 20.11. ja 27.11. Original Sokos Hotel Viruun. Bonusta laivamatkoista ja ostoista laivalla.**

Hinta sis. laivamatkan kansipaikoin m/s Finlandialla, majoituksen Original Sokos Hotel Virussa 2 hh:ssa, hotelliaamiaisen, kabareelipun (sis. tervetuliaisjuoman ja kolmen ruokalajin illallisen) sekä pääsyn yökerho Amigoon.

Lisätiedot ja varaukset: 0600 043 00
(1,75 e/vastattu puhelu+pvm/mpm).

S-Etu 5 €

Tähtenä merellä Viking Gracella

- **S-Etukortilla Pohjolan Matkan Tähtenä merellä -risteilyllä 5 e laivarahaa matkustajaa kohden veloituksetta. Bonusta matkan hinnasta.**

Tähtenä merellä -risteily Viking Gracella 8.–9.10. alk. 45 e/hlö I4-hytissä Helsingistä sis. bussikuljetukset reittiä Hki–Turku, risteilyn valitussa hyttiluokassa sekä monipuolisen risteilyohjelman, tähtiartistina Suvi Teräsniska.

Lisätiedot ja varaukset:
www.pohjolanmatka.fi/smatkat tai Pohjolan Matkan matkatoimistoista,
0201 303 303 (puh. hinnat kiinteästä verkosta 8,35 snt/puhelu+7,02 snt/min, matkapuhelimesta 8,35 snt/puhelu+17,17 snt/min). Palvelumaksu 12 e/varaus, internetvaraukset palvelumaksutta. Oikeudet muutoksiin pidätetään.

S-Etu 5 €

SYFESTIVALEN 2, MAGNUS ADOLFSSON

Käsityömessumatka Tukholmaan

- **S-Etukortilla Pohjolan Matkan Tukholman Käsityömessumatkalla 5 e laivarahaa matkustajaa kohden veloituksetta. Bonusta matkan hinnasta.**

Käsityömessumatka Tukholmaan Viking Linen laivalla 23.–25.10. alk. 68 e/hlö/C4-hytissä Helsingistä sis. risteilyn valitussa hyttiluokassa, messulipun *Syfestivalen*-käsityömessuille, bussikuljetukset Tukholmassa ohjelman mukaisesti sekä suomenkielisen oppaan palvelut messuilla.

Lisätiedot ja varaukset:
www.pohjolanmatka.fi/erikoismatkat tai Pohjolan Matkan matkatoimistoista,
0201 303 303 (puh. hinnat kiinteästä verkosta 8,35 snt/puhelu+7,02 snt/min, matkapuhelimesta 8,35 snt/puhelu+17,17 snt/min). Palvelumaksu 12 e/varaus, internetvaraukset palvelumaksutta. Oikeudet muutoksiin pidätetään.

S-Etu 2,30 €

Tallinnaan kauneusmessuille

- **S-Etukortilla Pohjolan Matkan Tallinnan kauneusmessumatkalla kahvi tai tee ja leivos -ostoksen yhteydessä Original Sokos Hotel Virun Amarillo -ravintolassa kahvi tai tee veloituksetta (norm. 2,30 e). Bonusta matkan hinnasta.**

Kauneusmessumatka Tallinnaan 11.–12.10. alk. 142 e/hlö Helsingistä sis. laivamatkat Hki–Tallinna–Hki, bussikuljetukset Tallinnassa ohjelman mukaisesti, sisäänpääsymaksun Tallinnan kauneusmessuille, suomenkielisen oppaan palvelut välillä satama–kauneusmessut, yöpymisen jaetussa 2 hh:ssa Original Sokos Hotel Virussa buffet-aamiaisineen sekä sisäänpääsyn Virun yökerhoon (ei erikoistapahtumien aikana).

Lisätiedot ja varaukset:
www.pohjolanmatka.fi/erikoismatkat tai Pohjolan Matkan matkatoimistoista,
0201 303 303 (puh. hinnat kiinteästä verkosta 8,35 snt/puhelu+7,02 snt/min, matkapuhelimesta 8,35 snt/puhelu+17,17 snt/min). Palvelumaksu 12 e/varaus, internetvaraukset palvelumaksutta. Oikeudet muutoksiin pidätetään.

MATKALLE

S-Etu 7,50 €

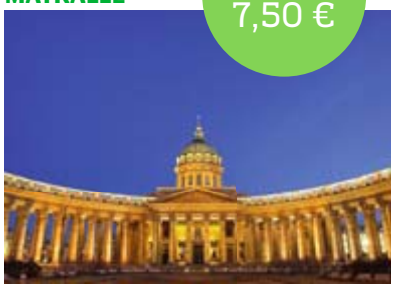
VISIT PETERSBURG

Piipahda pikkujoulujen aikaan Pietarissa Allegro-junalla

- **S-Etukortilla Pohjolan Matkan järjestämällä HOK-Elannon asiakasomistajien Pietarin matkalla kahvi ja sämpylä Allegro-junamatkalla veloituksetta (norm. 7,50 e). Lisäksi puna- ja valkoviinit ruokailujen yhteydessä asiakasomistajahintaan. Bonusta matkan hinnasta.**

Pikkujoulujen aikaan -matka Pietariin 27.–30.11. alk. 485 e/hlö Helsingistä (alk. hinta Solo Sokos Hotel Vasilievsky) sis. junaliput Hki–Pietari–Hki 2.lk:ssa, bussikuljetukset suomenkielisen oppaan johdolla Pietarin Suomen asemahotelli–Pietarin Suomen asema, majoituksen valitussa hotellissa (Solo Sokos Hotel Vasilievskyssä tai Original Sokos Hotel Palace Bridgessä) 2 hh:ssa, Solo Sokos Hotel Palace Bridgen kylpyläosaston käytön ohjeiden mukaisesti, buffet-aamiaiset hotellissa, ryhmäviisumin ja viisumin rekisteröintimaksun sekä ryhmämatkavakuutuksen viisuminhankintaa varten.

Lisätiedot ja varaukset:
www.pohjolanmatka.fi/smatkat
tai Pohjolan Matkan matkatoimistoista, 0201 303 303 (puh. hinnat kiinteästä verkosta 8,35 snt/puhelu+7,02 snt/min, matkapuhelimesta 8,35 snt/puhelu+17,17 snt/min). Palvelumaksu 12 e/varaus, internetvaraukset palvelumaksutta. Oikeudet muutoksiin pidätetään.

TAPAHTUMAT & OTTELUT

S-Etu 5 €

FC Hongan kuukauden ottelu

- **S-Etukortilla FC Honka–SJK Seinäjoki-ottelun liput 5–15 e (norm. 10–20 e) su 28.9. klo 18.30 Tapiolan Urheilupuistossa. Max. 4 lippua/S-Etukortti. Ei Bonusta.**

Tapiolan Urheilupuisto,
Urheilupuistontie 2, Espoo.
Liput: Portilta.
Lisätiedot: www.fchonkaespoo.com

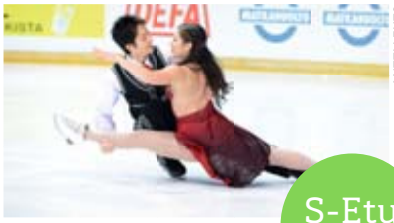
ANTTI LEHTO

S-Etu 5 €

Taitoluistelun kansainvälinen kilpailu Espoossa

- **S-Etukortilla Finlandia Trophyn All Event -perusliput sis. toimituskulut alk. 43,50 e (norm. 48,50 e) ja 4–12 v. lapset 27,50 e (32,50 e) pe–su 10.–12.10. Barona Areenalla. Ei Bonusta.**

Taitoluistelun kansainvälisessä kilpailussa ja koko perheen tapahtumassa *Finlandia Trophyssa* on viime vuosina nähty tämän hetken kuumimpia luistelutähtiä – jopa olympiavoittajia ja maailmanmestareita. Tule katsomaan kansainvälisten ja suomalaisten huippuluistelijoiden suorituksia ja nauttimaan kisatunnelmasta.

Finlandia Trophy, Urheilupuistontie 3, Espoo.
Liput: 0600 10 800, www.lippupalvelu.fi.
Ovelta myytävien lippujen hintaan lisätään 3 e/lippu.
Lisätiedot: www.finlandiatrophy.com

S-Etu 5 €

KHL-kiekkoa Hartwall Arenalla

- **S-Etukortilla 5 euron etu Jokerit–HK Sotshi-ottelun normaalihintaisista lipuista ma 8.9. Ei Bonusta.**

Jokerit pelaa kaudella 2014–15 maanosan kovimmassa jääkiekkoliigassa KHL:ssä. Tule paikan päälle näkemään uusi Jokerit, uudet vastustajat ja uusi show ottelun ympärillä!

Hartwall Arena, Areenankuja 1, Helsinki.
Liput: Lippupisteen myyntipisteet (www.lippu.fi – Myyntipisteet), 0600 900 900 (1,98 e/min+pvm). Edun saa S-Etukorttia näyttämällä. Lippupiste lisää hintoihin omat palvelumaksunsa.
Lisätiedot: www.jokerit.com
www.jokerit.com

TERVEYS

S-Etu 15 €

Taskuparkkeeraa Diacoriin tarkastuttamaan terveytesi

- **S-Etukortilla Diacorin ajoterveystarkastus 92 (norm. 107 e) 1.–30.9. Ei Bonusta.**

Hinta sis. 20 min lääkärinvastaanottokäynnin, ajokorttitodistuksen ja toimistomaksun. Terveystarkastukseen kuuluu yleinen terveydentilan arviointi sekä näön ja kuulon tarkastus.

Lisätiedot ja ajanvaraus: www.diacor.fi, 09 775 0800.

KURSSIT

S-Etu 10 €

Kohti pitkäaikaista ajokorttia Autokoulu Lilliputissa

- **S-Etukortilla Autokoulu Lilliputin syventävän vaiheen kurssi 443 e (norm. 453 e) ja harjoitteluvaiheen kurssi 190 e (norm. 200 e). Ei Bonusta.**

Autokoulu Lilliputti Oy,
Hiihtomäentie 18, Helsinki.
Lisätiedot ja varaukset: 045 112 1900,
www.lilliputti.com, info@lilliputti.com

KURSSIT

S-Etu 3–41 €

Syyskuun kurssit Tapanilan Urheilukeskuksessa

- **S-Etukortilla 30 päivän kuntosalikortti 39 e (norm. 58 e) ja avainkortti 3 e (norm. 6 e). Yksi etu/S-Etukortti/hlö. Ei Bonusta.**
- **S-Etukortilla keilailutunti arkipäivisin 17 e (norm. 22 e), arki-iltaisin ja viikonloppuisin 22 e/tunti (norm. 26 e). Hohtokeilaus pe ja la 25 e (norm. 33 e). Kenkävuokra 2 e/heittäjä. Enintään 4 heittäjää/ratatunti. Yksi rata/S-Etukortti. Ei käyttökertarajoituksia. Ei Bonusta.**
- **S-Etukortilla jousiammunta- ja veitsenheittokurssilaisille hohtokeilailun lahjakortti Tapanilan Urheilukeskukseen (norm. 41 e). Ei Bonusta.**
- **S-Etukortilla seinäkiipeilykurssilaisille 20 % etu kertaostoksesta kiipeilykeskuksen Puoti-kiipeilykaupan tuotteista. Ei Bonusta.**

Jousiammunta: neljän kerran peruskurssi 99 e, kurssikerrat ma 8., 15., 22. ja 29.9. klo 17–18.15. Neljän kerran jatkokurssi 79 e (peruskurssin suorittaneille), kurssikerrat maanantaisin klo 19.30–21. Kursseille mahtuu 4–10 osallistujaa.
Seinäkiipeily: yhden kerran peruskurssi kolme tuntia 90 e ti 2., 9., 16., 23. ja 30.9. sekä to 4., 11., 18. ja 25.9. klo 18–21. Ikäraja 14 v.
Veitsenheitto: yhden kerran kurssi 55 e to 11.9. klo 18–19.30. Kurssille mahtuu 4–12 osallistujaa.

Tapanilan Urheilukeskus, Erätie 3, Helsinki. Ilmoittautumiset: www.mosa.fi tai henkilökohtaisesti Tapanilan Urheilukeskuksessa/Helsingin Kiipeilykeskuksessa. Ei puhelinvarauksia. Kuntosali- ja keilahallietujen osalta ei tarvita etukäteisilmoittautumisia. Etuhinta annetaan ratatunnin tai kuntosalikokeilun lunastamisen yhteydessä voimassaolevan S-Etukortin haltijoille. Keilailun ratatunnit voi varata myös puhelimitse. Lisätiedot ja aukioloajat: www.tapanilanurheilu.fi, 09 3507 077. Helsingin Kiipeilykeskus, www.kiipeilykeskus.com, 050 554 2218.

HOK-Elannon syksyn kursseja

Ilmoittautumiset ja tiedustelut:
puhelimitse: 010 7660 213 (ark. klo 9–15) tai www.tsl-helsinki.fi/ilmoittautuminen

Kurssien yhteydessä on mainittu S-Etukorttihinta sekä suluissa normaali hinta. Kursseista ei saa Bonusta.

Yhden opetustunnin (ot) pituus on 45 minuuttia, ellei kurssikuvauksessa toisin mainita. Käyttämättömiä kurssikertoja ei hyvitetä. Ilmoittautuneille lähetetään kurssikutsu ja lasku. Peruutuksen voi tehdä maksutta vähintään seitsemän päivää ennen kurssin alkua. Mikäli peruutuksen tekee myöhemmin, peritään puolet kurssimaksusta. Jos kurssille jättää tulematta eikä sitä ole peruuttanut, peritään maksu kokonaan.

Tarkat kurssikuvaukset osoitteessa www.tsl-helsinki.fi.

Liikunnalliset kurssit
Sturenkatu 27, Vallila, Helsinki.
- **Yinjoogan alkeiskurssi (26 ot)**
170 e (norm. 210 e) la 13.9. klo 11–14 ja su 14.9. klo 11–13 ja su 21.9.–23.11. klo 14–15.30.
- **Yin-alkeisintensiivikurssi (6 ot)**
35 e (norm. 45 e) la 13.9. klo 11–14 ja su 14.9. klo 11–13.
- **Yinjooga taso 1 (20 ot)**
130 e (norm. 160 e) su 21.9.–23.11. klo 14–15.30.
- **Chi Kung retriitti – Tie terveyteen (6 ot)**
Koko sarja 180 e (norm. 220 e), yksi lauantai 45 e (norm. 55 e). A: la 18.10. klo 10.30–16. B: la 15.11. klo 10.30–16, C: la 27.12. klo 10.30–16, D: la 3.1.2015 klo 10.30–16.

Tanssikurssit
Paasivuorenkatu 5 A, Hakaniemi, Helsinki.
- **Rytmin riemua – aikuinen + lapsi 2–3 v. (2 ot)**
25 e (norm. 30 e) la–su 20.–21.9. klo 10–10.45.
- **Rytmin riemua – aikuinen + lapsi 4–6 v. (2 ot)**
25 e (norm. 30 e) la–su 20.–21.9. klo 10.50–11.35.
- **Rytmin riemua – aikuinen + lapsi yli 7 v. (2 ot)**
20 e (norm. 25 e) la–su 20.–21.9. klo 11.45–12.30.
- **Afrotanssitunti – aikuinen + lapsi yli 7 v. (2 ot)**
25 e (norm. 30 e) la–su 20.–21.9. klo 12.40–13.25.
- **Luova ilmaisu – aikuinen + lapsi yli 7 v. (2 ot)**
20 e (norm. 25 e) la–su 20.–21.9. klo 13.30–15.

Tanssikurssit
Sturenkatu 27, Vallila, Helsinki.
- **Zumba B (12 x 60 min.)**
110 e (norm. 135 e) ma 15.9.–1.12. klo 16–17.
- **Senioreiden paritanssit (20 ot)**
220 e/pari (norm. 270 e/pari) ma 22.9.–24.11. klo 12.20–13.50.
- **Paritanssit taso 2 (7 x 75 min)**
130 e/pari (norm. 160 e/pari) ti 14.10.–25.11. klo 17.15–18.30.
- **Paritanssit taso 2 – Lattarit (7 x 75 min)**
130 e/pari (norm. 160 e/pari) ti 14.10.–25.11. klo 18.35–19.50.
- **Parisalsa taso 2 (18 ot)**
195 e/pari (norm. 240 e/pari) ke 1.10.–26.11. klo 18.35–20.05.
- **Klezmer-tanssin alkeet (6 x 75 min)**
50 e (norm. 60 e) to 18.9.–23.10. klo 16–17.15.

Kuvataide- ja kädentaitokurssit
Säästöpankinranta 6 C tai Paasivuorenkatu 5 A, Hakaniemi, Helsinki.
- **Akvarelli jatkokurssi (44 ot)**
190 e (norm. 235 e) to 18.9.–27.11. klo 17–20.

S-Etu 5–55 €

- **Akvarelli alkeet (44 ot)**
190 e (norm. 235 e) pe 19.9.–28.11. klo 17–20.
- **Paperihelmikorut (4 ot)**
30 e (norm. 40 e) ti 30.9. klo 17.30–20.30.
- **Kierrätyskorut vetoketjuista (4 ot)**
30 e (norm. 40 e) ti 7.10. klo 17.30–20.30.
- **Huopahelmet (4 ot)**
30 e (norm. 40 e) ti 21.10. klo 17.30–20.30.
- **Huopakukat (4 ot)**
30 e (norm. 40 e) ti 28.10. klo 17.30–20.30.
- **Rautalankasydän (4 ot)**
30 e (norm. 40 e) ke 3.12. klo 17.30–20.30.
- **Napeista koruksi 1 (4 ot)**
30 e (norm. 40 e) ti 4.11. klo 17.30–20.30.
- **Napeista koruksi 2 (4 ot)**
30 e (norm. 40 e) ti 25.11. klo 17.30–20.30.
- **Ekokortit jouluksi (4 ot)**
30 e (norm. 40 e) ti 2.12. klo 17.30–20.30.

Valokuvauskurssit
Säästöpankinranta 6 C, Hakaniemi, Helsinki.
- **Valokuvauksen alkeiskurssi senioreille (16 ot)**
100 e (norm. 125 e) ti 23.9.–21.10. klo 9.30–12.45. Ei opetusta 14.10.
- **Streetkuvaus (katukuvaus) (16 ot)**
100 e (norm. 125 e) ti 23.9.–21.10. klo 17.15–20.30. Ei opetusta 14.10.
- **Digijärjestelmäkameran käyttökurssi B (16 ot)**
100 e (norm. 125 e) to 27.11.–18.12. klo 17.15–20.15.
- **Digijärjestelmäkameran vaativa käyttö B (12 ot)**
95 e (norm. 120 e) la–su 1.–2.11. klo 10–15.

ATK-kurssit senioreille
Säästöpankinranta 6 C, Hakaniemi, Helsinki.
- **Internetin ja sähköpostin perusteet (12 ot)**
95 e (norm. 120 e) ti 21.10.–11.11. klo 9.30–12.
- **Tietokoneen käytön jatkokurssi senioreille (9 ot)**
85 e (norm. 105 e) ti 30.9.–14.10. klo 9.30–12.
- **Windows 8.1 – perusteet senioreille B (9 ot)**
85 e (norm. 105 e) ma 17.11.–1.12. klo 9.30–12.

ATK-kurssit
Säästöpankinranta 6 C, Hakaniemi, Helsinki.
- **Windows 8.1 – perusteet B (12 ot)**
95 e (norm. 120 e) ti 14.–28.10. klo 17.15–20.15.
- **Illustrator tehokurssi (16 ot)**
110 e (norm. 135 e) ma 6.–27.10. klo 17.15–20.15. Ohjelmana Adobe Illustrator CS6.
- **Tiedostot ja kansiot järjestykseen – Resurssienhallinta (6 ot)**
45 e (norm. 55 e) su 9.11. klo 10–15.
- **Videoeditointi tehokurssi (16 ot)**
110 e (norm. 135 e) ma 3.–24.11. klo 17.15–20.15. Ohjelmana Adobe Premiere Elements 11.

Tieto- ja taitokurssit
Säästöpankinranta 6 C, Hakaniemi, Helsinki.
- **Biisinteon alkeet (30 ot)**
160 e (norm. 195 e) la–su 13.–14.9. klo 10–16 ja la–su 27.–28.9. klo 10–16.
- **Mindfulness meditointia kiireiselle 2 (5 ot)**
45 e (norm. 55 e) ma 15.9.–13.10. klo 16.15–17.
- **Mindfulness meditointia C (10 ot)**
70 e (norm. 85 e) ma 15.9.–13.10. klo 17.10–18.40.
- **Hyvän olon meditaatio (5 x 60 min)**
50 e (norm. 60 e) ma 20.10.–17.11. klo 16–17.
- **Mindfulness meditointia aloittelijoille E (10 ot)**
70 e (norm. 85 e) ma 20.10.–17.11. klo 17.10–18.40.
- **Mindfulness meditointia kiireiselle (5 ot)**
45 e (norm. 55 e) ma 24.11.–22.12. klo 16.15–17.
- **Mindfulness meditointia F (10 ot)**
70 e (norm. 85 e) ma 24.11.–22.12. klo 17.10–18.40.
- **Tarinateatterikurssi nuorille (12 ot)**
40 e (norm. 50 e) la–su 25.–26.10. klo 10–15, 16–25-vuotiaille.
- **Ensiapukurssi EA 1 (21 ot)**
195 e (norm. 240 e) pe 10.10. klo 17–20 ja la–su 11.–12.10. klo 10–15.30.
- **Luo toimiva vaatekaappi – parhaat vinkit pukeutumiseen (6 ot)**
40 e (norm. 55 e) la 4.10. klo 10–14.30.
- **Tyylikurssi (6 ot)**
40 e (norm. 55 e) la 18.10. klo 10–14.30.

Tieto- ja taitokurssit
Sturenkatu 27, Vallila, Helsinki.
- **Alexander-tekniikan peruskurssi (30 ot)**
230 e (norm. 285 e) pe 26.9. klo 18–20.30, la–su 27.–28.9. klo 10–16.15 ja la–su 4.–5.10. klo 10–16.15.
- **Rentouttava parihieronta (5 ot)**
100 e/pari (norm. 115 e/pari) la 4.10. klo 10–15.
- **Mindfulness meditointia aloittelijoille C (10 ot)**
70 e (norm. 85 e) su 14.9.–12.10. klo 18.30–20.
- **Mindfulness meditointia B (10 ot)**
70 e (norm. 85 e) su 14.9.–12.10. klo 16.45–18.15.
- **Mindfulness meditointia aloittelijoille D (10 ot)**
70 e (norm. 85 e) su 19.10.–16.11. klo 16.45–18.15.
- **Mindfulness meditointia D (10 ot)**
70 e (norm. 85 e) su 19.10.–16.11. klo 18.30–20.
- **Mindfulness meditointia E (10 ot)**
70 e (norm. 85 e) su 23.11.–21.12. klo 16.45–18.15.
- **Myötätuntomeditointi (10 ot)**
70 e (norm. 85 e) su 23.11.–21.12. klo 18.30–20.

KUUKAUDEN KYSYMYS

Asiakasomistajuutta koskeviin kysymyksiin vastaa palveluasiantuntija Kirsi Qvarnström.

Oman S-kanavan kirjautumissivulle on ilmestynyt uutena kirjautumisvaihtoehtona mobiilivarmenne. Mitä se tarkoittaa ja miten se toimii?

Omalle S-kanavalle voi nykyisin kirjautua S-tunnuksen ja S-Pankin verkkopankkitunnusten lisäksi myös mobiilivarmenteella.

Mobiilivarmenne on matkapuhelimen SIM-korttiin liitetty tieto puhelimen omistajan henkilötiedoista, eikä sen käyttöönotto vaadi esim. älypuhelinta. Se on sähköinen henkilöllisyystodistus, jolla voi turvallisesti tunnistautua erilaisissa sähköisissä asiointipalveluissa.

Mobiilivarmenteella tunnistautumista kutsutaan verkkopankkitunnusten tapaan niin sanottu. vahvaksi tunnistautumiseksi, ja se tarjotaan pankkien TUPAS-tunnistautumisen vaihtoehtoina useimmissa verkkopalveluissa. Mobiilivarmenteen käyttäminen on vaivattomampaa kuin perinteisen pankkien tarjoaman TUPAS-tunnistautumispalvelun: tarvitset vain matkapuhelimesi ja itse määrittelemäsi pin-koodin, joka syötetään tunnistautumisen yhteydessä matkapuhelimen ruudulle.

Voit ottaa mobiilivarmenteen käyttöön ja rekisteröidä sen oman matkapuhelinoperaattorisi kautta. Käyttöönotto onnistuu puhelintyypistä riippumatta. Tarkat ohjeet mobiilivarmenteen käyttöönotosta saat omalta matkapuhelinoperaattoriltasi.

HOK-Elannon asiakasomistajapalvelu 010 766 0210 (0,088 e/min) palvelee kaikissa asiakasomistajuuteen liittyvissä asioissa ma–pe klo 8–20. Palautetta voi lähettää hok-elanto.fi-sivujen kautta.

UUTISIA

Veikkauksen pikapelejä Prisman kassalta

Lotto, Viking Lotto, Keno ja Jackpot-pikapelejä voi pelata kaikkien Prismojen sekä muutamien S-market- ja Sale-myymälöiden kassoilla. Kassojen yhteyteen on kesän aikana tullut punaisia Veikkaus Express -myyntitelineitä, joissa on myymälästä riippuen vaihteleva valikoima alle 10 euron pelejä. Express-peleissä järjestelmä arpoo numerot, eli asiakas ei voi itse valita haluamiaan numeroita. Mahdolliset voitot saa pelitililleen näyttämällä kassalla Veikkaus-korttia tai noutamalla voitot Veikkaus-myyntipisteistä.

TEKSTI RALF NYBERG, KUVAT VILLE LAHTINEN JA RALF NYBERG

HOK-ELANNON ALKUVUOSI 2014:

Liikevaihto pysyi ennallaan, mutta tulos parani

HOK-Elannon liikevaihto pysyi alkuvuoden aikana lähes edellisvuoden tasolla. Ruokakauppa on edelleen kasvanut hieman, mutta niin käyttötavarakaupassa kuin ravintolatoimialalla ja polttonestekaupassa näkymiä ovat heikentäneet talouskehitys ja kuluttajien varovaisuus.

”Kuluttajien varovaisuuteen ja heikentyneeseen ostovoimaan olemme luonnollisesti reagoineet erilaisilla sopeuttamistoimenpiteillä”, sanoo HOK-Elannon toimitusjohtaja **Matti Niemi.**

”Olemme sulkeneet joitakin toimipaikkoja, mutta myös avanneet uusia. Olemme kehittäneet liikeideoita ja toimintatapoja entistä tehokkaammiksi. Se näkyy tuloksessamme, joka parani edellisvuodesta ja oli budjetoitua suurempi.”

Kaari tunnetaan hyvin

HOK-Elannon historian suurin investointi, Kauppakeskus Kaari, on reilussa puolessa vuodessa saavuttanut suuren yleisön tietoisuuden ja vakiinnuttanut paikkansa pääkaupunkiseudun kauppakeskusten kärkikaartissa. Kesällä julkistetun tutkimuksen mukaan Kaari nousi heti ensimmäisenä vuotenaan neljänneksi parhaimmaksi kauppakeskukseksi kauppakeskusten ja tavaratalojen joukossa. Kaaressa on käynyt tähän mennessä jo noin neljä miljoonaa asiakasta, ja kuukausittain asiakkaita käy keskimäärin 450 000.

”Uuden kauppakeskuksen avaaminen keskellä syvää taantumaa oli haastava tehtävä, mutta tämä on osoitus siitä, että olemme päässeet nyt todistetusti asiakkaiden mieliin. Tulemme jatkamaan tällä polulla ja kehitämme kauppakeskusta yhdessä asiakkaiden kanssa entistä toimivammaksi ja vuorovaikutteisemmaksi”, Matti Niemi toteaa.

Entistä paremmat valikoimat

Kevään aikana on avattu myös uudet S-marketit Maunulassa ja Nihtisillassa, joissa valikoimiin kuuluu noin 12 000 tuotetta. Alkuvuoden positiivinen yllättäjä oli myös Alepa-ketju, joka kasvatti liikevaihtoaan 0,9 prosentilla. Ketjun peruskunnostus on jatkunut, ja alkuvuoden aikana uusittiin yhteensä 23 myymälää.

”Meidän liikeideamme perustuu siihen, että tarjoamme mahdollisimman laajat valikoimat kilpailukykyiseen hintaan. Uusituissa Alepoissa tarjoamme lähimyymälän alle 400 neliön tiloissa jopa 6 000 tuotteen valikoiman”, Niemi kertoo.

Ruoan verkkokauppaakin kehitetään jatkuvasti. Kauppakeskus Kaaressa avattiin huhtikuussa uusittu noutopiste. Edellisvuoteen verrattuna ruoan verkkokauppa on kasvanut 50 prosenttia ja vastaa nyt keskikokoisen S-marketin liikevaihtoa. HOK-Elanto on Suomen johtava ruoan verkkokauppias.

Sopeuttamista suhdanteisiin

Tällä hetkellä suhdanteet aiheuttavat huomattavaa epävakautta työmarkkinoilla. Tämä kehitys on koskettanut myös HOK-Elantoa, jossa on jouduttu toteuttamaan sopeuttamistoimia muun muassa käyttötavarakaupan ja liikennemyymälä- ja polttonestekaupan aloilla. Viime vuosina on suljettu Tapiolan ja Hakanimen Sokos-tavaratalot sekä muutamat ABC Delit.

Myös käyttötavarakaupan uusi organisointi Prisma-ketjussa on merkinnyt joidenkin tehtävien vähenemistä. Toimenkuvien muutoksiin on vaikuttanut myös Sokos Helsingin liikeideamuutokset ja varautuminen Marks & Spencer -myymälän tuloon.

”Kaikille halukkaille palvelualan työntekijöille on voitu tarjota uusia tehtäviä HOK-Elannon organisaatiossa”, Matti Niemi toteaa.

Loppuvuoden näkymät

HOK-Elannon koko vuoden investointien arvioidaan nousevan 50 miljoonaan euroon. Liikevaihto kasvaa kahteen miljardiin euroon. Alepa-ketjun peruskunnostus jatkuu ja loppuvuoden aikana uusitaan vielä parikymmentä myymälää. Prisma Itäkeskuksen yläkerrassa avataan lokakuussa uusi urheilu- ja vapaa-ajan liike XXL. Tikkurilaan avataan loppuvuodesta uusi S-market. Rakenteilla ovat myös uudet S-marketit Konalaan ja Karaporttiin. Syyskuussa avataan Kalevankadulla uusi Ølhus København ja Töölössä Ølhus Helsinki.

Maaliskuussa 2014 SOK ja HOK-Elanto perustivat yhteisyrityksen harjoittamaan syksyllä 2014 alkavaa Marks & Spencer franchising-liiketoimintaa Sokos Helsingin tiloissa.

Kauppakeskus Kaaressa avattiin huhtikuussa uusittu noutopiste.

HOK-Elannon toimitusjohtaja Matti Niemi.

TEKSTI KIRSI SÄRKKÄ **KUVA** SOKOS HOTELS

40-vuotias palvelee persoonallisesti

Pyöreitä vuosia täyttävän Sokos Hotels -ketjun vahva kehitystyö näkyy asiakaspalvelussa ja -palautteissa asti. Hyvän vastaanoton saaneet Sokos Hotellien uudet hotellityypit tarjoavat asiakkaille entistä enemmän valinnanvapautta ja yksilöllistä huomiointia.

Tänä päivänä matkailija käyttää rahansa ylellisyyden sijaan elämyksiin. Nyt etsitään yksilöllisiä kokemuksia ja hotelleja, jotka erottuvat toisistaan. Myös hotellien henkilökunnalta odotetaan persoonallisuutta.

”Hotellit erikoistuvat, ja niin teemme mekin. Sokos Hotellien 40-vuotisen taipaleen mittavin uudistus on vastaus kuluttajien toiveisiin. Emme tarjoa kaikkea kaikille, vaan hotellityyppimme Solo, Break ja Original vastaavat ihmisten erilaisiin tarpeisiin”, kertoo S-ryhmän Matkailu- ja ravitsemiskaupan johtaja **Harri Ojanperä**.

Ojanperä muistuttaa, että viime vuonna lanseeratut hotellityypit ovat uudistusmatkansa alkuvaiheessa. Mitä pidemmälle Solon, Breakin ja Originalin kehitystyössä päästään, sitä paremmin ne erottuvat toisistaan.

Menestystä Travellers’ Choice -valinnoissa

Hotellityyppien kehittämiseen on osallistunut koko hotelliketju, yli 2 500 ammattilaista eri puolilla Suomea sekä Tallinnassa ja Pietarissa. Mittavalla valmennuskiertueella jokainen on päässyt kantamaan kortensa kekoon entistä persoonallisemman ja huomioivamman asiakaspalvelun puolesta.

”Osaamista on nostettu kautta linjan. Keskeisintä hotelliemme uudenlaisessa draivissa on kuitenkin ihmisten innostuneisuus. Porukkamme hyvä henki välittyy asiakkaille asti. Se saa asiakkaat tulemaan meille uudelleenkin”, Ojanperä korostaa.

Asiakastyytyväisyysmittarit osoittavat, että ”jotain on tapahtunut”. Kehityksestä kertoo sekin, että seitsemän S-ryhmän hotellia on Suomen Top 25 Hotels -listalla TripAdvisorin Travellers’ Choice 2014 -valinnoissa.•

Uutta juhlavuonna

Juhlavuotenaan Sokos Hotels -ketju on vahvistunut Tallinnaan avatulla Solo Sokos Hotel Estorialla. Lokakuun 15. päivänä Tampere saa näyttävän maamerkin, kun Suomen korkein hotellirakennus Solo Sokos Hotel Torni Tampere avaa ovensa.

Huonevaraukset uusiin hotelleihin ja koko Suomen kattavimpaan hotelliverkostoon hoituvat Sokos Hotellien uudistuneella verkkosivustolla, joka toimii niin tietokoneella, tabletilla kuin älypuhelimellakin.

Sokos Hotellien 40-vuotisjuhlavuosi huipentuu loppuvuonna erilaisiin tapahtumiin useilla paikkakunnilla. Asiakasomistajille on luvassa -40 % -tarjouksia.

Tutustu hotelleihin ja juhlavuoden tapahtumiin osoitteessa www.sokoshotels.fi. Löydät netistä myös kaikki S-ryhmän ravintolat: www.raflaamo.fi.

SUOMALAISTA PALVELUA

FANIKATSOMO m/s FINLANDIALLA JOKA PERJANTAI

Kaikkien aikojen Vain elämää -kausi alkaa. Lähde m/s Finlandialle kokemaan fanikatsomon huumaava tunnelma. Joka perjantai 19.9.–7.11. Bar Nosturissa itkut ja naurut ovat herkässä, kun katselemme suoran lähetyksen jättiruudulta. Ohjelma alkaa klo 20. Varaa iltamini tai päiväristeily nyt, niin varmistat paikkasi fanikatsomossa.

ILTAMINI
Lähtö Helsingistä 15.30, paluu 21.45.

MATKAMYYNTI
puh. 06000 4300
(1,75 €/puhelu+pvm/mpm)

eckeroline.fi

ECKERÖ LINE
NIMESTÄÄN HUOLIMATTA SUOMALAINEN

Bonusta matkoista ja laivaostoksista.

SYYSKUUN S-ETUKORTTITARJOUS
HOK-ELANNON ALUEEN
SALON KLIPSEISSÄ:

-20%

leikkauksen normaalihinnasta pois kun otat kiiltosävytyskäsittelyn leikkauksen yhteydessä! Edun arvo 8,58-15,14€.

Glossing kiiltovärikäsittelyn hinta leikkauksen yhteydessä 20-30€, hiusten pituudesta riippuen.

WELLA PROFESSIONALS

PARTURI-KAMPAAMO

SALON KLIPSI

Helsinki, Espoo, Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Lohja, Nummela, Vantaa

Bonusta S-Etukortilla

www.salonklipsi.fi

NIEMI®
MUUTTAA KAIKEN

Bonus jopa 5% kaikista palveluista ja tarvikkeista

Käy laskemassa kotimuuttosi hinta osoitteessa: **muuttolaskuri.fi**

Elämäsi helpoimman muuton saat Niemeltä.

Pyydä tarjous: www.niemi.fi tai soita (09) 5420 5420

Toimipisteet:
HELSINKI | JYVÄSKYLÄ | LAHTI | OULU | TAMPERE | TURKU

Tarjoukset voimassa 31.12.2014 mennessä esitutkimuksen varanneille.

NÄÖNKORJAUSLEIKKAUKSET KAMPANJAHINTAAN!

Huono näkökyky saattaa hallita monia arjen perusaskareita.
Onneksi Diacor Silmäyksikkö auttaa silmiesi terveysasioissa.

Tarjoamme nyt molempien silmien laserleikkauksen kampanjahintaan 2995 €. Esitutkimus ja jälkitarkastukset eivät sisälly hintaan.

Myös kaihileikkaus on nykytekniikalla turvallinen ja tehokas toimenpide harmaakaihin hoidossa. Tarjoamme kaihileikkauksesta alennusta 200 €/silmä tai 400 €/molemmat silmät.

Diacor Silmäyksikkö on luotettava ja kotimainen näönkorjauksen asiantuntija.

VARAA AIKA 09 7750 8160

DIACOR

LÄHELLÄSI.

BONUSAPTEEKKIEN TARJOUKSIA

Eucerin® Volume-Filler -tuotesarjan tuotteet

Uuden aikakauden Volume-Filler -tuotteet terävöittävät kasvojen piirteitä ja tehohoitavat ikääntyvää ihoa. Tuotteiden kehityksessä ovat olleet mukana esteettisen dermatologian huippuasiantuntijat.

-15 %

NUTRIFIN-täydennysravintovalmisteet

Hyvänmakuiset NUTRIFINIT sisältävät runsaasti energiaa, proteiinia (13-16 g/annos) ja suoja-ravinteita. Pidä huolta itsestäsi ja läheisistäsi!

Keitot & Pirtelöt & Puurot
2,50 €
(norm. 2,97 €)

Patukat
3,60 €
(norm. 4,30 €)

Vitabalansin D-Max -vitamiinisarjan tuotteet

D-max on suomalainen, koko perheen D-vitamiinisarja. Pakkauskoot 90 ja 200 tabl. Makuina mansikka-vadelma, päärynä (D-max KIDS) ja salmiakki.

-18 %

Multi-tabs® Immuno Plus

Ainutlaatuinen 3-in-1-yhdistelmä vitamiineja, kivennäisaineita sekä 1 miljardi Lactobacillus rhamnosus GG-maitohappo-bakteeria! (60 tabl.)

14,10 €
(norm. 17,63 €)

Eucerin® pH5 -pesuneste

Hellävaraiset ja laadukkaat Eucerin® pH5 -pesunesteet päivittäiseen pesuun, myös hajusteettomina! (400 ml)

6,90 €
(norm. 8,55 €)

RelaTabs® 30 tabl. +33 %

Tuttu Rela®-maitohappobakteeri täyttää 10 vuotta!
Nyt saatavilla rajoitettu määrä sitruunan ja mansikan makuisia RelaTabseja 40 tabletin juhla-pakkauksissa. Relaa ja voi hyvin!

13,70 €
(norm. 16,15 €)

Tarjoukset voimassa 1.-30.9.2014. Lisää tarjouksia löydät omasta Bonusapteekistasi!

Apteekkishop.fi | Apteekki Isokannel | Hietalahden apteekki | Shop.isokannel.fi
Itäkeskuksen apteekki | Lentoaseman Apteekki | Malmin apteekki | Tikkurilan Uusi apteekki

Suojaa tuulelta, sateelta, helteiltä ja pakkasilta!

kodin terra

Kaikenkattava rautakauppa

hok-elanto.fi/kodinterra

ILMALÄMPÖPUMPUN PERUSASENNUS ALK. 610,–
ASENNUKSEN TYÖN OSUUDESTA SAAT KOTITALOUSVÄHENNYKSEN!

1099,–
(NORM. 1299,–)

TUOTTEITA RAJOITETUSTI!

Mitsubishi
HEAVY SRK-20ZXJ ILMALÄMPÖPUMPPU
Mitsubishi Heavy SRK on tällä hetkellä luotettavin ja ominaisuuksiltaan ylivoimaisin ilmalämpöpumppu markkinoilla. Tule tutustumaan ja ylläty!

Huippuominaisuudet:
- värinätön ja erittäin hiljainen ulkoyksikkö
- silikonipäällysteiset kosteussuojatut piirilevyt
- ylivoimainen ilmakierrätys 3D puhalluksen ansiosta
- automaattisesti säätyvä sulanapitovastus
- säästävät sulatusohjelmat
- takkatoiminto
- älykäs viikkoajastin

349,–
(NORM. 399,–)

Luoman Puutuote
VAJA LILLEVILLA 285
Pohjan mitat 225 x 120 cm.
Pinta-ala 2,7 m².

VIHREÄ 0,89 jm

RUSKEA 0,99 jm

Pölkky
VIISTETTY TERASSILAUTA 25 x 95 MM
Painekyllästetty ja ympärihöylätty sileä terassilauta kestää hyvin kulutusta. Vihreä ja ruskea.

NURMIKOT KUNTOON!

Ryobi
AKKURUOHONLEIKKURI RLM36X40H40
Kompakti ja kevyt. Ergonominen, pehmustettu työntöaisa. 36 V litiumakku 4,0 Ah ja laturi. Bioleikkuu ja keräävä. Leikkuuleveys 40 cm. Keräyssäiliö 55 l. 5 leikkuukorkeutta, 20–70 mm.

399,–

3390

Kekkilä
SYYSLANNOITE 20 KG
Typetön yleislannoite lisää kasvien kylmänkestävyyttä ja parantaa niiden kukintaa ja satoa. Lannoitus tehdään sadonkorjuun jälkeen tai alkusyksystä. Levitettävä rae, ravinnesuhteet PK 5–20. (1,69/kg)

62,90 +sävytys

REG
TALOMAALI 9 L
Vesiohenteinen puolihimmeä akrylaattimaali puupinnoille ulkona. Riittoisuus 6–10 m²/l. (6,99/l).

2 KPL 7,50

PALLOKRYSANTEEMI
Lajitelma, useita värejä.
Ruukun koko 14 cm.
Hinta yksittäin 4,95 €.

KODIN TERRA TUUSULA | Majavantie 5, p. 010 76 66200 (0,0835 €/puh + 0,1209 €/min)
hok-elanto.fi/kodinterra | Myymälämme avoinna ark. 7–21, la 9–18, su 12–18

Hinnat voimassa niin kauan kuin tuotteita riittää.

HOK-ELANTO

Näe miten haluat.

KAIKKI RATKAISUT NÄKEMISEEN SILMÄASEMALTA.

Kaikista syksyn uutuuksista

-100 € YKSITEHOSILMÄLASEISTA

-200 € MONITEHOSILMÄLASEISTA

10 kk korotonta maksuaikaa*

SILMÄLASIT PERUSKOULULAISILLE **-50%****

Linssileikkauksella EROON IKÄNÄÖSTÄ

Linssileikkauksella on mahdollista korjata sekä taittovirhe että ikänäkö. Hyvän hoitotuloksen varmistamiseksi 1.8.-30.9. leikkauksessa käyneille mitkä tahansa merkkiaurinkolasit Silmäasemaan myymälästä.

Lue lisää tai varaa aika maksuttomaan hoitoarvioon www.laserleikkaus.fi

SUOMALAISTA PALVELUA

SILMÄASEMA

Elämä on näkemisen arvoinen I silmaasema.fi

Ajanvaraus silmälääkärille tai optikolle 010 190 200

Kampanja-alennuksen saat ostaessasi normaalihinnaltaan yli 200 € maksavat yksiteho- tai yli 300 € maksavat moniteho-/ kaksitehosilmälasit. Lisäksi saat S-Etukortilla Bonusta silmälasiostoksista. *Lue lisää kampanjasta ja rahoitusratkaisusta www.silmaasema.fi tai kysy lisää henkilökunnaltamme. **Tarjous voimassa kaikille alle 17-vuotiaille ostaessasi normaalihintaiset kehykset ja linssit (norm. alk. 78 €). Tarjoukset voimassa 30.9. asti. Ei muita alennuksia.

Hinnat voimassa 1.–30.9.2014 tai niin kauan kuin tuotteita riittää.

IHAN JOKA PÄIVÄ
RATKAISEVAN EDULLINEN
IHAN JOKA PÄIVÄ

SONY

Sony Bravia
KDL-50W828 50"
50" LED-TV*
1049,00

MAKSA OSISSA
S-Tuoteluotolla ostos heti mukaan ja maksu sopivissa erissä. Kysy lisää myyjältä tai tutustu s-pankki.fi

Sony Bravia KDL-42W828
42" LED-TV*
Sonyn 42" huippumalli. Ominaisuudet samat kuin 50", poikkeuksena: Motionflow XR400Hz, passiivi 3D ja 2 kpl 3D passiivilaseja.

849,00

Sony Bravia KDL-50W828
50" LED-TV*
Sonyn uusi huippumalli Motionflow XR 800Hz -liikkeentoistolla ja dynaamisella Edge LED -taustavalolla. Huippuluokan kuva! Monipuoliset liitännät ja nopea SMART TV jossa mm. YLE AREENA -sovellus. Wi-Fi. Antenni, kaapeli ja satelliitti HD-digiviritin.

SONY

Sony CMT-V11iPW
Mikrohifisarja*
Tyylikäs mikrohifisarja sisältää CD-soittimen, RDS-radion ja USB-liitännän MP3-soittimille, iPhonelle tai iPodille. Toista musiikkia mm. tietokoneelta, älypuhelimista, MP3-soittimista ja USB-muistitikulta. Kiinnitä iPod tai iPhone USB-liitäntään ja kuuntele iTunes-musiikkikirjastosi musiikkia.

149,00

SONY

Sony Alpha 5000
Mikrojärjestelmäkamera*
Markkinoiden kevein ja pienikokoisin APS-C -kennolla varustettu järjestelmäkamera, jossa on Wi-Fi, NFC ja sisäänrakennettu salama. 20.1 MP Exmor APS HD CMOS-kuvakenno. 180 astetta kallistuva näyttö. Jaa helposti Wi-Fi ja NFC yhteydellä. Full HD -videokuvaus jatkuvalla tarkennuksella. Voit ohjata kameraa älypuhelimellasi. (Anroid/iOS) Mukana 16-50 mm F3,5–5,6 objektiivi.

469,00

SONY

MUKAAN LENKILLE

Sony NWZ-B183FB MP3 Walkman
MP3-soitin radiolla*
4 Gt muisti ja jopa 18 h yhtäjaksoinen toisto yhdellä latauksella. Pikalataus. Helppo Drag&Drop musiikin siirto tietokoneelta soittimelle.

79,00

SONY

MUKAAN LENKILLE

Sony NWZ-W273S MP3 Walkman
MP3-soitin*
Vesitiivis MP3 soitin jonka kanssa voi vaikka uida. 4 Gt muisti. Jopa 8 h toisto. Pikalataus. Helppo Drag&Drop musiikin siirto.

99,00

*Tätä tuotetta ei saatavana kaikista Prismoista. Katso oman Prismasi valikoima prisma.fi.

PRISMA
KODIN ONNEKSI

Samsung
UE40H5515
40″ LED-TV*
599,00

UPEA VALKOINEN UUTUUSMALLI!

MAKSA OSISSA
S-Tuoteluotolla ostos heti mukaan ja maksu sopivissa erissä. Kysy lisää myyjältä tai tutustu s-pankki.fi

Samsung UE40H5515
40″ LED-TV*
Uusinta tekniikkaa valkoisissa kehyksissä. Smart TVn uudistetun valikkorakenteen ansiosta TV:n käyttö on kuin älypuhelimella surffaamista. Neliydinsuorittimen ansiosta vauhti ei lopu koskaan kesken. Kymmenet huippusovellukset (Netflix, HBO, Ruutu, Katsomo yms.) tarjoavat aina uutta katsottavaa. DVB-T2/C -viritin. Saatavilla myös 48″ 799,00.

SAMSUNG

Samsung UE32H4515
32″ LED-TV*
100 Hz CMR Smart TV nopealla neliydinprosessorilla. Wide Color Enhancer toistaa värit kirkkaina ja eläväisinä. Avoin nettiselain ja suositut sovellukset nopeasti saatavilla (Netflix, HBO, Ruutu, Katsomo yms.). DVB-T2/C -viritin.

449,00

Samsung BD-F5500E
Blu-ray/DVD soitin*
Nopeatoiminen Full HD 3D Blu-ray soitin hyvillä ominaisuuksilla. Toistaa myös DVD-videot erinomaisella kuvanlaadulla. HDMI-ulostulo Anynet+ (CEC) -tuella.

119,00

SAMSUNG

LAHJAKSI
IHAN KAIKKI AKUT!

Ostaessasi Samsung Galaxy Tab 4 -laitteen, saat Aku Ankka Lataamon veloituksetta käyttöösi 6 kk:n ajaksi. Arvo 59,40.

Samsung Galaxy Tab 4
Tablettitietokone*
Tabletti koko perheen tarpeisiin, oli kyse sitten peleistä, viihteestä tai töistä. Terävän näytön voi jakaa kahteen ikkunaan, jolloin käyttäjä voi vaikka surffata ja katsella videota samanaikaisesti. Voit valita joko 7″ mallin, joka kulkee kätevästi aina mukana tai 10″ mallin, jonka iso näyttö on parhaimmillaan pelaamisessa ja elokuvien katselussa. Lasten tila -toiminto, jolla voit rajoittaa sisältöä ja käyttöaikaa.

209,00

PRISMA
KODIN ONNEKSI

* Tätä tuotetta ei saatavana kaikista Prismoista. Katso oman Prismasi valikoima prisma.fi.

Ässä-PC. Viisas ja varma valinta - tehokas kannettava jossa tärkeimmät ohjelmat valmiiksi asennettuna. Valitse oma kokoonpanosi ja aloita huoleton käyttö heti. Vain Prismasta!

Office 365 F-Secure

ÄSSÄ-PC SISÄLTÄÄ OHJELMISTOT VALMIIKSI ASENNETTUNA!

AMD A4 QUAD CORE

AMD neliydin
A4 prosessori
AMD Radeon™
R3 grafiikalla.

Ässä-PC
HP Pavilion 15-p071
Tietokone*
549,00

MAKSA OSISSA
S-Tuoteluotolla ostos heti mukaan ja maksu sopivissa erissä. Kysy lisää myyjältä tai tutustu s-pankki.fi

Office 365 sisältää uusimmat Word-, Excel-, PowerPoint-, OneNote-, Outlook-, Publisher- ja Access-versiot sekä 1 Tt OneDrive verkkotallennustilaa. Mukana lisäksi Office 365 käyttöoikeus yhteen Windows-tablettiin tai iPad®-laitteeseen.

F-Secure Internet Security huolehtii selailun, nettiostosten ja verkkopankin turvallisuudesta. Ratkaisu suojaa sinua ja tietokonettasi reaaliaikaisesti viruksilta, vakoiluohjelmilta, tietomurroilta ja identiteettivarkauksilta. Pankkitoimintojen suojaus takaa verkkopankin turvallisen käytön. Lapsilukko auttaa suojaamaan lapsia verkon haitallisilta sisällöiltä.

Ässä-PC HP Pavilion 15-p071

Kannettava tietokone*

Valkoinen runko. 15,6″ LED-taustavalaistu BrightView näyttö (1366x768), neliytiminen AMD A4-6210 APU-suoritin (1,8 GHz), Radeon R3 -grafiikkasuoritin, 8 Gt keskusmuisti, 1Tt kiintolevy, DVD-RW asema, Beats Audio™ äänentoisto sekä monipuoliset liitännät. Windows 8.1 64 käyttöjärjestelmä. Office 365 Personal sekä F-Secure Internet Security valmiiksi asennettuna. (1 vuoden lisenssi).

ÄSSÄ-PC SISÄLTÄÄ OHJELMISTOT VALMIIKSI ASENNETTUNA!

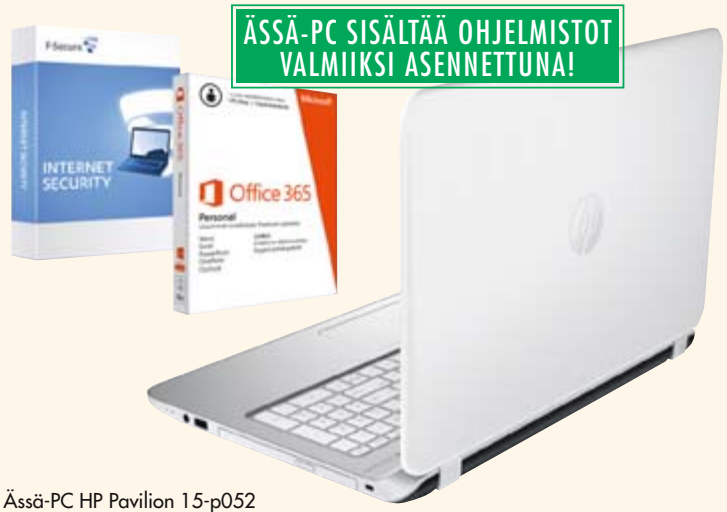

Ässä-PC HP Pavilion 15-p052

Kannettava tietokone*

Valkoinen runko. 15,6″ LED-taustavalaistu BrightView näyttö (1366x768), neliytiminen AMD A8-6410 APU-suoritin (2GHz), Radeon R7 M260 -grafiikkasuoritin, 6 Gt keskusmuisti, 750 Gt kiintolevy, DVD-RW asema, Beats Audio™ äänentoisto sekä monipuoliset liitännät. Windows 8.1 64 käyttöjärjestelmä. Office 365 Personal sekä F-Secure Internet Security valmiiksi asennettuna. (1 vuoden lisenssi).

599,00

ÄSSÄ-PC SISÄLTÄÄ OHJELMISTOT VALMIIKSI ASENNETTUNA!

MAKSA OSISSA
S-Tuoteluotolla ostos heti mukaan ja maksu sopivissa erissä. Kysy lisää myyjältä tai tutustu s-pankki.fi

Ässä-PC HP Pavilion 17-f072

Kannettava tietokone*

Hopean värinen runko. 17,3″ LED-taustavalaistu Brightview näyttö (1366x768), neliytiminen AMD A8-6410 APU-suoritin (2 GHz), Radeon R5 -grafiikkasuoritin, 6 Gt keskusmuisti, 750 Gt kiintolevy, DVD-RW asema, Beats Audio™ äänentoisto sekä monipuoliset liitännät. Windows 8.1 64 käyttöjärjestelmä. Office 365 Personal sekä F-Secure Internet Security valmiiksi asennettuna. (1 vuoden lisenssi).

599,00

***Tätä tuotetta ei saatavana kaikista Prismoista. Katso oman Prismasi valikoima prisma.fi.**

PRISMA
KODIN ONNEKSI

HP Deskjet 2540

Monitoimitulostin*

HP Deskjet 2540 on suunniteltu hintatietoisille kotikäyttäjille, jotka kaipaavat edullista langatonta tulostusta sekä yksinkertaisia skannaus- ja kopiointitoimintoja laitteessa, joka on nopea asentaa ja helppo käyttää.

59,95

HP ENVY 4500

Monitoimitulostin*

HP ENVY 4500 on suunniteltu koti- ja toimistokäyttöön, kun valokuvia ja asiakirjoja on tarpeen tulostaa edullisesti myös nettiyhteyden kautta tien päältä. Lisäetuina kätevät skannaus- ja kopiointitoiminnot.

79,95

HP Officejet Pro 8610

Monitoimitulostin*

Tulosta ammattimaisia väriasiakirjoja jopa 50 % lasertulostimia alhaisemmalla sivuhinnalla käyttämällä tätä tuottavaa e-All-In-One-yrityslaitetta. Tulosta kosketusnäytöltä, langattoman verkon kautta tai suoraan mobiililaitteelta HP ePrint -toiminnon avulla.

189,00

Microsoft

OLOHUONEESEEN TAI KOTITOIMISTOON

Microsoft All-In-One Media Keyboard

Langaton näppäimistö*

All-in-One Media Keyboard on täydellinen laite olohuoneeseen tai kotitoimistoon. Kyseessä on täysikokoinen näppäimistö ja integroitu monikosketukseen perustuva ohjausalusta # kirjoita, sipaise, vedä, zoomaa ja napsauta. Siinä on mukautettavat mediapikanäppäimet, joilla saat verkkosivustot, musiikin, valokuvat ja elokuvat heti käyttöösi. Näppäimistön rakenne on myös kestävä, joten jokapäiväisistä kolhuista tai roiskeista ei tarvitse huolehtia.

44,95

Microsoft WD 800

Langaton näppäimistö + hiiri*

Koe langattoman tekniikan vapaus ja kätevyys tämän edullisen näppäimistö-hiirisetin avulla. Tuotteen toimintasäde on 10 metriä ja käyttöönotto tehty todella helpoksi. Tuotteella 2 vuoden takuu.

29,95

MS Lifechat USB LX-3000 Headset

Kuulokemikrofoni*

Nauti kuulokemikrofonin USB-liitettävyydestä, korkealaatuisesta digitaalisesta äänestä, mukavista, tekonahkaisista kuulokkeista ja kohinaa vaimentavasta mikrofonista. Tuotteella 2 vuoden takuu.

34,95

Microsoft Wireless Mobile Mouse

Langaton hiiri*

Matkakäyttöön suunniteltu langaton Wireless Mobile Mouse 1850:ssä on sisäänrakennettuna USB-lähetin-vastaanottimen kuljetustila. Tämä kummallakin kädellä käytettävä ja vierityspainikkeella varustettu hiiri soveltuu erinomaisesti moderniin, liikkuvaan elämäntapaan. Saatavilla neljässä eri värissä.

19,95

PRISMA
KODIN ONNEKSI

* Tätä tuotetta ei saatavana kaikista Prismoista. Katso oman Prismasi valikoima prisma.fi.

REMINGTON

Remington CI95 PEARL
Helmiäiskiharrin*
Muotoilusauva ylellisellä helmiäis-pinnoitteella. Digitaalinen näyttö 130–210 °C. Automaattinen virrankatkaisu. Lämpötilanlukitus. Viileä kärkiosa.

29,95 (39,95)

REMINGTON

Remington D3015
Hiustenkuivain
Tehokas hiustenkuivaaja jossa on ilmankeskitin ja diffuusori, joka antaa hiuksille runsautta. Kuivaajassa on 3 lämpöasetusta ja 2 nopeusasetusta sekä viileäpuhallus.

24,95

Oral-B

UUTUUS!

ORAL-B PRO600
Sähköhammasharja
Sähköhammasharjassa on 8.800 värähtelevää ja 20.000 sykkivää liikettä minuutissa, 1 etu: päivittäinen puhdistus, uusi Cross Action harjaspää.

54,95

Oral-B

UUTUUS!

ORAL-B PRO2000
Sähköhammasharja
Sähköhammasharjassa 8.800 värähtelevää ja 40.000 sykkivää liikettä minuutissa, 2 etua: päivittäinen puhdistus ja ikenien hieronta. Uusi Cross Action harjaspää.

99,00

Oral-B

UUTUUS!

ORAL-B PRO6000
Sähköhammasharja
Sähköhammasharjassa 8.800 värähtelevää ja 40.000 sykkivää liikettä minuutissa. 6 etua: päivittäinen puhdistus, ikenien hieronta, hellävarainen harjaus, valkaisu, Smart Quide ja syväpuhdistus. Uusi Cross Action harjaspää.

199,00

Oral-B

UUTUUS!

ORAL-B Crossaction
Vaihtoharja 3 kpl
Harjassa Criss Cross-teknologia, osio, jossa suuri harjastiheys. Harjan 16 asteen kulma takaa optimaalisen liikkeen hammasvälien puhdistukseen.

22,95

BRAUN

UUTUUS!

Braun Waterflex Blue
Parranajokone*
Wet&Dry teknologia, voidaan käyttää vaahdon/geelin kanssa. Kääntyvä ajopää, pitkien partakarvojen viimeistelijä. 5 min pikalataus/1 ajokerta. 1 tunnin latausaika.

129,00

BRAUN

Braun SE7951 Skin Spa
Epilaattori*
Johdoton Wet & Dry -epilaattori. Ääniaaltotekniikalla toimiva kuorintaharja. 40 Close-Grip-pinsettiä. Smart-Light-toiminto. Mukana 4 lisäosaa.

169,00

PHILIPS

Philips HC5440/80
Kotiparturi
Itseteroittuvat terät, 24 pituusasetusta. 8 h latauksella 75 min. ajoaikaa. Kova säilytyskotelo, ei vaadi voitelua. Paketissa ohjauskampa. Jopa 5 vuoden takuu rekisteröimällä tuote verkossa

49,95

***Tätä tuotetta ei saatavana kaikista Prismoista. Katso oman Prismasi valikoima prisma.fi.**

PRISMA
KODIN ONNEKSI

beurer

Beurer BG13

Diagnostiikkavaaka

Mittaa painon lisäksi kehon rasvan, lihaksen ja nesteen määrän ja laskee painoindeksin. Kapasiteetti 150 kg, tarkkuus 100 g. Muistipaikat 10 käyttäjälle. Automaattinen virrankatkaisu.

19,95

LOPPUERÄ

Silk'n

Silk'n Pro HPL

Ihokarvanpoistaja*

Tehokas ja nopea HPL valoimpulssilaite ihokarvojen poistoon. 1500 välähdystä, välähdys 3 sekunnin väleinen. Säädettävä teho. Kliinisesti testattu, helppo ja turvallinen käyttää.

199,00 (299,00)

BaByliss PARIS

RAJOITETTU ERÄ

Babyliss BAS80E

Ilmakiharrin*

Teho 800 W. 3-asentoinen painike + viileäpuhallus. 2 vaihtopäätä, 38 mm keraaminen lämpöharja ja 20 mm harja.

29,95

UUTUUS!

OMRON

Omron M3

Automaattinen verenpainemittari*

Kliinisesti validoitu, yhden napin mekanismi. Mansetti M–L / 22–42 cm. Muisti 2 henkilölle. Intellisense-teknologia. Ilmoittaa kun mansetti on oikein paikoillaan, epäsäännöllisen sykkeen ilmaisin. Takuu 3 vuotta.

129,00

OMRON

Omron Caloriscan, pinkki

Aktiivisuusmittari*

Omron CaloriScan on pieni, helppokäyttöinen ja luotettava kalorinkulutusta mittaava laite, joka laskee kulutusta 3D sensorin avulla koko vuorokauden aktiivisuuden mukaan. Askelmittari matkamittauksella, päivälaskurilla ja trippimittarilla, kello, 7 päivän muisti.

59,95

OMRON

Omron BF511

Kehonkoostumusmittari

Mittaa kehon painon, painoindeksin, rasvaprosentin, luusto-lihasprosentin ja lepoaineenvaihdunnan. Punnituskapasiteetti 150 kg, tarkkuus 100 g. Muistipaikat 4 henkilölle sekä vierastila. Paristokäyttöinen. Sisältää paristot. Kliinisesti validoitu perhemalli.

139,00

Colgate

Colgate Proclinical C200

Sähköhammasharja*

Värähtelee jopa 25 500 kertaa min. Kahden minuutin ajastin, jossa 30 sekunnin ilmaisin. Mukana matkakotelo ja yksi Triple Clean -vaihtopää

39,95 (59,95)

Colgate

Colgate Proclincal C600

Sähköhammasharja*

Värähtelee jopa 30 000 kertaa min. Kahden minuutin ajastin. Kolme manuaalista puhdistustapaa. Mukana matkakotelo ja 2 vaihtopäätä: 1 Triple Clean ja 1 Sensitive.

59,95 (99,00)

Colgate

Colgate Proclinical A1500

Sähköhammasharja*

ProClinical A1500 harjassa on käytetty edistyksellisiä älytunnistimia. Värähtelee jopa 32 500 kertaa minuutissa. Kolme erilaista puhdistustapaa: yksi automaattinen ja kaksi manuaalista. Kahden minuutin ajastin. Matkakotelo. Mukana kolme erilaista vaihtopäätä.

99,00 (159,00)

PRISMA
KODIN ONNEKSI

*** Tätä tuotetta ei saatavana kaikista Prismoista. Katso oman Prismasi valikoima prisma.fi.**

Whirlpool
SENSING THE DIFFERENCE

Whirlpool
ADPU300WH
Astianpesukone*
399,00

UUTUUS!

Whirlpool ADPU300WH
Astianpesukone*
Laadukas A++ energialuokan astianpesukone ajastimella ja uudella Absolute design-muotoilulla. Koneessa on jäljellä olevan pesuajan näyttö sekä taloudellinen ja tehokas 6th Sense -pesuohjelma. Äänitaso on vain 48 dB. Korkeus säädettävissä.

BOSCH

A+++ ENERGIALUOKKA

VARIOPERFECT -TOIMINTO

MAKSA OSISSA
S-Tuoteluotolla ostos heti mukaan ja maksu sopivissa erissä. Kysy lisää myyjältä tai tutustu s-pankki.fi

Bosch WAK28298SN
Pesukone*
8 kg:n täyttömäärällä ja 1400 kierroksen maksimilinkouksella varustettu tehokas pyykinpesukone A+++-energialuokalla sekä monipuolisella ohjemavalikoimalla. AntiVibration sivupaneelit tuovat lisää vakautta ja hiljentävät käyntiääntä. Automaattisesti puhdistuva pesuainelokero pitää huolen ettei pesuaineet sekoitu keskenään. Automaattinen vaahdontunnistus lisää huuhtelukertoja, mikäli pesuainetta on annosteltu liikaa. VarioPerfect-toiminto mahdollistaa joko energiankulutuksen tai ohjelma-ajan optimoinnin.

599,00

Miele

A-LUOKAN PESUTULOS
59 MINUUTISSA

MAKSA OSISSA
S-Tuoteluotolla ostos heti mukaan ja maksu sopivissa erissä. Kysy lisää myyjältä tai tutustu s-pankki.fi

Miele WMF 120 Powerwash
Pesukone*
Laadukas Saksassa valmistettu pyykinpesukone, joka pesee A-luokan pesutuloksen 59 minuutissa. Patentoitu SoftSteam-kennorumpu hellävaraiseen pyykinhoitoon. Suurin linkousnopeus 1600 kierrosta minuutissa ja maksimi täyttömäärä 8 kg. Ohjelma-ajan näyttö ja ajastus. Energiatehokkuus A+++. Testattu kestämään 20 vuotta vastaava kotitalouskäyttö.

1499,00

Miele

ENERGIATEHOKAS
LÄMPÖPUMPPUTEKNIIKKA

PATENTOITU KENNORUMPU

MAKSA OSISSA
S-Tuoteluotolla ostos heti mukaan ja maksu sopivissa erissä. Kysy lisää myyjältä tai tutustu s-pankki.fi

Miele TMG 440 WP
Kuivausrumpu*
Patentoitu kennorumpu hellävaraiseen pyykinhoitoon. Energiatehokas lämpöpumpputekniikka. Suurin täyttömäärä 8 kg. Ohjelma-ajan näyttö ja ajastin. Kohennus & Höyrysileytys -vähentää jälkikäsittelyn tarvetta. Tuoksupatruunalla raikasta pyykkiä. PerfectDry -kuivausjärjestelmä tunnistaa veden kovuuden automaattisesti. Energialuokka A+. Testattu kestämään 20 vuotta vastaava kotitalouskäyttö.

1599,00

***Tätä tuotetta ei saatavana kaikista Prismoista. Katso oman Prismasi valikoima prisma.fi.**

PRISMA
KODIN ONNEKSI

SAMSUNG

UUTUUS!

MULTIFLOW

HILJAINEN KÄYNTIÄÄNI

Samsung RR34H6220WW/EE

Jääviileäkaappi*

Tilavuudeltaan 350 litrainen Samsung jääviileäkaappi A+ energialuokalla ja LED-valaistuksella. MultiFlow -tekniikan avulla kaapin lämpötila on aina ihanteellinen, joten elintarvikkeet säilyvät pitkään. Informatiivinen LED-näyttö, josta voit ohjata kaikkia toimintoja. Kestävä, hiljainen ja energiatehokas Digitaalinen Inverter-kompressori, jolla erikseen 10 vuoden takuu. Väri: Valkoinen. Mitat (cm): K 180 L 59,5 S 64,3. Saatavilla teräksen värisenä hintaan 799,00.

699,00

MAKSA OSISSA

S-Tuoteluotolla ostos heti mukaan ja maksu sopivissa erissä. Kysy lisää myyjältä tai tutustu s-pankki.fi

SAMSUNG

UUTUUS!

NO FROST

MULTIFLOW

HILJAINEN KÄYNTIÄÄNI

Samsung RZ27H6200WW/EE

Kaappipakastin*

Samsung kaappipakastin A+ energialuokalla, LED -valaistuksella ja 277 litratilavuudella. MultiFlow - tekniikan avulla kylmä ilma jakaantuu tasaisesti koko pakastimeen. Pakastusteho on 17 kg/vrk. Informatiivinen sininen LED-näyttö. Kestävä, hiljainen ja energiatehokas Digitaalinen Inverter-kompressori, jolla erikseen 10 vuoden takuu. Väri: Valkoinen. Mitat (cm): K 180 L 59,5 S 64,3. Saatavilla teräksen värisenä hintaan 799,00.

699,00

MAKSA OSISSA

S-Tuoteluotolla ostos heti mukaan ja maksu sopivissa erissä. Kysy lisää myyjältä tai tutustu s-pankki.fi

Thinking of you
Electrolux

TILAVA JÄÄKAAPPIPAKASTIN

LOW FROST -PAKASTUSTEKNIIKKA

Electrolux EN3601JOW

Jääkaappipakastin*

A+ energialuokan jääkaappipakastin Low Frost pakastustekniikalla, jonka ansiosta pakastin huurtuu 50 % hitaammin kuin perinteisellä pakastustekniikalla varustettu pakastin. Läpinäkyvät pakastuslaatikot ovat tyylikkäät ja käytännölliset sekä hidastavat pakasteiden huurtumista ovea avattaessa. Jääkaapissa on tukevat turvalasihyllyt ja läpinäkyvät ovihyllyt. Jääkaapin käyttötilavuus 226 litraa ja pakastimen 111 litraa.

499,00

BOSCH

CHILLERBOX LIHAN JA KALAN OPTIMAALISEEN SÄILYTYKSEEN

LOW FROST -PAKASTUSTEKNIIKKA

Bosch KGE36BW30

Jääkaappipakastin*

Tyylikäs valkoinen A++-energialuokan jääkaappipakastin, jonka monipuoliset ja käytännölliset säilytysratkaisut kaapin sisällä takaavat ruoan pitkän säilyvyyden. LowFrost-sulatusmenetelmän ansiosta jäätä muodostuu n. 25 % normaalia vähemmän ja sulatusaika lyhenee 15 %. Tehokas puhallin pitää huolen kaapin tasaisesta sisälämpötilasta ja pikajäähdytys huolehtii suuristakin säilytysmääristä. Kaapissa on turvalasihyllyt, joista yksi on ulosvedettävissä. AirFresh-suodatin pitää sisäilman hajuttomana ja raikkaana. Tehokas LED-valaistus.

679,00

MAKSA OSISSA

S-Tuoteluotolla ostos heti mukaan ja maksu sopivissa erissä. Kysy lisää myyjältä tai tutustu s-pankki.fi

PRISMA
KODIN ONNEKSI

* Tätä tuotetta ei saatavana kaikista Prismoista. Katso oman Prismasi valikoima prisma.fi.

KÄRCHER
makes a difference

Kärcher SC4100C

Höyrypuhdistin*

Tehokas höyrypuhdistin sopii kaikenlaisten kodin kovien pintojen puhdistukseen. Hygieenistä ja turvallista puhdistusta ilman kemikaaleja. Kahden säiliön ansiosta veden lisääminen on mahdollista milloin tahansa, ilman keskeytyksiä. Veden lämmitysaika 3 minuuttia. Mukana useita lisävarusteita ikkunanpesusta lähtien.

KÄRCHER
makes a difference

Kärcher SV1905

Imevä höyrypuhdistin*

Monipuolinen höyryimuri soveltuu kodin koville pinnoille, kuten lattiat, kaakelit, ikkunat, peilit ja pesualtaat. Monipuolisesta varustevalikoimasta löytyy oikea suutin joka kohteeseen. Kaksoissäiliö mahdollistaa työskentelyn ilman keskeytyksiä. Imuroiminen, höyryllä puhdistaminen ja kuivaaminen kaikki samalla kertaa. Tilausmyyntituote.

599,00

PHILIPS

Philips FC6168 2 IN 1

Varsi-imuri*

Tehokas johdoton akkuimuri irroitettavalla käsiosalla. TriActive -lattiasuutin poistaa tehokkaasti liat lattioilta. Pestävä suodatin. Helppo ja siisti tyhjentää. Li-ion-akku 18,0 V.

159,00

neato robotics.

Neato XV Essential

Robotti-imuri*

Patentoitu laserohjattu navigaatio-järjestelmä skannaa ja kartoittaa asunnon automaattisesti ja puhdistaa sen järjestelmällisesti. Automaattilataus kesken siivouksen. Vahva pääharja ja sivuharja siivoavat lattialistoihin asti. Havaitsee esteet ja puhdistaa niiden ympäriltä. Ajastustoiminto. Rajausmagneetti.

399,00

***Tätä tuotetta ei saatavana kaikista Prismoista. Katso oman Prismasi valikoima prisma.fi.**

PRISMA
KODIN ONNEKSI

Thinking of you
Electrolux

UUTUUS!

ENERGIALUOKKA F
PUHDISTUSKYKY MATOLTA C
PUHDISTUSKYKY LATTIALTA A
SUODATUSKYKY A
ÄÄNI 80 DB

Electrolux Jet Maxx All Floor
Pölynimuri
Optimoitu ilmanvirtaus ja erinomainen imuteho. Erittäin helppo ja hygieeninen pölypussin vaihto. Pestävä Hygieniasuodatin 12 poistaa hiukkaset. Mukana kovien lattiapintojen hellävaraiseen imurointiin tarkoitettu parketti-suulake. Valmistusmaa Unkari.

129,00

Thinking of you
Electrolux

UUTUUS!

ENERGIALUOKKA D
PUHDISTUSKYKY MATOLTA B
PUHDISTUSKYKY LATTIALTA A
SUODATUSKYKY A
ÄÄNI 69 DB

Electrolux Ultra One Origin
Pölynimuri
Huippuluokan puhdistuskyky kaikilla kodin pinnoilla. AeroPro Extreme suulake sujuvaan ja tarkkaan pölynpoistoon. Erittäin hiljainen ja miellyttävä ääni. Pestävä Allergy Plus -suodatin poistaa poistoilman pienimmätkin hiukkaset. Mukana AeroPro Parketto Pro -suulake. Valmistusmaa Unkari.

199,00 (249,00)

BOSCH

Bosch
GL-80 Performer
Pölynimuri*

UUTUUS!

299,00
(349,00)

ENERGIALUOKKA C
PUHDISTUSKYKY MATOLTA A
PUHDISTUSKYKY LATTIALTA A
SUODATUSKYKY A
ÄÄNI 68 DB

Bosch GL-80 Performer
Pölynimuri*
Ennäkemätön puhdistustulos, paras A-luokka sekä matolta että kovalta lattiapinnalta! Erittäin suuren pölypussin (5l) ansiosta pölypussia ei tarvitse vaihtaa niin usein. PowerProtect-järjestelmän ja -pölypussin ansiosta imurin imutehokyky pysyy aina yhtä tehokkaana riippumatta siitä, onko pussi tyhjä vai täynnä. Valmistusmaa Saksa.

dyson

ENERGIALUOKKA A
PUHDISTUSKYKY MATOLTA B
PUHDISTUSKYKY LATTIALTA A
SUODATUSKYKY A
ÄÄNI 77 DB

GARANTI TAKUU GARANTI TAKUU GARANTI TAKUU 5 VUOTTA ÅR

UUTUUS!

Dyson DC37C Allergy
Pussiton pölynimuri
Radial Root Cyclone teknologia- tehokas ilmanvirtaus. Uudistettu ilmavirran kulku tuottaa enemmän imutehoa ja mahdollistaa vieläkin hienomman pölyn irrottamisen ilmavirrasta pölysäiliöön. Säiliön tyhjennys käy helposti vain painiketta painamalla. Ball -teknologian ansiosta imuria on helppo ja kevyt liikutella. Pestävä HEPA suodatin. Valmistusmaa Malesia. Takuu 5 vuotta.

399,00

PRISMA
KODIN ONNEKSI

* Tätä tuotetta ei saatavana kaikista Prismoista. Katso oman Prismasi valikoima prisma.fi.

PHILIPS

Philips GC2045

Höyrysilitysrauta

Tehokasta ja nopeaa silittämistä kolmoistarkkuuskärjen, pohjan tasaisen lämmönjakautumisen, jatkuvan höyryntuottokyvyn ja höyrysuihkauksen ansiosta. Poistaa rypyt helposti. Jopa 2 300 W:n teho takaa jatkuvan korkean höyryntuoton. Höyrysuihkaus jopa 120 g/min. Jatkuva höyryntuotto jopa 35 g/min. Keraaminen pohjalevy parantaa silitysraudan liukuvuutta.

49,95

SINGER

Singer Simple 3221

Ompelukone*

21 ommelta. Sisältää hyöty-, jousto- ja koristeompeleita. 1-vaiheinen napinläpi. Koneessa on säädettävä tikin pituus, mutta ommelleveys on säädettävissä vain siksakille. Vapaavarsi ja pikakiinnitteiset paininjalat sekä neulanlangoitin. Mukana olevat tarvikkeet: yleispaininjalka, vetoketjujalka, napinläpijalka, napin ompelujalka, L-ruuvimeisseli, ratkoja, neulapakkaus, puolia, tikkaus- ja reunaohjain, parsinlevy, lankarullan pidike, suojahuppu.

129,00

SINGER

Singer Simple 3232

Ompelukone*

UUTUUS!

199,00

Singer Simple 3232

Ompelukone*

32 ommelta. Sisältää hyöty-, jousto- ja koriste-ompeleita. 1-vaiheinen napinläpi. Koneessa on säädettävä tikin pituus ja ommelleveys. Vapaavarsi ja pikakiinnitteiset paininjalat sekä neulanlangoitin. Mukana olevat tarvikkeet: yleispaininjalka, vetoketjujalka, napinläpijalka, napin ompelujalka, L-ruuvimeisseli, ratkoja, neulapakkaus, puolia, tikkaus- ja reunaohjain, parsinlevy, lankarullan pidike, suojahuppu.

SINGER

Singer Simple 3223

Ompelukone

23 ommelta. Sisältää hyöty-, jousto- ja koristeompeleita. 4-vaiheinen napinläpi. Koneessa on säädettävä tikin pituus, mutta ommelleveys on säädettävissä vain siksakille. Vapaavarsi ja pikakiinnitteiset paininjalat. Mukana olevat tarvikkeet: yleispaininjalka, vetoketjujalka, napinläpijalka, napin ompelujalka, L-ruuvimeisseli, ratkoja, neulapakkaus, puolia, tikkaus- ja reunaohjain, parsinlevy, lankarullan pidike, suojahuppu.

149,00

SINGER

Singer Simple 3229

Ompelukone

23 ommelta. Sisältää hyöty-, jousto- ja koristeompeleita. 4-vaiheinen napinläpi. Koneessa on säädettävä tikin pituus, mutta ommelleveys on säädettävissä vain siksakille. Vapaavarsi ja pikakiinnitteiset paininjalat. Mukana olevat tarvikkeet: yleispaininjalka, vetoketjujalka, napinläpijalka, napin ompelujalka, L-ruuvimeisseli, ratkoja, neulapakkaus, puolia, tikkaus- ja reunaohjain, parsinlevy, lankarullan pidike, suojahuppu.

169,00

*Tätä tuotetta ei saatavana kaikista Prismoista. Katso oman Prismasi valikoima prisma.fi.

PRISMA
KODIN ONNEKSI

KOKEILE 60 PÄIVÄÄ
100% TYYTYVÄISYYS
TAI RAHAT TAKAISIN!

HUGIN
Hugging your Life!

Hugin Qualis
Mikroaaltouuni
49,00

GARANTI TAKUU GARANTI TAKUU GARANTI TAKUU
3 VUOTTA ÅR

Hugin Qualis
Mikroaaltouuni
Valkoinen, hopea*, musta*. Laadukas ja helppokäyttöinen mikroaaltouuni, jossa käyttöä helpottava digitaalinen näyttö. Näytön avulla ajan saa säädettyä viiden sekunnin tarkkuudella joka on tarpeen esim. vauvanruokia lämmitettäessä. Automaattitoiminnot mm. lihalle ja kalalle. Sulatus ajan tai painon mukaan. Tasaisen lämmitystuloksen takaa pyörivä lautanen. Korkeus 25,8 cm, leveys 43,0 cm ja syvyys 32,8 cm. Teho 800 W. Saatavana olevat värit: valkoinen, hopea ja musta. Tuotteilla 60 pv tyytyväisyystakuu.

SAMSUNG

Samsung ME711K
Mikroaaltouuni
Tilavuus 20 litraa. T.D.S -lämmitysjärjestelmä. Emaloitu keraaminen pinnoite. Kuusi tehoaluetta ja sulatustoiminto. Teho 800W.

69,00

SAMSUNG

Samsung MS23F
Mikroaaltouuni
Digitaalinen. Tilavuus 23 litraa. T.D.S -lämmitysjärjestelmä. Emaloitu keraaminen pinnoite. Kuusi tehoaluetta ja sulatustoiminto. Teho 800 W.

99,00

PRISMA
KODIN ONNEKSI

*** Tätä tuotetta ei saatavana kaikista Prismoista. Katso oman Prismasi valikoima prisma.fi.**

PHILIPS

Philips HR1855

Mehulinko

Jopa 2 litraa mehua kerralla. Uuden QUICKClean-tekniikan ansiosta puhdistus onnistuu minuutissa. Kaikki osat ovat konepestäviä. Tehokas 700 watin moottori. Helppokäyttöinen. Ei esikäsittelyä XL-syöttöaukon ansiosta (75 mm). Läpinäkyvä jäteastiasta. Nopeasti ja helposti koottava QuickClean-tekniikka.

79,00 (119,00)

OBH NORDICA

OBH Nordica 6775

Hyötykasviskuivuri

Kasvikuivain kuivaa tehokkaasti kaikenlaiset sienet, hedelmät, vihannekset ja yrtit. Luonnollinen ja täyteläinen maku. Ainesten kaikki vitamiinit säilyvät. Moottorissa tuuletin - hyvä kuivaustulos perustuu nopeaan ilmankiertoon ja alhaiseen lämpötilaan. 2 tehoaluetta. 5 kuivaustasoa. Ylikuumenemissuoja. Teho 250 W.

49,00

KENWOOD

Kenwood MG360

Lihamylly

1400 watin enimmäisteho ja kolme reikälevyä; hieno, puolikarkea ja karkea. Tuotteen mukana tulee makkara ja kebbesuppilot. Mukana myös uusi pihvimuotti jonka avulla valmistat täydelliset hampurilaispihvit ilman sotkua.

99,00

PHILIPS

Philips HR1871

Mehulinko*

Jopa 2,5 litraa mehua kerralla. Uuden lean-tekniikan ansiosta puhdistus onnistuu minuutissa. Kaikki osat ovat konepestäviä. Tehokas 800 watin moottori. 2 nopeutta koville ja pehmeille hedelmille ja kasviksille. Helppokäyttöinen. Ei esikäsittelyä XL-syöttöaukon ansiosta (75 mm). Läpinäkyvä jäteastiasta. Nopeasti ja helposti koottava QuickClean-tekniikka. Kaatonokka jossa tippalukko. Reseptikirja.

199,00

GARANTI TAKUU GARANTI TAKUU GARANTI TAKUU 5 VUOTTA ÅR

Evermat

Hyötykasviskuivuri*

Tehokas kasvikuivuri sienille, marjoille, hedelmille, yrteille, lihoille, jne. Halkaisija 280 mm. Korkeus 305 mm. Neljä kuivaustasoa. Portaaton lämpötilansäätö 0-60 astetta. Ajastin toiminto 0-12 tuntia. Ylikuumenemissuoja. Teho 700 W. Valmistusmaa Ruotsi. Takuu 5 vuotta.

249,00

KENWOOD

Kenwood mg517

Lihamylly & kuutiointilaite*

Vankka, teräsrunkoinen lihamylly jauhaa lihan, kalan, kanan, kasvikset, pähkinät jne. 1600 W teho ja suunnanvaihtokytkin takaa helpon ja nopea toiminnan. Mukana kolme reikälevyä; hieno 3 mm, puolikarkea 4,5 mm ja karkea 8 mm. Mukana myös makkarasuppilot kotitekoisten makkaroiden valmistukseen. Paketti sisältää myös aivan uuden kuutionti -lisälaitteen, jonka terät kuutioivat puolestasi niin lihan, kasvikset, juurekset kuin juustonkin. Nyt saat helposti 10 x 10 mm tasalaatuisia kuutioita. Sopii mainiosti myös rosollin valmistukseen.

199,00 (299,00)

***Tätä tuotetta ei saatavana kaikista Prismoista. Katso oman Prismasi valikoima prisma.fi.**

PRISMA
KODIN ONNEKSI

BOSCH

Bosch
MUM48W1
Yleiskonepaketti**
99,00

Bosch MUM48W1
Yleiskonepaketti*
Luotettavaa saksalaista laatua oleva hiljainen ja turvallinen yleiskone. Planetaarinen sekoitusliike takaa tasaisen lopputuloksen. Monipuoliset varusteet: teräskulho, vihannesleikkuri ja 3 terää, vispilä, taikinakoukku ja tehovispilä. Teho 600 W.

KENWOOD

Kenwood
KMC577 Chef Premier
Yleiskonepaketti*
399,00
(499,00)

KAUPAN PÄÄLLE
TARVIKEPAKETTI
(ARVO 229,-)

Kenwood KMC577 Chef Premier
Yleiskonepaketti*
Yleiskonepaketti, joka sisältää yleiskoneen, uuden Thermo resist AT358 -tehosekoittimen. Mukana taikinakoukku, k-vatkain, pallovispilä, roiskesuojakansi sekä kaavin. Teho 1000 W. Teräskulhon tilavuus 4,6 litraa. Elektroninen portaaton tehonsäätö sekä planetaarinen sekoitusliike. 3 voimansiirron ulosottoa, joihin on mahdollista liittää yli 30 lisälaitetta. Kaupan päälle M571 tarvikepaketti joka sisältää AT950 lihamyllyn ja AT340 vihannesleikkurin (arvo 229,00).

HUGIN
Hugging your Life!

Hugin Filix
Sauvasekoitinsetti
Sauvasekoitinsetti sisältää teräksisen sekoitinvarren ja terän, mittakulhon (700 ml), vispilän ja teholeikkurin. Kaikki osat ovat konepestäviä. Pakkauksessa seinäkiinnitysteline. Teho 600 W.

19,00

BOSCH

Bosch MSM64120
Sauvasekoitinsetti*
Hiljainen, tasainen ja tehokas (450 W) sauvasekoitin. Turbo-painike suurelle teholle. Sauvasekoitinosa terästä, jonka neljän terän ansiosta täydellinen lopputulos. Helppokäyttöinen ergonomisen muotoilun ja suurien painikkeiden ansiosta. Mukana kannellinen teholeikkuri ja sekoituskulho.

59,95

PHILIPS

Philips HR2200 Soup Maker
Keittokone*
Keittokoneella valmistat herkullista ja terveellistä kotiruokaa. Keittoja, hillokkeita ja smoothie-juomia helposti. 5 monipuolista pikavalintaohjelmaa. Laitteella voi valmistaa tasaista tai paksua keittoa, hillokkeita ja smoothie-juomia. Voit käyttää sitä myös tavallisena tehosekoittimena. Suosikkiruokiesi valmistaminen on helpompaa kuin koskaan. Mukana reseptivihko. Teho 990 W.

99,00

PRISMA
KODIN ONNEKSI

*** Tätä tuotetta ei saatavana kaikista Prismoista. Katso oman Prismasi valikoima prisma.fi.**

Thinking of you
Electrolux

Electrolux
EKF7800
Kahvinkeitin*
99,00

UUTUUS!

Electrolux EKF7800
Kahvinkeitin*
Informatiivinen ja selkeä LCD- näyttö. Ajastus-toiminnon avulla voi aamukahvin ajastaa jo illalla (1-24 tuntia). Automaattinen virrankatkaisu. Aromi-toiminto pienelle määrälle kahvia. Irrotettavan vesisäilliön tilavuus 1,65 litraa / 2-12 kupillista. Tippalukko. Kestosuodatin. Konepestävät osat. Teho 1100 W.

MOCCAMASTER
HANDMADE

Moccamaster
KBG741W-AO
Kahvinkeitin*
169,00
/kpl

5 VUOTTA GARANTI TAKUU

Moccamaster KBG741W-AO
Kahvinkeitin*
Kaksi erillistä vastusta takaavat oikean suodatus- ja säilytyslämpötilan. Erillinen lämpölevyn tehonsäätökytkin. Kestävä ja turvallinen metallirunko. Keittää 10 kupillista 6 minuutissa. Keittovastus sammuu automaattisesti, kun vesisäiliö on tyhjä. Automaattinen tippalukko. Automaattinen virrankatkaisu 2 tunnin kuluttua. Teho 1520 W. Valkoinen tai musta.

PHILIPS

Philips HD7447 Daily Duo
Kahvinkeitin*
Kannun tilavuus 1,2 litraa (2-10 kupillista). Tippalukko. Vesimääränilmaisin. Irrotettava suodatinteline. Konepestävät osat. Teho 1000 W.

29,95

PHILIPS

Philips HD4646 Daily Duo
Vedenkeitin*
Tilavuus 1,5 litraa. 360° pyörivä jalusta johdonsäilytyksellä. Automaattinen virrankatkaisu. Tyhjiinkiehumissuoja. Vesimäärän osoitin. Piilotettu lämpövastus. Teho 2400 W.

29,95

PHILIPS

Philips HD2595 Daily Duo
Leivänpaahdin*
Portaaton tehonsäätö. Leivänkeskitystoiminto. Sulatus. Uudelleen lämmitys. Paahdon keskeytys. Murutarjotin. Johdon säilytys. Teho 800 W.

29,95

***Tätä tuotetta ei saatavana kaikista Prismoista. Katso oman Prismasi valikoima prisma.fi.**

PRISMA
KODIN ONNEKSI

DeLonghi
Better Everyday

Delonghi KG89
Kahvimylly*
59,00
(79,95)

Delonghi KG89
Kahvimylly*
Ammattimainen kahvimylly, jossa teräksiset kestävät jauhinterät. Jauhatusaste helposti säädettävissä. Myös kuppimäärä on helposti valittavissa ja maksimi määrä on 12 kuppia. Läpinäkyvä papusäiliö sekä jauhetun kahvin säiliö. Turvallinen käyttää, sillä mylly ei lähde jauhamaan ennen kuin kansi ja säiliö ovat paikoillaan. Papusäiliön tilavuus 120 g. Sopii mainiosti niin espressopavuille kuin perinteisenkin kahvin jauhamiseen. Myllyn terät on helppo irrottaa ja puhdistaa.

HUGIN
Hugging your Life!

Hugin Rubus
Leivänpaahdin*
19,00

TAKUU GARANTI 3 VUOTTA ÅR

Hugin Rubus
Leivänpaahdin*
Tukevarakenteinen elektroninen kahden viipaleen paahdin. Tasainen paahtotulos. Portaaton tehonsäätö. Leveät paahtoaukot. Leivänkeskitystoiminto. Sulatus. Uudelleen lämmitys. Paahdon keskeytys. High lift -toiminto. Murutarjotin. Johdon säilytys.

OBH NORDICA

OBH Nordica 7901 Futura
Vedenkeitin
Johdoton vedenkeitin. Tilavuus 1,2 litraa, vesimäärän osoitin. Pohjan alle upotettu vastus vähentää kalkinmuodostusta. Automaattinen virrankatkaisu. Tyhjiinkiehumissuoja. Kannu on helppo asettaa 360 ° pyörivälle jalustalle kaikista suunnista.

19,95

HUGIN
Hugging your Life!

TAKUU GARANTI 3 VUOTTA ÅR

Hugin Tulipa 1,0 l
Vedenkeitin
Nopea ja kompaktin kokoinen teräksinen vedenkeitin. Tilavuus 1,0 litraa. Selkeä vesimäärän ilmaisin ja puhdistusta helpottava pohjan alle piilotettu lämpövastus. 360° kääntyvä kannu on helppo asettaa jalustalle mistä suunnasta tahansa. Johdon säilytys jalustan pohjassa. Tyhjiinkiehumissuoja ja automaattinen virrankatkaisu

29,95

PRISMA
KODIN ONNEKSI

*** Tätä tuotetta ei saatavana kaikista Prismoista. Katso oman Prismasi valikoima prisma.fi.**

Tefal

TEFAL KIERRÄTYSKAMPANJA

Tuomalla vanhat, loppuunkulutetut pannut ja kattilat Tefal-kierrätyspisteeseen myymälään, autat säästämään luonnonvaroja ja energiaa. Kierrätyskampanja on voimassa syyskuun ajan. Ei kierrätyspakkoa.

Laadukkaat Tefal-paistoastiat jokapäiväiseen ruoanlaittoon!
Tuotteissa on tarttumaton Tefal-pinnoite, jonka ansiosta ruoka ei tartu kiinni ja voit paistaa jopa ilman rasvaa. Ainutlaatuinen Thermo-Spot -lämpötunnistin näyttää, kun pannu on saavuttanut ihanteellisen paistolämpötilan. Kestävä induktiopohja jakaa lämmön tasaisesti. Tuotteet sopivat kaikille liesille, myös induktiolle. Onnistut varmasti!

Tefal Talent
Paistinpannu 28 cm
31,96
(39,95)

TALENT
INDUCTION

Tefal Talent
Paistinpannu 28 cm
Musta. Thermo-Spot lämpötunniste, 6-kertainen Titanium Pro-pinnoite, kestää uunissa +175 °C, sopii kaikille liesille, konepesun kestävä.

Tefal Revelation
Paistokasari 24 cm
27,96
(34,95)

Revelation
INDUCTION

Tefal Revelation
Paistokasari 24 cm
3 l lasikannella, musta. Thermo-Spot lämpötunnistin, 6-kerroksinen tarttumaton Intensy pinnoite, sopii kaikille liesille, uuninkestävyys +175°C suositellaan käsinpesua.

PRISMA
KODIN ONNEKSI

Muumi

Muumi
Tyttövauvan body
Rosa, 56–86.
12,95

Muumi
Poikavauvan body
Sininen, 56–86.
12,95

Muumi
Tyttövauvan housut
Rosa, 56–86.
12,95

Muumi
Poikavauvan housut
Sininen, 56-86.
12,95

Muumi
Tyttöjen tunika
Rosa, 92–116.
14,95

Muumi
Poikien trikoopaita
Tummansininen 92–116.
14,95

Muumi
Tyttöjen legginsit
Lila. 92–116.
12,95

Muumi
Poikien collegehousut
Tummansininen, 92–116.
12,95

PRISMA
KODIN ONNEKSI

KOTIMAISET NAISTEN JA MIESTEN ROMEO|JULIA SUKAT SYKSYN VÄREISSÄ.

Romeo | Julia
suomalaiset sukat

Nilkkasukat

6,95

2 paria/pkt

Julia
Naisten nilkkasukat
2 paria/pkt. Musta, viininpunainen, tummanharmaa 34/36-40/41.

Romeo
Miesten nilkkasukat
2 paria/pkt. Musta, tummansininen, tummanharmaa 40/42-43/45, musta myös 46/48.

Froteesukat

6,95

2 paria/pkt

Julia
Naisten froteesukka
2 paria/pkt. Musta/fuksia, musta/turkoosi, musta/violetti 34/36-40/41.

Romeo
Miesten froteesukka
2 paria/pkt. Musta, tummansininen, tummanharmaa 40/42-43/45, musta myös 46-48.

PRISMA
KODIN ONNEKSI

UUSI ENTISTÄ MUKAVAMPI JA NAISELLISEMPI FINNWEAR ALUSASUMALLISTO NYT PRISMOISSA.

Naisten
Soft Comfort
Rintaliivit*

14,95

Naisten Soft Comfort
Rintaliivit*
Valkoinen, musta B80-90, C-D80-95.
Kokeile ja ihastu pehmeisiin muotoon-prässättyihin Soft Comfort -rintaliiveihin.
82 % polyamidi, 18 % elastaani.

PRISMA
KODIN ONNEKSI

*** Tätä tuotetta ei saatavana kaikista Prismoista. Katso oman Prismasi valikoima prisma.fi.**

RISTIKKO 9

SOMMER		SOM-MER	KÄS-KY			AIS-TIA				PA-NOS	PYY-TÄÄ KÄTTÄ		VIES-TI	TÖHRY SEINÄS-SÄ?	TYÖ	MONI KUOR-MURI
HAES-KELTU								AK-SENT-TI						1		
		2			SAN-KARIL-LINEN											
SUOJA																
					"ANT-TI"						LAU-LUA RAVAT					
							SUNNIN USKONTO		3					TIE		
										YDIN		KAU-PUNKI KYLLÄ		4		
													SUKUA VARIK-SELLE			
							ETÄÄN-TYÄ									
							PIK-KA-RAI-NEN		MUR-JOT-TAA		KAN-NETTU LAMPSIA					
														SARIN SUKUA		KO-KEIL-TU
							HÖK-KELI					HUUME KA-NOILLE			5	
				NÄKÖ KUULO		VARRELLI-NEN KATTILA		SUOLA-AN-NOS		MURU-NEN						
ASUU LÄ-TISSÄ	6				TUO-MAS					SKOTTI-BÄNDI						
		OVEN-KAHVA SPRII				7	AJOI-TUS						SAAS-TA		MUUT-TOLIN-TUJA	
					NÄTTI					PUH-DAS						
TEM-POA							ENSIN					PER-HEIS-SÄ				
SINNE-MÄKI					CAST-RO					PUH-KUMI-SIA						
							RAT-KOJA			8		-H	9			

LAATINUT JYRKI TAKALA

1	2	3	4	5	6	7	8	9

Vastaa 15.9.2014 mennessä osoitteesta www.yhteishyvä.fi/osallistu löytyvällä lomakkeella tai postitse lähettämällä numeroiduista ruuduista muodostuva avainsana osoitteeseen Yhteishyvän toimitus, "Ristikko 9", PL 88, 00002 Helsinki. Liitä mukaan nimesi ja osoitteesi. Oikein vastanneiden kesken arvomme S-ryhmän 40 euron lahjakortin. Arvontaan osallistuvat Yhteishyvän ja HOK-Elannon Yhteishyvän vastaajat.

TEKSTI SANNA SUOKKO **KUVA** VILLE LAHTINEN

Hei, miten voin auttaa?

Heli Frilander, palveluneuvoja, HOK-Elanto.

”Kun asiakas soittaa tai lähettää sähköpostia, olen toisessa päässä vastaamassa. Suurin yksittäinen osa työtä muodostuu asiakasomistajien kuolinpesistä, mutta vastaan muihinkin asiakaspalautteisiin tilanteen mukaan.

Tulin taloon 15 vuotta sitten, kun Jumbon Prisma avattiin. Työskentelin eri tehtävissä. Infopisteeltä ajauduin konttorin puolelle tekemään tuurausvuoroja, mutta kuusi vuotta sitten työni muuttui kokoaikaiseksi.

Tykkään tehdä töitä taustalla, mutta olla silti asiakkaiden kanssa tekemisissä. Haastavaksi työn tekee se, että en näe asiakasta. Äänensävystä toki kuulee, millaisissa tunnelmissa toisessa päässä ollaan.

Kun ihminen kuolee, saamme siitä tiedon väestörekisterin kautta. Lähetämme asiakasomistajan kuolinpesälle kirjeen ja infopaketin, jossa on kaikki tarvittavat lomakkeet ja toimintaohjeet. Paperisota yhdistettynä henkilökohtaiseen suruun herättää helposti turhautumista, mikä purkautuu toisinaan siinä vaiheessa, kun asiakas soittaa meille. En ota purkauksia henkilökohtaisesti vaan pyrin säilyttämään ammatillisen otteen.

Mukavinta on, kun hommat pysyvät aikataulussa. Mieltäni lämmittää, kun asiakas myöhemmin lähettää spontaanin kiitoksen vaikkapa sähköpostitse. Erityisesti silloin kiitos tuntuu hyvältä, kun tapaus on ollut haastava.

Olen koulutukseltani sosionomi. Se luo hyvät lähtökohdat tähän tehtävään. Aamupäivästä lähetetään kummilusikoita, ja iltapäivästä hoidetaan kuolinpesiä. Siinä on käsissä yhden päivän aikana elämän koko kirjo.”

yhteishyvä

110. vuosikerta ISSN-L 0044-0396
ISSN 0044-0396 (painettu)
ISSN 2242-2196 (verkkolehti)
Yhteishyvän levikki 1 842 340 (LT 2013)
Aikakauslehtien Liiton jäsen

JULKAISIJA
Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta
PL 1, 00088 S-ryhmä
Puhelin 010 768 011
Telefaksi 010 768 0380
Sähköposti etunimi.sukunimi@sok.fi
Päätoimittaja Kai Ovaskainen
Mediapäällikkö Kristiina Lindh
Konseptipäällikkö Tanja Kallio
Ruoka-liite/konseptipäällikkö Sanna Autio
Tuottaja Enna Koivunen
Asiakasomistajasivut Nina Räisänen
Ilmoitustilamyynti Maija Owie
Päätoimittaja, HOK-Elanto Ralf Nyberg

TOIMITUS
Alma 360
Alvar Aallon katu 3, 00100 Helsinki
Postiosoite PL 502, 00101 Helsinki
Puhelin 010 665 102
Telefaksi 010 665 2533
Sähköposti etunimi.sukunimi@alma360.fi
Konseptipäällikkö Kaisa Mikkola
Monimediatuottajat Mari Karsikas, Päivi Salo, Tuuli Virta (äitiyslomalla)
Toimitussihteerit Niina Korhonen, Rebeca Romero
Verkkotoimitussihteeri Annette Saksman
Monimediatoimittaja Tuomo Tarvas
AD Mika Soikkeli
Graafikot Jere Saarelainen, Pauli Salmi
Kuvatoimittaja Sarri Kukkonen
Kannen kuva Juuso Paloniemi, Pauli Salmi

KIRJAPAINO Hansaprint/YH 9/2014
REPRO Aste Helsinki Oy

Osuustoiminnallinen S-ryhmä on jäsentensä eli kahden miljoonan asiakasomistajan omistama yritys, jonka tehtävänä on tuottaa etuja ja palveluja asiakasomistajille. S-ryhmä koostuu itsenäisistä alueosuuskaupoista ja niiden omistamasta Suomen Osuuskauppojen keskuskunnasta (SOK).
Lue lisää osuustoiminnasta: www.s-kanava.fi

04 PE-LD

441 024 Painolaitos

Asiakasomistajaposti on pakattu PE-LD-muoviin. Muovi voidaan kierrättää materiaalina tai hyödyntää energiana. Muovin hyötykäyttömahdollisuuksissa on alueellisia eroja.

Lehdessä mainittujen tuotteiden valikoimat vaihtelevat toimipaikoittain. Tarkista tuotteiden saatavuus omasta myymälästäsi.

LUKIJAKILPAILU

Vastaa ja voita Pentikin Syreeni-pussilakanasetti

Syyskuun lukijakilpailuun vastanneiden kesken arvomme Pentikin Syreeni-lakanat ja -tyynynpäälliset kahdelle. Pussilakanan koko on 150 x 210 cm ja tyynyliinan 55 x 65 cm. Materiaali on puuvillaa. Kuosin on suunnitellut muotoilija Liina Harju.

Mikä tämän lehden jutuista on mielestäsi

a) miellyttävin
b) hyödyllisin
c) turhin?

VOIT KERTOA MIELIPITEESI OSOITTEESSA WWW.YHTEISHYVÄ.FI/OSALLISTU LISÄÄMÄLLÄ RASTIN LUKIJAKILPAILUN JUTTULISTAAN.

Näin vastaat

Osallistu kilpailuun osoitteessa www.yhteishyvä.fi/osallistu tai postita vastauskortti **15.9.2014 mennessä** osoitteella Yhteishyvän toimitus, Lukijakilpailu 9/2014, PL 99, 00002 Helsinki.
Voittajien nimet julkaistaan numerossa 11/2014.
Jos vastaat postikortilla, kirjoita korttiin jutun sivunumero.

Heinäkuun lukijakilpailussa palkintona olleen S-ryhmän 500 euron lahjakortin voitti Jari Holmberg (Raisio) ja Linnanmäen perhepaketit voittivat Ron Liljendal (Porvoo) ja Tanja Vesterinen-Pohjosaho (Jyväskylä). Onnittelut voittajille!

Arvontaan osallistuvat Yhteishyvän, HOK-Elannon Yhteishyvän ja Samarbeten vastaajat.

Miellyttävin juttu heinäkuun Yhteishyvä Livessä

Heinäkuun suosikkijutussa kerrottiin, miten ruokien kylmäketjun saa säilymään helteellä.

Surun kohdatessa et jää yksin

Läheisen kuolema tulee aina yllättäen. Kaikkea ei jaksa miettiä, kaikkea ei tiedä. Tässä tilanteessa luotettava ja kokenut hautauspalvelumme ojentaa auttavan kätensä. Palvelumme kattavat kaiken hautaukseen, siunaustilaisuuteen, muistotilaisuuteen, perunkirjoitukseen ja testamenttiin liittyvät asiat. Hienotunteisesti, kohtuullisin kustannuksin ja vuodesta 1954 lähtien hankitulla ammattitaidolla.

S-Etukortista on hyötyä

S-Etukortilla saat Bonusta jopa 5 % arkuista, uurnista ja uusista hautakivistä. Lisäksi saat alennusta arkuista ja uurnista 10 %, testamentin laadinnasta 15 % ja perunkirjoituksesta 35 €.

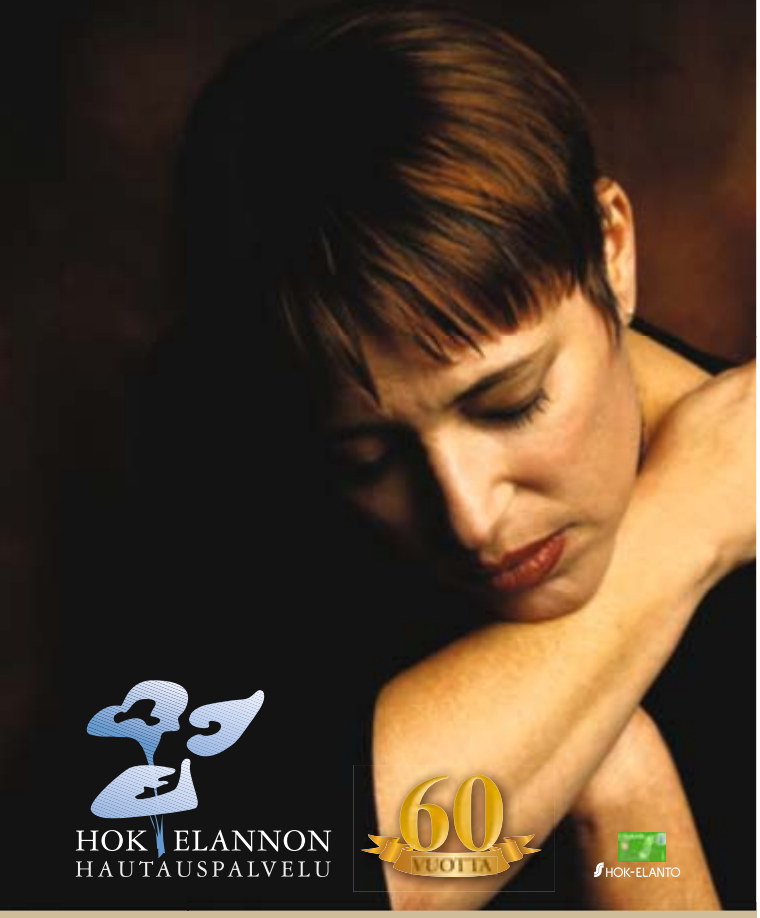

HOK ELANNON HAUTAUSPALVELU

60 VUOTTA

HOK-ELANTO

hok-elannonhautauspalvelu.fi *perunkirjoitustoimisto.fi*

Hakaniemi Siltasaarenkatu 26, p. 010 76 66500 • **Töölö** Sibeliuksenkatu 1, p. 010 76 66530
Itäkeskus Turunlinnantie 2 B, p. 010 76 66590 • **Malmi** Kirkonkyläntie 3, p. 010 76 66630
Forum Yrjönkatu 23, p. 010 76 66620 • **Leppävaara** Läkkisepänkuja 3, p. 010 76 66610
Tapiola Tapiontori 1, p. 010 76 66570 • **Espoonlahti** Kivenlahdentie 9, p. 010 76 66640
Tikkurila Unikkotie 3, p. 010 76 66560 • **Myyrmäki** Ojahaanrinne 2, p. 010 76 66600
Kerava Aleksis Kiventie 1, p. 010 76 66550 • **Hyvinkää** Torikatu 9, p. 010 76 66580

Puhelut (0,0828 €/puhelu + 0,1199 €/min) PÄIVYSTYS 24 h: 050 347 1555

ENSI NUMEROSSA

NICO BACKSTRÖM

Syö itsesi virkeäksi

Ruokavalio kannattaa räätälöidä elämänvaiheen ja iän mukaan.

Asuntoa hankkimassa?

Kokosimme parhaat vinkit oman kodin ostamiseen.

Yhteishyvä 10/2014 ilmestyy 30.9.2014. Suuren levikin ja jakelujärjestelmän vuoksi lehti jaetaan lukijoille ilmestymispäivää edeltävänä kolmena arkipäivänä.

011731

KARNEVAALEJA JA KEKKEREITÄ

- tapahtumat tuovat eloa kauppakeskuksen arkeen

Kauppakeskus Kaaren tapahtumasyksy on vilkas. Kauden avaa Karnevaali 8.-14.9., viikko, jonka aikana Kaaren kauppiaat esittävät syksyn parhaita tarjouksia. Seuraavana sunnuntaina 21.9. vietetään ShowHau-koiratapahtumaa ja syyskuun kruunaa iki-ihanan Robinin keikka lauantaina 27.9. Myöhemmin syksyllä on luvassa muun muassa lapsiperheiden Kekkerit.

Vuoden aikana Kaaressa järjestetään useita tapahtumia, monipuolisesti eri kohdeyleisöille suunnattuina. Kauppakeskus on luonteva paikka tapahtumille. Tilaa ja parkkipaikkoja on isollekin yleisölle. Yleisöä riittää jo normaalin asiakasvirran ansiosta ja tapahtuman vetovoima tuo tietysti lisää kävijöitä – yleisöä artisteille, asiakkaita liikkeisiin ja mukavaa markkinameininkiä asiakkaille. Huippuesiintyjien tarjoamat elämykset ja kauppiaiden esittämät tarjoukset ovat kauppakeskusyleisön saamaa välitöntä iloa ja hyötyä.

Mutta mitä mieltä kauppakeskuskeikasta on syyskuun megatähti Robin?

- Mukavinta on se kun tapaa myös ihan random jengiä, joka ei yleensä käy mun keikoilla. Kauppakeskuskeikoilla saa enemmän aikaa nimmarijakoon ja jengin tapaamiseen kuin esim. festareilla, joilla on mahdotonta edes nimmareita jakaa. Usein kauppakeskustapahtumissa pystyy vielä vaihtamaan muutaman sanan ihmisten kanssa, mikä on tosi kivaa ja mihin ei välttämättä muilla keikoilla ole aikaa tai mahdollisuutta.

Vastuullinen yritys, jonka sinä omistat.

HOK-ELANTO

hok-elanto.fi